

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1992-1993

HANDELINGEN 65-66-67-68

VERGADERINGEN VAN JULI 1993

AANWENDINGSPERCENTAGE IN HET SECUNDAIR ONDERWIJS

ACTUELE INTERPELLATIES

ACTUELE VRAGEN

CULTURELE BETREKKINGEN MET DE CHINESE VOLKSREPUBLIC

CULTURELE UITSTRALING VAN VLAANDEREN

DECREET BEHOUD MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN

DECREET HOUDENDE GOEDKEURING VAN DE OVEREENKOMST BETREFFENDE
DE EUROPESE ECONOMISCHE RUIMTE

DECREET HOUDENDE MAATREGELEN TOT BESCHERMING VAN DE KUSTDUINEN

DECREET HOUDENDE TOEKENNING VAN ZENDVERGUNNINGEN
AAN DE OMROEPORGANISATIES

DECREET TOT OPRICHTING VAN HET GRINDFONDS EN TOT REGELING VAN
DE GRINDWINNING

ERKENNING VAN REGIONALE TELEVISIEVERENIGINGEN

EVENTUELE ONREGELMATIGHEDEN IN DE GEMEENTE ZWALM

EXTRA-KREDIETEN VOOR HET BASISONDERWIJS

INTERPELLATIES

MEERJARENPLAN BRTN

SST

TAALGEBRUIK IN DE BRUSSELSE ZIEKENHUIZEN

VERZOEKSCRIFTEN

Inhoud

Nr. 65   **Maandag 5 juli 1993**

Berichten van verhindering, blz. 2463

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 2463

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 2463

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 2463

Beleidsbrief

Indiening en verwijzing, blz. 2464

Verslagen

Indiening, blz. 2464

In eerste lezing aangenomen artikelen

Indiening, blz. 2464

Aanvullende verslagen

Indiening, blz. 2464

Jaarverslag

Indiening en verwijzing, blz. 2464

Adviezen van de Vlaamse Mediaraad

Indiening en verwijzing, blz. 2464

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 2465

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening, blz. 2465

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)

Indiening, blz. 2465

Ontwerp van decreet tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning

— 154 (BZ 1992) — Nrs. 1 tot 10

Algemene bespreking, blz. 2465

Sprekers : De heer V. Vautmans, M. Didden, J. Ulburghs, G. Vermassen, H. Olaerts, minister-president L. Van den Brande, minister T. Kelchtermans
Artikelsgewijze bespreking, blz. 2474

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2483

Ontwerp van decreet houdende de toekenning van zendvergunningen aan de omroeporganisaties

— 298 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 2483

Sprekers : de heer F. Sarens, verslaggever, de heren G. Geens, H. Coveliërs, W. Seeuws, M. Bartholomeeusen, minister H. Weckx

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2489

Voorstel van decreet van de heer M. Capoen houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen

— 96 (BZ 1992) — Nrs. 1 tot 10

Voorstel van decreet van de heer J. Vande Lanotte c.s. betreffende de duinen

— 174 (BZ 1992) — Nrs. 1 tot 3

Voorstel van decreet van de heer D. Ramoudt betreffende de kustduinen

— 288 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Voorstel van decreet van de heer M. Maertens en mevrouw V. Dua houdende maatregelen tot bescherming en beheer van het maritieme duingebied

— 306 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Voorstel van resolutie van de heren D. Ramoudt en M. Verwilghen betreffende de bescherming van de kustduinen

— 375 (1992-1993) — Nr. 1

Algemene bespreking, blz. 2490

Sprekers : de heer R. Landuyt, verslaggever, de heren M. Verwilghen, J. Vande Lanotte, J. Van Looy, M. Capoen, D. Ramoudt, A. Denys, mevrouw V. Dua, minister N. De Batselier

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2503

Sprekers : de heren J. Vande Lanotte, J. Van Looy

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2507

Bijlage

Vragen om uitleg, blz. 2509

Nr. 66

Dinsdag 6 juli 1993
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2515

Meerjarenplan van de BRTN betreffende de periode 1994-1998

— 350 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Bespreking, blz. 2515

Sprekers : de heer M. Bartholomeeusen, verlaggever, de heren D. Van Mechelen, E. Van Rompuy, S. De Clerck, F. Van den Eynde, mevrouw M. Aelvoet, de heren G. Geens, P. Van Grembergen, H. Van Dienderen, minister H. Weckx

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2539

Nr. 67

Dinsdag 6 juli 1993
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2541

Interpellaties (Regl. art. 89)

Interpellatie van mevrouw A. Leysen tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de extra-kredieten voor het basisonderwijs, blz. 2541

Sprekers : mevrouw A. Leysen, de heren R. Deswaene, J. Tavernier, minister L. Van den Bossche

Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de culturele uitstraling van Vlaanderen in het buitenland in relatie met het totale cultuurbeleid, blz. 2547

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, G. Annemans, L. Martens, L. Peeters, L. Dierickx, minister-president L. Van den Brande, minister H. Weckx

Interpellatie van de heer F. Dewinter tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de culturele betrekkingen met de Chinese Volksrepubliek, blz. 2555

Sprekers : de heren F. Dewinter, E. Van Rompuy, mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck, de heer P. Van Grembergen, mevrouw M. Aelvoet, de heer J. Valkeniers, minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede moties, blz. 2560

Interpellatie van mevrouw M. Aelvoet tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de beslissingen omtrent de doortocht van de SST in Lembeek en Bierbeek

Interpellatie van mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de doortocht van de SST te Lembeek, blz. 2560

Sprekers : mevrouw M. Aelvoet, mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck, de heren S. Platteau, J. Valkeniers, J. De Mol, E. Van Rompuy, P. Van Grembergen, J. Van Hauthem, minister T. Kelchtermans

Met redenen omklede moties, blz. 2572

Interpellatie van de heer J. Caudron tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over eventuele onregelmatigheden in de gemeente Zwalm, blz. 2573

Sprekers : de heren J. Caudron, P. Van Grembergen, J. De Mol, L. Barbé

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2577

Interpellaties (Regl. art. 89) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer J. Caudron tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over eventuele onregelmatigheden in de gemeente Zwalm, blz. 2577

Sprekers : de heren J. Caudron, P. Van Grembergen, J. De Mol, L.

Barbé, S. Platteau, minister T. Kelchtermans
Met redenen omklede motie, blz. 2578

Interpellatie van de heer L. Pierco tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het geldelijk statuut van het gemeentepersoneel, blz. 2579

Sprekers : de heren L. Pierco, minister T. Kelchtermans

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, en mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over het taalgebruik in de Brusselse ziekenhuizen, blz. 2582

Sprekers : de heer E. Van Vaerenbergh, mevrouw S. Creyf, de heren A. De Boeck, J. Van Hauthem, minister H. Weckx

Met redenen omklede moties, blz. 2587

Regeling van de werkzaamheden,
blz. 2588

Nr. 68   **Woensdag 7 juli 1993**

Berichten van verhindering, blz. 2589

Regeling van de werkzaamheden,
blz. 2589

Actuele vragen (Regl. art. 77)

Actuele vraag van de heer F. De Man tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over arbeidsvergunningen voor karakterdanseressen, blz. 2590

Actuele vraag van de heer E. Schuermans tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de houding van de VDAB tegenover de erkenning van studies met volledig leerplan als beroepsopleiding, blz. 2592

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de financiële situatie van de vertrouwensartsencentra, blz. 2592

Actuele vraag van de heer A. Denys tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over EG-bezwaren tegen steun aan Boelwerf, blz. 2594

Actuele vraag van de heer W. Verreycken tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering,

Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over een betaalde vakantiedag op 11 juli, blz. 2596

Actuele vraag van de heer S. De Clerck tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de bijeenkomst van de regeringsleiders van Vlaanderen, Wallonië en Brussel, blz. 2597

Actuele vraag van de heer J. Geysels tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de resultaten van de federale tewerkstellingsconferentie, blz. 2598

Actuele vraag van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over een Vlaamse Maribeloperatie, blz. 2599

Actuele vraag van de heer P. Hostekint tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over een ruiterspadnet in West-Vlaanderen, blz. 2601

Actuele vraag van de heer J. De Mol tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het verlenen van vergunningen op basis van het minidecreet, blz. 2601

Actuele vraag van de heer R. Van Hooland tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de verankering van het drinkwaterbeheer in Vlaanderen, blz. 2602

Actuele vraag van de heer P. Chevalier tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over hervormingen in het HOBU in Brugge en Kortrijk, blz. 2604

Actuele interpellaties (Regl. art. 79)

Actuele interpellatie van de heer A. Denys tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de bevoegdheidsafbakening inzake leefmilieu tussen de federale en de gewestelijke overheid, blz. 2605

Sprekers : de heer A. Denys, mevrouw M. Aelvoet, de heer C. Lisabeth, minister N. De Batselier

Ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, gewijzigd bij decreet van 13 juli 1972
— 307 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 5
Tweede lezing, blz. 2611

Sprekers : de heer J. De Mol, verslaggever, de heren L. Hancké, F. Van den Eynde, minister J. Sauwens
Aangehouden stemmingen, blz. 2612
Hoofdelijke stemming, blz. 2613

Ontwerp van decreet tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning

— 154 (BZ 1992) — Nrs. 1 tot 10

Aangehouden stemmingen, blz. 2614

Spreker : de heer J. Ulburghs

Hoofdelijke stemming, blz. 2618

Sprekers : de heren J. Ulburghs, G. Vermassen, D. Van Mechelen, minister-president L. Van den Brande

Ontwerp van decreet houdende de toekenning van zendvergunningen aan de omroeporganisaties

— 298 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 2620

Sprekers : de heren J. Geysels, G. Anthuenis

Voorstel van resolutie van de heren D. Ramoudt en M. Verwilghen betreffende de bescherming van de kustduinen

— 375 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2621

Voorstel van decreet van de heer M. Capoen houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen

— 96 (BZ 1992) — Nrs. 1 tot 10

Aangehouden stemmingen, blz. 2622

Sprekers : de heren J. Van Looy, D. Van Mechelen, minister N. De Batselier

Hoofdelijke stemming, blz. 2622

Sprekers : mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, de heer J. Vande Lanotte

Meerjarenplan van de BRTN betreffende de periode 1994-1998

— 350 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 2624

Sprekers : de heren D. Van Mechelen, H. Van Dienderen

Met redenen omklede motie van de heer F. Dewinter tot besluit van de op 21 juni 1993 door de heer F. Dewinter gehouden interpellatie tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over de rol van de minister van Staatshervorming

— 370 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2626

Met redenen omklede motie van mevrouw M. Vogels tot besluit van de op 21 juni 1993 door mevrouw M. Vogels gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de stand van zaken betreffende het dossier militaire domeinen

— 371 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 2627

Met redenen omklede motie van de heer A. Denys tot besluit van de op 22 juni 1993 door de heer A. Denys gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over problemen met de privé-partner in de NV Boelwerf-Vlaanderen

— **373** (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2628

Met redenen omklede motie van de heer F. Wymeersch tot besluit van de op 22 juni 1993 door de heren A. Denys en C. Lisabeth gehouden interpellaties tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, respectievelijk over problemen met de privé-partner in de NV Boelwerf-Vlaanderen en over de verbintenissen van de Groep Begemann inzake de Boelwerf

— **372** (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2629

Met redenen omklede motie van de heren H. Suykerbuyk, D. Van der Maelen en J. Valkeniers tot besluit van de op 22 juni 1993 door de heer H. Suykerbuyk gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, respectievelijk over de houding van de Vlaamse regering naar aanleiding van de recente ontwikkelingen in Zuid-Afrika

— **376** (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 2630

Sprekers : mevrouw M. Aelvoet, de heren J. Valkeniers, F. Dewinter, S. Platteau, D. Van der Maelen, H. Suykerbuyk, A. Denys

Met redenen omklede motie van de heer M. Maertens c.s. tot besluit van de op 24 juni 1993 door de heer M. Maertens gehouden actuele interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de GIMV-dochter Fishlink

— **377** (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2636

Motie van orde

Voorstel tot aanvulling van de agenda, blz. 2637

Sprekers : de heer F. Dewinter, minister-president L. Van den Brande

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, van 49 Protocolen, van de Slotakte en van de Bijlagen 1 tot en met XXII, opgemaakt in Porto op 2 mei 1992, en van het Protocol tot aanpassing van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, opgemaakt in Brussel op 17 maart 1993

— **379** (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 2638

Spreker : de heer D. Van der Maelen, verslaggever

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2638

Hoofdelijke stemming, blz. 2639

Actuele interpellaties (Regl. art. 79) (Voortzetting)

Actuele interpellatie van de heer J. De Meyer tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de beslissing van de Vlaamse regering inzake het toepassingspercentage voor het schooljaar 1993-1994 in het secundair onderwijs en de vermindering van het lesurenpakket

Actuele interpellatie van de heer J. Tavernier tot de heer L. Van den Bossche,

Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de beslissing van de Vlaamse regering inzake het toepassingspercentage voor het schooljaar 1993-1994 in het secundair onderwijs en de vermindering van het lesurenpakket, blz. 2640

Sprekers : de heren J. De Meyer, J. Tavernier, L. Appeltans, mevrouw A. Leysen, minister L. Van den Bossche

Actuele interpellatie van de heer F. Van den Eynde tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het advies van de VLOR inzake de spreiding van de migranten in het onderwijs, blz. 2647

Sprekers : de heren J. Sleetckx, L. Hancké, mevrouw A. Leysen, de heren F. Van den Eynde, G. Annemans, minister L. Van den Bossche

Met redenen omklede moties, blz. 2653

Interpellatie (Regl. art. 89) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer P. Chevalier tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de recente erkenning van vijf regionale televisieverenigingen, blz. 2653

Sprekers : de heer P. Chevalier, minister H. Weckx

Met redenen omklede motie, blz. 2656

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2656

Verzoekschriften (Regl. art. 82), blz. 2656

Bijlage

Vraag om uitleg, blz. 2659

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

- *De vergadering wordt geopend om 14.02 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AANWEZIGEN

M. Aelvoet, G. Annemans, J. Ansons, G. Anthuenis, L. Appeltans, A. Arts, E. Baldewijns, L. Barbé, M. Bartholomeeussen, P. Berben, E. Beysen, R. Bosman, G. Bossuyt, M. Bourgeois, P. Breyne, L. Bril, H. Brouns, X. Buisseret, H. Candries, M. Capoen, J. Caubergs, J. Caudron, P. Chevalier, M. Colla, M. Cordeel, S. Creyf, R. Daems, N. De Batselier, A. De Boeck, S. De Clerck, H. De Croo, P. De Keersmaeker, A. De Maght-Aelbrecht, F. De Man, W. Demeester-De Meyer, J. Demeulenaere, J. De Meyer, J. De Mol, W. Demuyt, A. Denys, P. Deprez, J. De Roo, E. Derycke, J. De Seranno, P. Desmet, R. Deswaele, L. Detiege, W. De Vlieghe, J. Devolder, P. Dewael, F. Dewinter, M. Didden, F. Dielens, L. Dierickx, V. Dua, J. Dupré, J. Eeman, G. Geens, J. Geysels, F. Ghesquière, A. Gijsbrechts-Horckmans, W. Goossens, L. Goutry, L. Hancké, P. Hostekint, T. Kelchtermans, H. Lau-

wers, R. Landuyt, J. Leclercq, J. Leduc, J. Lenssens, A. Leysen, C. Lisabeth, M. Logist, M. Maertens, H. Marsoul, L. Martens, Maximus, T. Merckx-Van Goey, G. Moens, L. Monset, C. Moors, L. Nelis-Van Liedekerke, A.-M. Neyts-Uyttebroeck, H. Olaerts, M. Olivier, J. Peeters, L. Peeters, W. Peeters, L. Pierco, E. Pinoie, K. Pinxten, S. Platteau, R. Raes, D. Ramoudt, F. Sarens, J. Sauwens, A. Schellens, H. Schiltz, E. Schuermans, W. Seeuws, J. Sleenckx, J. Spinnewyn, L. Standaert, H. Suykerbuyk, G. Swennen, R. Swinnen, W. Taelman, P. Tant, J. Tavernier, J. Taylor, M. Tyberghien-vandenbussche, J. Ulburghs, J. Valkeniers, J. Vande Lanotte, L. Van den Bosc, L. Van den Brande, F. Vandembroucke, B. Vandendriessche, F. Van den Eynde, D. Van der Maelen, M. Van der Poorten, J. Van der Sande, J. Vandeurzen, H. Van Dienderen, J. Van Eetvelt, P. Van Grembergen, J. Van Hecke, R. Van Hooland, M. Van houtte, E. Vankeirsbilck, G. Vanleenhove, R. Vanlerberghe, J. Van Looy, D. Van Mechele, T. Van Parys, M. Van Peel, R. Van Rompaey, E. Van Rompuy, E. Van Vaerenbergh, L. Vanvelthoven, R. Van Wallegghem, H. Van Wambeke, F. Vergote, G. Verhofstadt, I. Verleyen, G. Vermassen, F. Vermeiren, W. Verreycken, M. Verwilghen, M. Vogels, H. Weckx, J. Weyts, F. Willockx, F. Wymeersch.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

E. Flamant, J. Laverge, J. Timmermans, R. Wierinckx : gezondheidsredenen ;

F. Cauwenberghs, J. De Bremaeker, F. Swaelen : buitenslands ;

V. Anciaux, J. Gabriels, M. Smet, J. Van Hauthem, L. Van Nieuwenhuyzen : ambtsverplichtingen ;

G. Cardoen : familieverbindingen.

AFWEZIGEN ZONDER KENNISGEVING

J. Buchmann, A. Bourgeois, W. Claes, W. Cortois, H. Coveliers, J. Decorte, E. De Groot, J.-L. Dehaene, R. De Wulf, M. Dillen, M. Eyskens, A. Kempinaire, W. Martens, J. Pede, L. Tobbacq, A. Van Apeeren, K. Van Overmeire, J.-P. Van Rossem, V. Vautmans, A. Verlinden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : De heer Van der Maelen heeft het woord.

De heer D. Van der Maelen : Mijnheer de voorzitter, namens de leden van de commissie voor Buitenlandse

Van der Maelen

en Europese Aangelegenheden verzoek ik u de agenda aan te vullen met de bespreking over het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.

Indien de leden van deze Raad het hiermee eens zijn, zal ik het desbetreffend mondeling verslag in de loop van de namiddag uitbrengen.

De voorzitter : Wij zullen ons over het verzoek van de heer Van der Maelen uitspreken om 16 uur, op het ogenblik van de stemmingen.

ACTUELE VRAGEN (Regl. art. 77)

Actuele vraag van de heer F. De Man tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over arbeidsvergunningen voor karakterdanseressen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer De Man tot mevrouw Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over arbeidsvergunningen voor karakterdanseressen.

De heer De Man heeft het woord.

De heer F. De Man : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, iedereen weet al jaren dat het verlenen van arbeidsvergunningen voor zogenaamde karakterdanseressen in feite de vrouwenhandel vergemakkelijkt.

Ik heb de cijfers dienaangaande nagegaan en hieruit blijkt dat in 1990 ongeveer 1.000 dergelijke kaarten werden uitgereikt, in 1991 ongeveer 700 en vorig jaar nog 348.

Volgens mij speelde de overheid op die wijze in de kaart van de vrouwenhandelaars.

De overheid werd zich daarvan trouwens zelf bewust, want tijdens de voorbije jaren grepen een aantal mi-

nisters ter zake in door de reglementering te verstrengen. In dat verband denk ik aan de huidige voorzitter van de Executieve, de heer Van den Brande, als de vorige nationale minister voor Tewerkstelling en Arbeid en aan diens opvolgster, mevrouw Miet Smet, alsook aan u, mevrouw de minister, die allen de reglementering ter zake hebben aangepast, met de bedoeling de vrouwenhandel tegen te gaan.

Mevrouw de minister, in oktober van vorig jaar besliste u trouwens zonder meer het verlenen van de arbeidskaarten op te schorten.

Het verbaast mij dan ook dat dergelijke arbeidskaarten blijkbaar nog steeds worden uitgereikt, vermits ik las dat mevrouw Sörensen heeft vastgesteld dat vorige maand nog een dergelijke arbeidskaart werd uitgereikt aan — en ik citeer : Een buitenlandse vrouw die werd misbruikt door de vleesboeren. Einde citaat.

Mevrouw de minister, worden dergelijke arbeidsvergunningen nog steeds verleend voor karakterdanseressen ? In bevestigend geval, meent u dan niet een objectieve bondgenoot te zijn van de vrouwenhandelaars ?

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister L. Detiège : Mijnheer de voorzitter, collega's, het is inderdaad zo dat wij, naar aanleiding van de verleende arbeidskaarten, reeds een aantal jaren geleden het bestaan van vrouwenhandel vermoedden.

Dat werd trouwens signaleerd onder andere door bepaalde hulporganisaties.

Naar aanleiding daarvan werden maatregelen getroffen, zowel door de nationale regering als door de Vlaamse regering.

De particuliere arbeidsbemiddeling voor schouwspelartiesten — op dit ogenblik de enige in ons land — waartoe de karakterdanseressen behoorden, maakte geen onderscheid ter zake, hetgeen de zaken moeilijker maakte. Bovendien werden de aanvragen ingediend door de impressario's.

Naar aanleiding van de toename van het aantal meisjes uit de Filippijnen, de Dominicaanse Republiek en Thailand in 1990, werd gevraagd een speciaal onderzoek in te stellen om na te gaan wat er precies aan de gang was.

In het najaar 1991 werd de reglementering inzake de vergunningen strenger en aangepast ten opzichte van de impressario's.

Mijn voorganger en ikzelf hebben eind 1991 en begin 1992 de vergunningen van de drie belangrijkste impressario's, die 60 procent van de markt controleren, ingetrokken.

Wat de reglementering betreft nog het volgende. De cijfers die de heer De Man aanhaalde, zijn correct.

Na besprekingen met het Koninklijk Commissariaat voor het Migrantenbeleid en met de werkgroep die ter zake werd opgericht, werd een nota door de Executieve goedgekeurd, ten einde de arbeidsvergunningen voor karakterdanseressen te blokkeren. Ik preciseer wel dat het gaat om karakterdanseressen, omdat schouwspelartiesten ruimer worden geïnterpreteerd. Indien bijvoorbeeld het Circus van Moscou wil komen optreden, dan worden er wel vergunningen uitgereikt.

In 1993 werd dus tot nu geen enkele vergunning voor karakterdanseressen meer verleend. Ik kom straks terug op het genoemde specifieke geval.

Intussen hebben wij sinds 30 september vorig jaar een viertal maatregelen genomen, waarmee wij de in de nota ter zake opgesomde voorstellen hebben gevolgd.

Zo hebben wij een regelgevend initiatief inzake de arbeidsbemiddeling voor schouwspelartiesten tegen betaling vorm gegeven. In het ministerieel besluit van 19 maart jongstleden worden strengere voorwaarden opgelegd voor personen die als arbeidsbemiddelaar voor die artiesten optreden, waardoor niet iedereen, sjoemelaar of niet, zo'n bureau kan uitbaten. Immers, slechts personen die een diploma Kunstwetenschappen hebben behaald of die een aanvullen-

Detiège

de stage in de sector hebben doorlopen, komen hiervoor in aanmerking. In datzelfde besluit zitten nog een aantal maatregelen vevat.

Voorts hebben wij de federale minister gevraagd — die is ons daarin intussen tegemoetgekomen — om een specifieke vergunning — dat was trouwens de voorwaarde tot opschorting — voor cabaretartiesten uit te vaardigen, zodanig dat wij de evolutie beter zouden kunnen volgen. De besluiten ter zake werden in de loop van de maand april in het Staatsblad gepubliceerd.

Daarin werd ook bepaald dat de arbeidsovereenkomst in de moedertaal van de betrokkene bij de aanvraag moet worden gevoegd, zodanig dat deze kan lezen welke vergunning hij of zij krijgt.

De arbeidskaart wordt voortaan door het gemeentebestuur afgeleverd, omdat wij menen dat deze het beste op de hoogte is van de plaatselijke situatie.

De mogelijkheid van een voorlopige arbeidskaart in afwachting van de definitieve is afgeschaft.

Ten slotte mag de betrokken cabaretartiest niet meer wonen op de plaats van tewerkstelling.

Gelet op al deze maatregelen heeft de Executieve beslist om, in tegenstelling tot Brussel en Wallonië, opnieuw vergunningen te verlenen, op voorwaarde evenwel dat er een informatieve brochure wordt meegegeven. Die zal binnenkort klaar zijn. Ik onderstreep dat er intussen geen vergunningen worden gegeven.

De controle door de administratie werd uitgebreid en er is een voorstel tot regularisatie van de verblijfs- en tewerkstellingstoestand voor vrouwen die een klacht hebben ingediend in het kader van een gerechtelijk onderzoek. Dat was vroeger niet het geval. Deze vrouwen werden inderdaad het land uitgezet, waardoor het heel moeilijk werd hen op het ogenblik van het proces terug te vinden.

Er werd ook een akkoord bereikt tus-

sen de departementen om een arbeidskaart te geven voor de duur van de voorlopige verblijfsvergunning, uiteraard niet in de sector van de karakterdanseressen. Het is niet de bedoeling dat de overheid als pooier prostitueés tewerkstelt.

Het is waar, zoals het artikel in Humo vermeldt, dat een aantal vrouwen slachtoffer werden van vrouwenhandel. Over heel de aangehaalde periode hebben vijf tot zes vrouwen een klacht ingediend. Wat gebeurt er dan ? Er wordt gecontroleerd of dat inderdaad zo is. Is dat het geval, dan pas wordt een verblijfsvergunning verleend voor een bepaalde periode, waarna een arbeidskaart kan worden gegeven, uiteraard op voorwaarde dat er een werkgever uit een andere sector wordt gevonden die de betrokkene tewerkstelt.

Wat was nu de bekommering van Patsy Sörensen in dit artikel ? Volgens de tekst is zij de jongste tijd tamelijk nerveus, opgewonden, waardoor het goede werk dat zij levert, soms in de vergeethoek wordt gedrukt. Van mijn voorganger op het ministerie van Werkgelegenheid heeft zij medewerkers met Gesco-sta-tuut gekregen, en ook nog andere hulp, zodanig dat de werking van het centrum kon worden voortgezet. Wanneer zo'n dossier van vrouwenhandel door Payoke of Saralek v.z.w. aan het departement Tewerkstelling wordt signaleerd, dan gaan wij na of er een verblijfsvergunning is, of er inderdaad sprake is van een klacht en of wij op de vraag naar een arbeidsvergunning kunnen inspelen.

In dit geval zegt zij dat zij die kaart kreeg op 24 juni 1993. Het ging hierbij over een vrouw waarvan ik de naam niet zal noemen, omdat zij betrokken is bij een proces tegen één van de impresario's. Deze vrouw had een arbeidsvergunning gekregen voor drie maanden. Op 30 april 1993 liep die af. Op 24 mei 1993, dus ongeveer een maand na het verstrijken van die vergunning, stelt Payoke de administratie een vraag om verlenging. Er is dus al een leemte van ongeveer een maand. Onze diensten moeten onderzoeken of de verblijfsvergunning inderdaad werd afgele-

verd, of de klacht tegen die impresario nog in behandeling is en dergelijke meer. Dit alles vraagt een onderzoek, waardoor inderdaad pas op 22 juni 1993 de brief werd verzonden met de mededeling dat de arbeidsvergunning werd geregulariseerd vanaf 1 mei. Als zij zegt dat dit op 24 juni 1993 bij haar aankwam, wist zij toch al sinds het afleveren van de vorige vergunning wanneer een vraag tot verlenging zou moeten worden ingediend. Er kwam dus een vergunning om die toestand in orde te brengen en daarbovenop kwam nog een verlenging van één maand. Telkens wordt in zo'n geval nagegaan of er een verblijfsvergunning is en of de klacht of het proces nog in behandeling zijn. Dat is de situatie.

Wat doen wij in dergelijke situatie ? Wij hebben hiervoor een hele nieuwe reglementering uitgewerkt. Er zijn geen vergunningen meer, of ten minste nog enkel voor schouwspelartiesten. In een vorig artikel van Humo was er enige verwarring rond het dossier Rhodos Palace, dat toen ter sprake kwam. Daarbij ging het niet over karakterdanseressen. In dit geval gaat het inderdaad over een slachtoffer van vrouwenhandel, dat werd misbruikt. Dat had dus niets te maken met het verlenen van een arbeidskaart voor de sector zelf.

De **voorzitter** : De heer De Man heeft het woord.

De heer F. De Man : Mevrouw de minister, ik stel vast dat mevrouw Patsy Sörensen zich druk maakt om een arbeidskaart, die helemaal niet tot doel heeft die karakterdanseressen nogmaals datzelfde werk te bezorgen. Het gaat wel degelijk om een ander soort werk door een andere werkgever ?

Minister L. Detiège : Het gaat om iemand die uit de sector wenst te treden of klacht heeft ingediend.

De heer F. De Man : U zegt hier eigenlijk met zoveel woorden dat die vrouw nu een arbeidskaart heeft voor een heel ander soort werk ?

Minister L. Detiège : Inderdaad. Die arbeidskaart wordt niet gegeven voor

Detiège

karakterdanseressen. Het opschorten daarvan is wel opgeheven, maar er worden geen arbeidsvergunningen uitgereikt in dat kader, zo lang de brochure niet is gepubliceerd en zo lang er geen nieuwe aanvragen zijn. Komen die er toch, dan wordt nagegaan of de aanvragende organisaties geregistreerd zijn. Wij moeten kunnen nagaan over welke instelling het gaat, wat vroeger niet altijd mogelijk was.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer E. Schuermans tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de houding van de VDAB tegenover de erkenning van studies met volledig leerplan als beroepsopleiding

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Schuermans tot mevrouw Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de houding van de VDAB tegenover de erkenning van studies met volledig leerplan als beroepsopleiding.

De heer Schuermans heeft het woord.

De heer E. Schuermans : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, op het federale niveau werden tijdens deze regeerperiode enige wijzigingen aangebracht aan de werkloosheidsreglementering. Deze maakten het mogelijk om zogenaamde studies met een volledig leerplan te erkennen als beroepsopleiding. Dit heeft voor de betrokkenen grote gevolgen. Concreet betekent het dat uitkeringsgerechtigde werklozen studies met volledig leerplan kunnen volgen, bijvoorbeeld in dagonderwijs, en tijdens die periode toch het statuut van werkzoekende en uitkeringsgerechtigde werkloze behouden. Daarbij krijgen zij ook nog een aanvullende vergoeding voor het volgen van een beroepsopleiding.

In de praktijk is het zo dat op het regionale niveau de nodige schikkingen moeten worden getroffen om dit operationeel te maken. In die zin werd er bijvoorbeeld een samenwerkingsakkoord afgesloten tussen het federale niveau en de Vlaamse Gemeenschap op 22 september 1992. Het college van leidende ambtenaren met daarin de topverantwoordelijk van RVA, VDAB, Forem en BDGA heeft een drietal beslissingen genomen in uitvoering van dit samenwerkingsakkoord. Zo heeft men in eerste instantie de kwalificatie machinist op de kleine vaart erkend, later ook de opleiding tot verpleger psychiatrie, wat recent werd verruimd tot verpleger/verpleegster A1 en A2. Met de nakende inschrijvingen voor het volgende leerjaar voor ogen, heb ik enkele vragen aan de minister.

Ten eerste, heeft de VDAB op het terrein de nodige maatregelen genomen om de werkzoekenden die voor dit stelsel in aanmerking komen, te informeren over deze opportuniteit ?

Ten tweede, heeft men de nodige schikkingen getroffen om de zich mogelijk aandienende kandidaat-studenten ook als zodanig te erkennen ?

Ten derde, komen alle onderwijsinstellingen die deze opleidingen verstrekken voor dit stelsel in aanmerking ?

Ten vierde, zijn er richtlijnen of bepalingen welk type van werkzoekenden voor deze opleidingen in aanmerking komen ?

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister L. Detiège : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, het beheerscomité van de VDAB buigt zich precies vandaag 7 juli over aspecten die te maken hebben met de vragen van de heer Schuermans, zodat ik op bepaalde vragen maar een antwoord zal kunnen geven na afloop van deze vergadering.

Wat de eerste vraag betreft of de VDAB de nodige maatregelen heeft genomen om de werkzoekenden te informeren kan ik ja antwoorden. Na de goedkeuring door het beheersco-

mité vandaag zullen wij kunnen vaststellen dat er een uitbreiding van de doelgroep is : van één jaar werkloosheid tot werklozen uit het begeleidingsplan, na tien maanden werkloosheid dus. Er zal een info-actie onder meer in samenwerking met het sociaal fonds van de privé-ziekenhuizen worden opgezet.

Wat de tweede vraag over de erkenning van kandidaat studenten betreft, zal er een lijst opgesteld door het college van leidende ambtenaren worden voorgesteld.

Wat de derde vraag betreft, is het de werkzoekende die de onderwijsinstelling kiest en een aanvraag doet bij de gewestelijke dienst en niet omgekeerd.

Wat de vierde vraag betreft, moet ik opmerken dat voor werkzoekenden uit het begeleidingsplan aan het beheerscomité een uitbreiding van de doelgroep is gevraagd, zodanig dat een herziening van het akkoord van september 1992 op dat vlak kan gebeuren. Er komt dus een minimale uitbreiding.

De heer E. Schuermans : Mevrouw de minister, heb ik u goed begrepen dat het een recht van de werkzoekende is om in dit stelsel te treden ?

Minister L. Detiège : De rechthoudende werkzoekende kiest zelf een onderwijsinstelling.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de financiële situatie van de vertrouwensartsencentra

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw Vogels tot mevrouw Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen,

Voorzitter

Welzijn en Gezin, over de financiële situatie van de vertrouwensartsencentra.

Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer de voorzitter, de vertrouwensartsencentra of de centra voor hulpverlening aan kindermishandeling zoals ze tegenwoordig vaak genoemd worden, worden het slachtoffer van hun eigen succes. Er komen steeds meer meldingen van kindermishandeling of seksueel misbruik. Voor Antwerpen alleen al verdubbelde het aantal meldingen op een paar jaar : in 1989 waren er 525 meldingen, in 1992 1.052. Dit succes komt nogal pijnlijk over, want het toont aan dat onze samenwerking en het welzijnswerk falen.

Dit succes heeft ook te maken met het efficiënt optreden van deze centra.

Ik ben zelf jaren lid geweest van het Jeugdbeschermingscomité in Antwerpen en weet uit ervaring dat de betrokkene meestal lang twijfelt en een lange lijdensweg heeft afgelegd, alvorens hij een centrum op de hoogte brengt van seksueel misbruik of mishandeling. Als iemand dan toch uiteindelijk de stap om hulpverlening zet, dan verwacht hij ook een onmiddellijke reactie. De vertrouwensartsencentra in Vlaanderen stellen alles in het werk om onmiddellijk hulp te verlenen, geen lange administratieve wachtlijsten dus. Ze willen 24 uur op 24 beschikbaar zijn. Dat maakt echter dat zij in een wurggreep komen : enerzijds zijn er steeds meer meldingen, anderzijds is er een groot personeelstekort.

Mevrouw de minister, uw voorganger minister Lenssens, heeft de kredieten voor de vertrouwensartsencentra van 30 naar 40 miljoen frank opgetrokken. Destijds is ook afgesproken dat er onderhandelingen zouden plaatsvinden in de schoot van Kind en Gezin, dat belast was met de toekenning van de subsidies, de controle en de organisatie. Na maandenlange onderhandelingen schijnen de zaken niet te evolueren zoals verwacht. Nu

het water deze centra al tot aan de oren komt, hebben ze onlangs op een persconferentie die onhoudbare financiële situatie aangeklaagd.

Naar verluidt zou de raad van bestuur van Kind en Gezin hebben ingestemd met een verhoging van de subsidies met 20 miljoen frank. Volgens andere bronnen zou u, de bevoegde minister die beslist over het toekennen van bijkomende kredieten, dit hebben tegengesproken.

Graag had ik van u vernomen wat uw plannen zijn aangaande de vertrouwensartsencentra. Op welke manier denkt u het gebrek aan personeel en de nood aan financiële middelen op te lossen ? Is het waar dat u het niet eens bent met de verhoging van de subsidie met 20 miljoen frank, waarmee de raad van bestuur van Kind en Gezin had ingestemd ?

De voorzitter : Minister Demeester heeft het woord.

Minister W. Demeester-De Meyer : Mijnheer de voorzitter, ik wil graag ingaan op de problematiek met betrekking tot de situatie van de vertrouwensartsencentra. De recente berichtgeving hieromtrent is mij niet ontgaan. Ik moet echter toegeven dat ik op de hoogte werd gesteld van de problemen via de kranten. De feiten die door u worden aangehaald, zijn louter gebaseerd op geruchten.

De vertrouwensartsencentra werden opgericht door mevrouw Steyaert. Hun werkmiddelen werden destijds met 10 frank miljoen verhoogd door de heer Lenssens. Hierdoor kregen de zes vertrouwensartsencentra in Vlaanderen de gelegenheid om hun werking uit te bouwen. Intussen is gebleken dat de taboes rond kindermishandeling zijn verdwenen en dat de hulp van een vertrouwensartsencentrum eerder wordt ingeroepen dan vroeger, via de jeugdbescherming of bij rechtstreekse confrontatie met een gezin waar sprake is van kindermishandeling. Of de kindermishandeling is toegenomen, werd tot nu toe door geen enkele studie aangetoond. Er werd echter vastgesteld dat de meldingsdrempel is verlaagd. Op die manier wordt het gemakkelij-

ker om hulp te bieden, oplossingen voor te stellen of therapieën uit te stippelen.

In 1991 werd door Kind en Gezin een werkgroep opgericht die tot doel heeft na te gaan op welke manier de werking van de vertrouwensartsencentra kan worden verbeterd. Kind en Gezin heeft aldus voorgesteld om de begroting voor 1994 met 20 miljoen frank te verhogen.

Het klopt niet dat ik mij tegen deze verhoging heb verzet, ik heb er absoluut geen bezwaar tegen omdat de vertrouwensartsencentra uitstekend werk verrichten. Gezien de begrotingsbesprekingen over het begrotingsjaar 1994 door de Vlaamse regering nog niet werden aangevat, werd nog niet beslist of dit bedrag van 20 miljoen frank vervat zal zijn in de dotatie van Kind en Gezin, dan wel of het om een bijkomend bedrag zal gaan.

De voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor haar antwoord.

Mevrouw de minister, het verbaast mij dat u de berichtgeving dienaangaande via de krant heeft vernomen.

Ik heb een afschrift van een brief die u werd gestuurd op 4 januari 1993 door het vertrouwensartsencentrum van Antwerpen en waarin de moeilijkheden worden opgesomd.

Verder in uw antwoord zegt u trouwens dat door Kind en Gezin, waarvan u toezichhoudend minister is, een werkgroep werd opgericht. Eigenlijk had u dus perfect op de hoogte moeten zijn van de moeilijkheden en bestond er geen enkele noodzaak om ze via de krant te vernemen.

Het verheugt mij dat u geen bezwaar hebt tegen de verhoging van de subsidie. Kind en Gezin moet echter zelf aan veel dringende noden tegemoetkomen, zoals de kinderopvang. Is u bereid om tijdens de begrotingsbesprekingen te pleiten voor de verhoging van de subsidie en niet voor een verschuiving van de werkmiddel-

Vogels

len, wat ten nadele zou zijn van Kind en Gezin ? Is u bereid om uw verantwoordelijkheid als minister op te nemen of schuift u alles door naar Kind en Gezin ?

Mevrouw W. Demeester-De Meyer : Mevrouw, uiteraard ben ik op de hoogte van de brief van begin januari. Ik lees mijn post en eveneens het antwoord dat wordt geformuleerd.

De autonomie van Kind en Gezin is bijzonder groot. De raad van bestuur en Kind en Gezin zelf voeren de onderhandelingen. U kent de samenstelling van deze raad van bestuur en weet dan ook dat hij een echte autonome werking heeft. Kind en Gezin antwoordt niet in opdracht van de minister. Ik ben het ten volle eens met deze drang tot autonomie.

De Vlaamse overheid heeft ervoor gekozen om de bevoegdheid van de kindzorg — als ik me zo mag uitdrukken of de kind- en moederzorg zoals het vroeger werd genoemd — over te dragen aan een pararegionale A. Dan moet die ook de volledige bevoegdheid dragen.

Of ik deze 20 miljoen frank meer zal vragen of in evenwicht zal brengen in de begroting, is afhankelijk van de besprekingen in de Vlaamse regering. Op het ogenblik bedraagt het krediet van Kind en Gezin bijna 5 miljard frank, wat toch een vrij groot bedrag is. Ik breng het debat in herinnering dat we slechts enkele dagen geleden in de Vlaamse Raad hebben gevoerd.

Ik ben ervan overtuigd dat deze 20 miljoen frank moeten kunnen gaan naar de vertrouwensartsencentra. De wijze waarop zal, zoals ik al zei, afhankelijk zijn van de besprekingen in de Vlaamse regering.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer A. Denys tot de heer L. Van den Brande, mi-

nister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over EG-bezwaren tegen steun aan Boelwerf

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Denys tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over EG-bezwaren tegen steun aan Boelwerf.

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de voorzitter, op het einde van vorige week heeft Europees Commissaris Van Miert verklaard dat de Europese Commissie het subsidiëingsmechanisme van het dossier Boelwerf Vlaanderen nooit zal goedkeuren omdat het in strijd is met de Europese richtlijn ter zake.

Wat hij heeft gezegd, lijkt me ontluisterend en nogal vernietigend te zijn voor de wijze waarop de Vlaamse regering het dossier heeft behandeld.

Ik kan er maar twee conclusies uit trekken. Ofwel heeft de heer Van Miert ongelijk en dan is hij onverstandig en roekeloos geweest om zulke uitspraak te doen nog voor de Europese Commissie een beslissing ter zake heeft genomen ; ofwel heeft de heer Van Miert gelijk, en dan zijn er opnieuw twee mogelijkheden. Ofwel is de Vlaamse regering onbekwaam om zulk dossier op Europees niveau te introduceren en moeten daaruit de politieke conclusies worden getrokken ; ofwel zit het dossier zo geprangd in de klauwen van de privé-partner Begemann die geen enkel financieel risico wil nemen. Het kan dan ook niet anders dan dat zulk dossier, dat wordt gekenmerkt door oversubsidiëring, bij de Europese Commissie wordt ingediend.

Ik vermoed dat de laatste mogelijkheid de waarheid is. Ik zie niet in waarom de heer Van Miert zoiets zou beweren als het niet berust op waarheid. Ik heb bovendien de indruk dat de Vlaamse administratie wel over de

nodige know-how beschikt om een dergelijk dossier bij de Europese Commissie te introduceren.

Ik heb het gevoel dat de hele kramieke constructie rond Begemann er de oorzaak van is dat de privé-partner alle financieel risico wil afwentelen op de overheid en dat zoiets leidt tot oversubsidiëring.

Dit is onze indruk en daarom had ik graag de visie van de minister-president gekend. Daarom stel ik volgende vragen.

Ten eerste, blijft de Vlaamse regering bij het huidige dossier of wordt er een nieuw dossier geïntroduceerd ?

Ten tweede, op welke wijze wordt de oversubsidiëring afgebouwd indien men beslist een nieuw dossier in te dienen. Het is zinloos een nieuw dossier in te dienen als men de voornaamste klacht van de Europese Commissie, namelijk de oversubsidiëring, niet wegwerpt.

Ten derde, is Begemann eindelijk bereid enig risico te nemen ? Wanneer zal die firma cash betalen ? Wanneer zal die firma haar nek uitsteken ?

Ten vierde, vindt de minister-president niet dat als Begemann blijft wachten op de beslissing van de Europese Commissie het dossier terecht komt in een soort van vicieuze cirkel waarin het totaal dreigt te verzanden ?

Ten vijfde, is het juist wat de vakbonden gisteren hebben gezegd, namelijk dat de enige partij in het dossier die tot op heden enig risico heeft genomen, de werknemers zijn omdat zij afstand hebben gedaan van de opzeggvergoeding en dat de andere partijen nog geen bereidheid vertonen om enige risico te nemen.

Tot daar enkele vragen die ons meer duidelijkheid moeten geven in dit heel troebel dossier.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, ik heb tot op heden van de Commissie nog

Van den Brande

geen officieel antwoord ontvangen. Het dossier is tot stand gekomen in permanent contact met de Commissie.

De heer Van Miert, een achtenswaardig man, heeft gereageerd op een ogenblik dat er nog geen officiële reactie kan zijn, misschien ten gevolge van een artikel in een bepaalde krant.

Ik wens daarover geen polemiek aan te gaan. Ik ben enigszins verrast door het antwoord van de heer Van Miert.

Volgens de zevende richtlijn op de subsidiëring in de scheepsbouw mag er maximum 9 percent steun worden verleend als het gaat over individuele dossiers, maar mag dit percentage gevoelig worden verhoogd wanneer het is gekoppeld aan een globale herstructurering en een consistente afbouw van de activiteit.

Wij hebben van meetaf aan het standpunt gehuldigd dat het hier gaat over een ernstige afbouw van de capaciteit — van 1.868 werknemers gaan we naar ongeveer 1.300 werknemers, of een derde — waarvoor dus meer steun kan worden verleend.

Ik vestig er hier terloops uw aandacht op dat de Commissie voor de **betoe-laging** van Oostduitse werven akkoord is gegaan met **steunpercentages** tot meer dan 30 percent.

Op dit ogenblik zijn wij in het stadium van overleg met de Commissie. Over ongeveer twee maand zal het definitief standpunt van de **Commissie** bekend zijn. Wij zullen alle nodige argumenten opnieuw ten berde brengen.

Wij hebben dit dossier met uiterste zorg voorbereid. Het punt van discussie is een interpretatieverschil over het al dan niet aanwezig zijn van de nodige voorwaarden om een hogere steun te verlenen.

Mijnheer Denys, u vraagt mij of dit al dan niet verbonden is met de inbreng van de privé-aandeelhouder. Dit is een neutraal gegeven. De Commissie beoordeelt het dossier op

basis van de elementen die haar worden verstrekt. Tenslotte vraagt u of Begemann als privé-aandeelhouder eindelijk bepaalde risico's zal nemen. Ik verwijs hieromtrent naar de omstandige antwoorden die ik heb gegeven om de talrijke vragen en interpellaties over dit onderwerp. Begemann heeft een half miljard frank gereserveerd om cash te kunnen inleggen als helft van de kapitaalsvolstorting.

Wij doen al het mogelijke om een oplossing uit te werken. Ik ga ervan uit dat de Commissie de zaken oordeelkundig zal onderzoeken en rekening zal houden met het argument dat het hier gaat over het al of niet voortzetten van de **scheepsbouwactiviteit** in Vlaanderen en over het behoud van de tewerkstelling in deze regio van Vlaanderen.

Ik weet dat de heer Van Miert een constructief man is en ik ben ervan overtuigd dat we een bevredigende oplossing zullen vinden.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de

voorzitter, de minister-president veegt op een zeer hoofse en beleefde wijze de mantel van de Europese Commissaris uit. Op een zeer beleefde manier zegt hij : U kent er niets van. De heer Van Miert heeft duidelijk gezegd dat er in het huidige dossier sprake is van oversubsidiëring, en dat dit dossier nooit door de Europese Commissie zal worden goedgekeurd.

De heer Van Miert is een verantwoordelijk man die zeker geen roekeloze, onverstandige uitspraak zal doen wanneer hij daarvoor geen argumenten heeft. Deze argumenten worden door de minister-president echter gewoon van de tafel geveegd.

Mijnheer de minister-president, u ontvangt een signaal vanuit de Europese Commissie, bij monde van de heer Van Miert en vervolgens verklaart u dat u geen nieuw dossier zult indienen en dat u op basis van het bestaande dossier over voldoende argumenten beschikt. U beslist dus niet dat het dossier zal worden aangepast of dat de subsidiëring zal worden verminderd.

VB-Senator Willem Verreycken, in gesprek met zijn fractiegenoot Roeland Raes (links), pleitte bij minister-president Luc Van den Brande (CVP) voor een betaalde vakantiedag op 11 juli

Denys

De inbreng van Begemann noemt u neutraal. Hoe meer risico de particuliere partner neemt, hoe lager het bedrag van de subsidiëring is. Dit is dus geen neutrale operatie.

U zegt dat Begemann over 500 miljoen frank beschikt om cash te betalen. Wij zullen straks een met redenen omklede motie indienen, waarin wij uitdrukkelijk vragen dat Begemann zelf eens het risico zou nemen en dat dit bedrijf eerst cash zou betalen, vooraleer de overheid nog één frank betaalt. Pas dan zal duidelijk worden of Begemann zelf in het bedrijf gelooft en bereid is enig risico te nemen.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Denys, u beweert dat ik op een hoofse manier heb geantwoord. De kern van de zaak is de interpretatie van de zevende richtlijn. Ik heb niet gezegd dat de heer Van Miert onoordeelkundig de plak zwaait. Over deze dossiers lopen er ontelbare discussies en procedures, met alle lidstaten en of deelstaten. Terzake zijn er in Europa honderden dossiers in behandeling. Dit is de normale communautaire discussie die wij onder meer ook in verband met het nieuw ontwerp van expansiedecreet hebben gevoerd. Wij leven niet meer in de middeleeuwen, waar de hoofse minne aan de orde is. Wij zullen onze argumenten handhaven en ik kan alleen maar hopen dat er een oplossing zal worden gevonden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer W. Verreycken tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over een betaalde vakantiedag op 11 juli

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Verreycken tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over een betaalde vakantiedag op 11 juli.

De heer Verreycken heeft het woord.

De heer W. Verreycken : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het hervinden van een Vlaamse identiteit, met alle sociale en economische voordelen die hieraan zijn verbonden, moet worden gesteund. De Vlaamse Raad draagt hiertoe bij door het inrichten van voordrachtwedstrijden, erepenningen en binnenkort zullen ook de politici in hun Vlaamse identiteit worden bevestigd door de rechtstreekse verkiezing van de raden.

Het lijkt mij dan ook aangewezen om alle werknemers, ook deze van de particuliere sector, terzake een steuntje te geven. Sta mij toe daarnaast twee vragen te stellen.

Ten eerste, zal de minister aan de regionale en de lokale besturen een aanbevelingsbrief sturen om 11 juli tot een betaalde vakantiedag uit te roepen, of is dit reeds gebeurd ?

Ten tweede, is er over deze materie reeds overleg gepleegd met de federale regering, ten einde bijvoorbeeld de wet van 4 januari 1974, die de verschillende feestdagen regelt, bij koninklijk besluit aan te passen ? Aangezien dit een typisch Vlaamse materie is, lijkt het mij aangewezen om hierover overleg te plegen met de federale regering.

Hebben de lokale besturen voor 11 juli een bevlaggingsopdracht gekregen of is hen een bevlaggingsverplichting opgelegd ? Dit gebruik moet onverkort worden gehandhaafd, ook in de gemeenten die in het verleden al eens tegen deze verplichting durfden zondigen.

Mijn derde vraag is of er vermoedens bestaan dat bepaalde gemeentebesturen zich zouden durven onttrekken aan de bevlaggingsopdracht. Wat zal

de minister dan doen om deze opdracht toch te doen nakomen.

De voorzitter : Het woord is aan de minister-president waarna minister Kelchtermans nog zal antwoorden.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, het geachte lid weet dat op basis van de wet van 4 januari 1974 betreffende de feestdagen het de Koning is die bepaalt gedurende welke tien feestdagen in het jaar niet mag worden gewerkt. Dit aantal dagen kan worden aangepast. De vorige federale minister van Arbeid werd reeds geconfronteerd met deze problematiek. Hij heeft toen de mogelijkheden onderzocht of wij op 11 juli een wettelijke feestdag met betaald verlof konden toestaan. Principieel sta ik uiterst positief tegenover het voorstel van het geachte lid omdat de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap niet enkel een belangrijke symbolische en principiële aangelegenheid is. Het is ook goed dat mensen rusten om de draagwijdte daarvan in te zien.

De Vlaamse overheid heeft 11 juli tot een feestdag voor de Vlaamse ambtenaren gemaakt. De besturen en de nevenschikte besturen respecteren die dag bijna allemaal. Minister Klechtermans kan u daaromtrent een precies antwoord geven. **Degenen** die enige aarzeling vertonen, zullen worden aangemaand om die dag als feestdag van Vlaanderen te respecteren.

De vraag in verband met de privé-sector ressorteert echter onder de federale overheid. Het gaat om het verstrekken van een verlofdag met behoud van loon. De vraag moet aan de orde kunnen worden gesteld. Wij moeten echter ook de gevolgen onder ogen durven zien. Een extra verlofdag met loonbehoud betekent een aanzienlijke **meerkost** voor de privé-sector.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Mijnheer de voorzitter, de minister-president heeft bijna volledig geantwoord op de vraag.

Kelchtermans

De gemeenten en de provincies hebben voor die aangelegenheid een volledige autonomie. De meesten regelen dit probleem via hun administratief statuut. Vermits in het administratief statuut is opgenomen dat 11 juli een wettelijke feestdag is, wordt hij algemeen gerespecteerd. Het is niet opportuun de gemeenten en de provincies een aanbeveling te geven want dat zou door hen eerder worden geïnterpreteerd als een vermoeden van hun Vlaamse onvriendelijkheid.

In verband met de bevestiging vraagt de heer Verreycken of er vermoedens zijn dat die maatregel door sommige gemeenten of provincies niet zou worden nageleefd. Er zijn geen vermoedens, behoudens één. Ik meen dat iedereen weet over welke gemeente of provincie ik spreek. Maar dit feit kan alleen maar post factum worden vastgesteld. Ik vestig er de aandacht op dat dan telkens ook post factum wordt opgetreden.

De voorzitter : De heer Verreycken heeft het woord.

De heer W. Verreycken : Mijnheer de voorzitter, indien wij ons om budgettaire redenen moeten beperken tot tien betaalde verlofdagen dan is het in het licht van de gewijzigde situatie misschien aangewezen om de verlofdag van 21 juli te vervangen door deze van 11 juli. Ik heb daar alvast geen enkel probleem mee. Ik neem aan dat sommige federale minister daar echter wel een probleem mee hebben.

Ik dring er echter op aan dat het overleg in verband met een betaalde feestdag op 11 juli in de privé-sector zou worden aangevat. Wij komen anders in een situatie waarbij alle ambtenaren zowel lokale, regionale, provinciale als ministeriële 11 juli rustig kunnen vieren en van een vrije dag kunnen genieten terwijl de privé-werknemers daarvan zijn uitgesloten.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer S. De Clerck tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de bijeenkomst van de regeringsleiders van Vlaanderen, Wallonië en Brussel

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer De Clerck tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de bijeenkomst van de regeringsleiders van Vlaanderen, Wallonië en Brussel.

De heer De Clerck heeft het woord.

De heer S. De Clerck : Mijnheer de minister-president, op uw initiatief heeft deze week een belangrijke ontmoeting plaatsgevonden met de regeringsleiders van Wallonië en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de heren Spitaels en Picqué. Er werden blijkbaar een tiental belangrijke punten behandeld waarover ik graag drie vragen zou stellen.

Ten eerste, wat zijn volgens u de meest relevante aspecten voor Vlaanderen en binnen welke timing zullen wij ter zake concrete gevolgen kunnen waarnemen ?

Ten tweede, er wordt ook een samenwerkingsakkoord in het vooruitzicht gesteld op het vlak van de handelsattachés. De Sint Michielsakkoorden voorzien in een verdere regionalisering van de buitenlandse handel. Komt er voor de definitieve goedkeuring van het geheel een beslissing om volgens een federaal model dingen te verdelen en onze aanwezigheid in de wereld te laten verlopen via handelsattachés van diverse taalrollen ? Kan dit ook in Europa of geldt dit enkel voor verdere landen ? Ik had daaromtrent graag wat toelichting. Volgens mij is dit een belangrijke materie en ik dacht zelfs dat het reeds een verworvenheid was dat Vlaanderen zijn eigen vertegenwoordiging op een meer autonome manier kon aanpakken.

Daarnaast had ik ook nog een derde element, namelijk de juridische vorm waarin deze samenwerkingsakkoorden zullen worden gefinaliseerd. Zal een en ander leiden tot een globaal verdrag of wordt dit allemaal via praktische regelingen de facto uitgevoerd ? Ik had daaromtrent graag uw precieze intenties, plannen en afspraken gekend.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, collega's, op de eerste plaats kan ik u meedelen, collega De Clerck, dat er een lijst werd opgemaakt van dossiers, knelpunten en problemen waarvoor samenwerking en/of coördinatie een meerwaarde kan en zal opleveren voor elk van de deelstaten en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Uit de voorbereidende contacten was trouwens gebleken dat de nieuwe werkelijkheid — zoals ik haar soms noem — in het federale koninkrijk met zich brengt dat we vanuit een grotere autonomie vrijwillig en met overtuiging bereid zijn om te coöpereren. Dit is natuurlijk een volledig nieuwe benadering ten aanzien van veel dingen die vroeger vanuit de gecentraliseerde nationale besturen werden geregeld. Op deze lijst van problemen zijn 18 dossiers weerhouden, die op hun beurt werden onderverdeeld in 3 categorieën.

Ten eerste, dossiers die gevolgen hebben en te maken hebben met de institutionele hervormingen binnenslands en het Verdrag van Maastricht.

Ten tweede, een aantal uitsluitend gewestelijke bevoegdheden.

Ten derde, een voorafgaandelijk overleg tussen de gewesten met het oog op besprekingen met de federale regering.

Zonder overdreven in detail te treden, kan ik u aangeven dat er werd voorzien in een permanent overleg voor de toekomst over onder andere volgende onderwerpen : deelname aan de formele raden van de Europese Gemeenschap, de informele raden

Van den Brande

tijdens het Belgische voorzitterschap, het Comité van de Regio's, de handelsattachés, de handelsvestigingen, de erkenningen van de aannemers, overleg met betrekking tot de ruimtelijke ordening, de vrijstelling van onroerende voorheffing waarvan de gebouwen van de gemeenschappen en gewesten kunnen genieten en de mobiliteit. Op het vlak van het permanent overleg wensen wij geen nieuwe structuren tot stand te brengen omdat die volgens mij reeds voldoende aanwezig zijn. Wij hebben evenwel afgesproken dat we mekaar minstens éénmaal per jaar zullen ontmoeten en wellicht zal het in de praktijk zelfs meer zijn. Bovendien zullen de verschillende ministers zich rond de tafel zetten om tot afspraken en akkoorden te komen.

Deze akkoorden kunnen verschillende vormen aannemen. Ik sluit niet uit dat het soms zal gaan over praktische afspraken die in een akkoord worden gevat. Artikel 92 bis laat ons bovendien toe om in de formele institutionele zin van het woord samenwerkingsakkoorden uit te werken.

Tijdens het overleg werd ook de belangrijke problematiek van de handelsattachés besproken.

De staatshervorming voorziet in de overdracht van onze handelsvertegenwoordigers.

Uit reacties van ondernemers blijkt dat zij duidelijkheid wensen. Wij willen deze duidelijkheid tot stand brengen en pleiten gezamenlijk voor een volledige overdracht van alle handelsattachés. Wij hebben ons standpunt waarin wij pleiten voor een duidelijk en operationeel systeem, bekend gemaakt aan de federale minister van Buitenlandse Betrekkingen. Tegelijkertijd benadrukken wij dat wij een samenwerkingsakkoord tot stand willen brengen waarbij, in bepaalde landen of deelstaten waar men zeker over een vertegenwoordiger moet beschikken, een Vlaming, mits overleg, evengoed de belangen kan behartigen van Waalse bedrijven en vice versa.

Het is vanzelfsprekend dat Vlaande-

ren, in de landen waarmee het belangrijke economische bindingen heeft, haar eigen mensen zal inzetten.

Ik ben van mening dat wij een belangrijk akkoord afgesloten hebben. Tijdens mijn bezoek aan Zuidoost-Azië heb ik ervaren dat een duidelijke situatie van groot belang is voor onze handelsbetrekkingen. Wij moeten onze complexen en de kunstmatige discussie over onze moeilijke staatshervorming afleggen. In Tokio is Vlaanderen één van de staten die — zoals Beieren, Baden-Wurtemberg of Texas — weliswaar binnen een federaal verband, toch herkenbaar aanwezig kan zijn.

Ten slotte, ben ik van mening dat wij, in het kader van dit overleg en binnen redelijke termijnen, moeten werken aan een globaler overleg tussen de gemeenschappen, de deelstaten en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om, met respect voor ieders eigenheid en bevoegdheden, de verschillende entiteiten in het federale koninkrijk te laten samenwerken.

De voorzitter : De heer De Clerck heeft het woord.

De heer S. De Clerck : Ook binnen Europa zullen dus dergelijke afspraken worden gemaakt wat betreft handelsattachés. Op die manier kan men dan in Spanje, Frankrijk of Lyon bijvoorbeeld een Vlaams handelsattaché plaatsen die tevens de taak vervult voor Wallonië. Dat heb ik genoteerd, maar ik merk dat u ervan uitgaat dat alle handelsattachés van de diverse gewesten systematisch voor de andere gewesten zullen werken. Is dit de formule of is het zo dat, indien maar één gewest een attaché heeft die ook zal werken voor de anderen ?

Minister-president L. Van den Brande : Als wij bijvoorbeeld in Stuttgart onze vertegenwoordiger hebben en Wallonië wil dit ook, dan moet een dergelijke operatie ordelijk verlopen. Wij moeten elkaar niet voor de voeten lopen. Er zullen alvast een aantal gebieden zijn waar de vertegenwoordiging gezamenlijk gebeurt. Een aantal autonome gebieden van Spanje en

enkele staten van de VS hebben hier in Brussel eveneens elk hun vertegenwoordigers. Zo willen wij ook werken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer J. Geysels tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de resultaten van de federale tewerkstellingsconferentie

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Geysels tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de resultaten van de federale tewerkstellingsconferentie.

De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, in maart 1993 maakte u een actieplan 1993-1995 bekend naar aanleiding van de Vlaamse tewerkstellingsconferentie. Dit plan wil de werkgelegenheid bevorderen, het loopt over drie jaar en er werd 8,5 miljard frank uitgetrokken. In deze Raad hebben wij daar meermaals over gediscussieerd. U en mevrouw Detiège beaamden daarbij enkele keren dat de concrete modaliteiten en de uitvoering van een aantal van de maatregelen bijvoorbeeld met betrekking tot het probleem van de arbeidsherverdeling en de Vlaamse versie van het banenplan — van de eventuele resultaten van de federale tewerkstellingsconferentie afhankelijk moeten worden gemaakt. Vanuit deze optiek zou u in die zin iets inbrengen. Nu wij de eerste, voorlopige resultaten van die conferentie kennen, mogen wij wel stellen dat er weinig uit de bus kwam wat betreft het bedrag zowel als eventuele resultaten. Voor het banenplan van me-

Geysels

vrouw Smet werden zelfs geen cijfers genoemd en men weet niets over de resultaten. Vandaar mijn vragen.

Heeft de Vlaamse regering al een eerste evaluatie opgemaakt van de resultaten ? De bedragen die u zal uittrekken voor het Vlaamse banenplan zijn immers afhankelijk van wat er op federaal niveau gebeurt. Druisen een aantal beslissingen op federaal niveau niet in tegen bepaalde gedachtengangen en bedenkingen die op Vlaams niveau werden ontwikkeld : vergelijk gewoon eens het banenplan van mevrouw Detiège en mevrouw Smet.

Vervolgens voorzagen wij voor arbeidsherverdeling 3 miljard frank, maar er kwam nog maar weinig tot stand. Tenzij u daar de schuchtere pogingen wat betreft **loopbaanonderbreking** en het deeltijds brugpensioen wil bijrekenen. Zijn er op dit ogenblik genoeg maatregelen om uw Vlaamse middelen uit te voeren in het kader van een federale tewerkstellingsconferentie die weinig resultaat opleverde ?

Minister-president L. Van den Brande : In hoeverre de federale tewerkstellingsconferentie werd opgevolgd, wil ik niet beoordelen. Ieder zijn werk, zeg ik maar. De Vlaamse regering besloot iets substantieels te doen : 8,5 miljard frank voor het laatste kwartaal van 1993 plus voor 1994 en 1995. Dat betekent toch wel iets. Wij wogen omzichtig alles tegen elkaar af en deden dit in de verschillende segmenten. Wij staan nu voor de taak een zo groot mogelijke symbiose te ontwikkelen tussen de federale maatregelen en wat in Vlaanderen werd beslist.

Samen met collega Detiège ontleed ik momenteel de precieze inhoud van de federale werkgelegenheidsconferentie. Wij gaan ook na op welke wijze de zaken het best in elkaar kunnen worden gepast. Wij zijn het er inderdaad allen over eens dat moet worden geprobeerd elke frank maximaal te benutten.

Ik geloof nog steeds in wat ik destijds

noemde de formule $1 + 1 = 3$. Daarmee bedoel ik dat wanneer verschillende inspanningen kunnen worden samengebracht, zij uiteindelijk meer zijn dan de som van de individuele optelling.

Eerlang zullen wij onze bevindingen aan de Vlaamse regering kunnen voorleggen. Daarna zullen wij onmiddellijk met de federale regering overleg plegen.

Mijnheer Geysels, zoals u weet, is de federale werkgelegenheidsconferentie afgerond ; ze wordt evenwel in de maand september voortgezet met de federale sociale partners. Wij zullen pogen op de meest samenhangende manier tot resultaten te komen en onze eisen maximaal aan bod te laten komen.

U zegt dat op federaal niveau weinig resultaten werden geboekt. Ik wil hierover geen uitspraak doen. Loopbaanonderbreking, halftijds brugpensioen zijn uitstekende ideeën, die drie jaar geleden voor het eerst werden gelanceerd en waarbij nu echte vooruitgang wordt geboekt. Wij zullen onze engagementen nakomen. Indien evenwel bijsturingen nodig zouden blijken op het vlak van de federale regering, zullen wij alles op alles zetten opdat zoveel mogelijk met onze principes rekening zou worden gehouden.

Wij zullen trachten in de maand september de besprekingen af te ronden zodanig dat een aantal maatregelen van kracht kunnen worden vanaf het vierde kwartaal 1993, zoals trouwens werd voorzien in de besluiten van de Vlaamse werkgelegenheidsconferentie.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, ten eerste, u zegt dat de deficiënte evaluatie van de resultaten van de ronde-tafelconferentie op federaal niveau in de schoot van de Vlaamse regering nog niet zijn afgerond. Ik neem hiervan akte.

Ten tweede, indien ik de **verklaringen** van de regering, van de **minister-**

president en van minister Detiège goed heb gelezen in de Handelingen van de Vlaamse Raad, zijn er duidelijk een aantal vragen gesteld aan de federale regering, vragen die in het najaar niet meer aan bod zullen komen.

Ik geef een concreet voorbeeld. Mevrouw Detiège heeft hier gezegd bereid te zijn een aantal tijdelijke jobs om te zetten in reguliere jobs als de federale regering bereid is over de brug te komen inzake de trekkingsrechten. In de Kamercommissie heb ik minister Smet daaromtrent nog niets horen zeggen. Mijn vraag is welke conclusie u hieruit trekt ? U kan toch niet langer blijven wachten aangezien op budgettair vlak een aantal bedragen werden ingeschreven voor het begrotingsjaar 1993.

Mijnheer de minister-president, ik vraag niet onmiddellijk een uitspraak te doen met betrekking tot de federale regering. Ik laat terloops opmerken dat u zulks wel doet op een aantal andere domeinen. Ik vraag u wel consequent te zijn met uw eigen verklaringen ter zake in de Vlaamse Raad.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over een Vlaamse Maribel-operatie

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Vaerenbergh tot de heer Van den Brande, minister president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over een Vlaamse Maribel-operatie.

De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer E. Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, Vlaanderen is ontegensprekelijk bevoegd voor zijn economische politiek, voor zijn tewerkstellingspolitiek en ook voor zijn werklozenpolitiek. De vragen die u vandaag reeds heeft moeten beantwoorden, zijn daarvan een **duidelijk** ke illustratie.

Eerste vaststelling : naar aanleiding van een aantal verklaringen inzake tewerkstelling en werkloosheid die u recentelijk heeft afgelegd, heeft u gezegd dat een aantal maatregelen die binnen onze bevoegdheid liggen afhankelijk zijn van federale beslissingen.

Tweede vaststelling : vorige week werd u geïnterpelleerd inzake de studies van de professoren Van Rompuy en Bilzen. Uit een studie van het Vlaams Economisch Verbond uitgevoerd op basis van de vaststellingen van de bovengenoemde Leuvense professoren blijkt dat in het jaar 1990 in de sociale zekerheid 122,5 miljard frank van Vlaanderen naar Wallonië werd overgeheveld.

Mocht men dat geld gebruiken voor de meer dan 1.600.000 particuliere werknemers in Vlaanderen, dan zou er voor elk van hen meer dan 75.000 frank ter beschikking zijn om een Maribel-operatie uit te voeren. De conclusie daarvan is : hoe belangrijker de uitvoer, hoe meer tewerkstelling en hoe meer concurrentie ten opzichte van de ons omringende landen.

Mijnheer de minister-president, waarom wordt de Vlaamse Maribel-operatie niet gerealiseerd ? U zou eventueel een overleg kunnen aangaan met de federale regering om over het geld te kunnen beschikken.

Wanneer wij spreken over federalisering van de sociale zekerheid zouden wij ons niet enkel mogen beperken tot de kinderbijslag en de ziekte- en invaliditeitsverzekering, maar ook rekening houden met de daarnet aangetoonde middelen.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Bran-

de : Mijnheer de voorzitter, collega's, de staats hervorming is een dynamisch proces en geen enkele discussie dienaangaande wordt uitgesloten.

In het kader van dat dynamisch proces staat de discussie aangaande sommige onderdelen van de sociale zekerheid ongetwijfeld aan de orde ; ik citeer uit het document Vlaanderen-Europa 2002, richtlijn van de Vlaamse regering wat deze problematiek betreft.

Aan de hand van de studie van professor Van Rompuy gaven minister Sauwens en ikzelf opdracht een objectieve evaluatie van de mogelijke handelsstromen tussen Noord en Zuid uit te werken. Het eindrapport wordt verwacht tegen 1994. Het tussenrapport zal eerder ter inzage liggen.

Wij reserveren onze houding tot op dat ogenblik. Nadien zullen wij de nodige conclusies trekken uit de studie van professor Van Rompuy.

Op 2 juli laatstleden zei ik in Tokyo dat uit de belangrijke contacten die wij hadden met kandidaat-investeerders bleek dat er zich duidelijk twee problemen stellen. Ten eerste, de discontinuïteit van onze fiscale en parafiscale wetgeving. Niemand betaalt graag belastingen, maar indien men weet dat het voor een periode van vijf jaar is en dat er een economische planning kan worden gemaakt, dan kan men zich organiseren. Er is nood aan een grotere rechtszekerheid in de regelgeving en dit op heel wat domeinen.

Het tweede probleem is dat van de globale arbeidskost. Teneinde elk misverstand te vermijden, druk ik erop dat ik het hier niet heb over de lonen. In dat verband suggereerde ik het tot stand brengen van een bijkomende Maribel-operatie, gericht op de bevordering van de export of van een aantal andere activiteiten. Dit zou een rechtstreeks gevolg kunnen hebben op de versteviging van de economie en van de werkgelegenheid.

Ik noteer trouwens met genoegen dat

de federale regering terugkwam op een maatregel die werd getroffen om de Maribel-operatie in een aantal omstandigheden te halveren. Deze beslissing houdt in dat opnieuw een vermindering van 8,5 miljard frank van de globale arbeidskost tot stand komt, hetzij 17.500 fr frank tussenkomst per kwartaal in een aantal gevallen.

Mijnheer Van Vaerenbergh, u had het over een Vlaamse **Maribel-operatie**. Welnu, u stapt niet met zevenmijlslaarzen doorheen het landschap van de sociale zekerheid, maar met stelten en nog wel met de hoogste die in uw streek bekend zijn !

Het is een appel naar de federale regering. Laten wij de analyse van de studie ter zake afwachten alvorens conclusies te trekken. Ik kan u wel medelen dat zelfs al hanteert men de cijfers van professor van Rompuy en men wendt deze aan om een aantal correcties aan te brengen, dit tot een negatief effect zou kunnen leiden omwille van de handelsstroom tussen Vlaanderen en Wallonië. De koopkracht zou onmiddellijk verminderen en de handelsstroom naar Wallonië zou zeker en vast afnemen. Men mag dus geen ondoordachte conclusies trekken.

Ik blijf pleiten voor een vermindering van de globale arbeidskost. Onze huidige middelen laten zulks niet toe omdat zij geïmpacteerd worden toebedeeld. Gezien de huidige situatie ben ik dus geen voorstander van een Vlaamse Maribel-operatie omdat het slechts een marginaal effect zou hebben en een buitengewoon sterke invloed op de Vlaamse begroting.

De federale regering moet de problematiek van de arbeidskost absoluut onder de loep nemen. De studie in dat verband die voorligt, zal, samen met de studie waarvoor wij opdracht gaven, een element vormen dat ons zal toelaten onze conclusies te trekken, rekening houdend met de handelsstromen tussen Noord en Zuid.

De heer E. Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister-president voor zijn antwoord.

Ik noteer ten eerste met genoegen

Van Vaerenbergh

dat hij niet werkt met een statisch model. Wij maken momenteel inderdaad op alle domeinen een evolutie mee.

Ten tweede, hij verklaart dat hij op de resultaten van de studie wacht. Goed, wij wachten met hem af. In ieder geval zullen wij tegelegenertijd hierop terugkomen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer P. Hostekint tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over een ruiterspadennet in West-Vlaanderen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Hostekint tot de heer De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over een ruiterspadennet in West-Vlaanderen.

De heer Hostekint heeft het woord.

De heer P. Hostekint : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister vice-president, collega's, naar aanleiding van het uittekenen van een aantal routes voor de ruitersport doorheen de provincie West-Vlaanderen is er in verschillende, hoofdzakelijk milieukringen nogal wat beroering ontstaan. Meer bepaald wordt het plan opgevat om in het provinciaal domein Het Veld in Ardoeie, een van de schaarse bosgebieden in Midden-West-Vlaanderen, een dreef als ruiterspad in te richten.

Het schepencollege van de gemeente en de plaatselijke milieuraad hebben reeds hun bezwaren tegen deze plannen, middels een petitie-actie, geuit. De kwetsbaarheid van de niet-verharde wegen, de verstoring van de rust die nu in het domein heerst, het voorbehouden van een dreef voor een selecte groep zijn enkele redenen

om weigerachtig te staan tegenover het project.

De eigenaar van het bewuste bos is de provincie West-Vlaanderen, zodat het hier een openbaar bos betreft. Artikel 15 van het bosdecreet bepaalt dat ruiters enkel de paden in openbare bossen mogen gebruiken die daarvoor door het bosbeheer zijn aangeduid en dat de Vlaamse regering een algemeen besluit kan nemen tot regeling van de toegang van ruiters tot het bos. Een dergelijk ontwerp van besluit is volgens mijn informatie momenteel naar de Raad van State overgezonden.

Ik had de minister vice-president in dat verband graag het volgende willen vragen. Ten eerste, kan een eigenaar van een openbaar bos, in casu het provinciaal bestuur van West-Vlaanderen, momenteel eigenmachtig beslissen tot het verlenen van toegang tot het bos aan ruiters ?

Ten tweede, indien dit het geval zou zijn, in welke mate wordt het gemeentebestuur bij deze besluitvorming betrokken ?

Ten derde, in het ontwerpbesluit wordt gezegd dat de eigenaar van een openbaar bos, anders dan voor een domeinbos, zelf via een reglement de toegang van het bos moet regelen, weliswaar op advies van de woudmeester. Betekent dit dat de eigenaar van het openbaar bos zelf kan beslissen of het bos en welke paden toegankelijk zijn voor ruiters ? Is het advies van de woudmeester in dit geval als bindend te beschouwen ?

De voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ten eerste, volgens artikel 15 van het bosdecreet worden de paden betreedbaar door ruiters aangeduid door het bosbeheer.

Ten tweede, in het besluit van juli 1992 van de Executieve wordt het bosbeheer per provincie gedelegeerd aan de woudmeester van Waters en Bossen. Hij beslist over de toegankelijkheid van de bossen voor ruiters.

Ten derde, volgens het nieuwe be-

sluit dat de Vlaamse regering in februari van dit jaar heeft goedgekeurd, waarna het naar de Raad van State werd overgezonden, kan de eigenaar van een openbaar bos op advies van de woudmeester een voorstel doen over de toegankelijkheid ervan.

De vraag luidt : is dit niet tegenstrijdig met artikel 15 van het bosdecreet, waarin in feite wordt bepaald dat de gene die verantwoordelijk is voor het bosbeheer hierover beslist. De Raad van State heeft op de door mij in het besluit ontwikkelde visie geen enkele negatieve reactie gegeven.

U bent wel erg vlug met uw actuele vraag : het besluit moet immers nog door de Executieve worden goedgekeurd.

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer P. Hostekint : Deze vraag kwam er gewoon omdat dit punt in de streek zeer gevoelig ligt.

Als ik de minister goed begrijp, kan de bestendige deputatie op dit ogenblik geen beslissing nemen ?

Minister N. De Batselier : Nee.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer J. De Mol tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het verlenen van vergunningen op basis van het minidecreet

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer De Mol tot de heer Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het verlenen van vergunningen op basis van het minidecreet.

De heer De Mol heeft het woord.

De heer J. De Mol : Mijnheer de minister, hoewel deze Raad zowat een maand geleden het minidecreet afschafte, worden er nog heel wat procedures ingezet op basis van dat afgeschafte minidecreet. Terzelfdertijd worden er ook onwettelijke vergunningen afgeleverd op basis van dit minidecreet .

Zeer recent kwam er een arrest van de Raad van State, dat op 3 juni 1993 werd gepubliceerd. Daarin stelt men onder meer dat een omzendbrief uit 1987 van uw voorganger, de heer Pede, door iedereen onwettelijk werd bevonden. Ook op dit ogenblik worden nog altijd heel wat vergunningen afgeleverd op basis van deze onwettelijke omzendbrief. In het arrest van de Raad van State wordt uitdrukkelijk, letterlijk en aan de hand van citaten deze omzendbrief behandeld, en ik citeer : . . . dat die vaststelling, waarbij de betrokken gemeenschapsminister met overschrijding van bevoegdheid de werkingssfeer van artikel 79 van de Stedebouwwet veruimt, geen enkele bindende kracht heeft. Einde citaat. Dat zegt de Raad van State dus in een zeer recent arrest.

Iedereen die deze omzendbrief had gelezen, wist dat dit een totaal onwettelijke interpretatie was. Meer dan een jaar geleden hebben wij gevraagd die omzendbrief in te trekken. Ondertussen is dat nog altijd niet gebeurd. Daarbij hebben wij een aantal vragen.

Ten eerste, hebt u kennis van dit zeer recente arrest ?

Ten tweede, welke onderrichtingen zal u uw administratie nu verstrekken ? Een jaar geleden had u gezegd dat u bij uw administratie zou aandringen op een strikte toepassing van het minidecreet. Het blijkt dat dit geenszins gebeurt.

De derde vraag is de meest prangende. De publikatie van de twee decreten die het minidecreet moeten afschaffen, laat nog op zich wachten. Men zou daarvan gebruik maken voor allerlei onwettelijke toepassingen van dit decreet. Bent u zinnens via een nieuwe omzendbrief de oude

omzendbrief van 17 april 1987 van toenmalig minister Pede in te trekken ?

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Mijnheer de voorzitter, het aangehaalde arrest is het arrest Fauconnier van 3 juni 1993. Daarin stelt men inderdaad dat artikel 79 van de wet op de Stedebouw uitsluitend betrekking heeft op gebouwen en de uitbreiding ervan, en dus niet op constructies zoals het aanbrengen van een verharding. Er is ook nog een interpretatieve nota van 17 april 1987, waarin deze uitbreiding mogelijk wordt gemaakt voor parkeerplaatsen of stapelplaatsen.

De omzendbrief waarvan sprake in het arrest, heeft uitsluitend betrekking op een nota van 17 april 1987 van de toenmalige minister, niet op de algemene omzendbrief van 20 oktober 1982 betreffende de parkeer ruimte bij bouwwerken. Deze laatste omzendbrief behandelt inderdaad ook de problematiek van de parkeergelegenheid in het algemeen en dus niet alleen in toepassing van het minidecreet. Wat dat betreft zal ik mijn administratie de nodige instructies geven om bij de beoordeling van gelijkaardige gevallen ook rekening te houden met het arrest Fauconnier, conform het standpunt van de Raad van State.

Ik verwijs ook even naar de drie goedgekeurde wijzigingsdecreten, die ook tot doel hebben de algemene parkeerproblematiek te doen herzien. Zo lang de drie decreten niet in werking zijn getreden, wat hopelijk zo vlug mogelijk kan, is het dus ook onwettig de nieuwe procedures toe te passen. De huidige wetgeving zal in dit kader met de nodige omzichtigheid verder moeten worden toegepast.

De voorzitter : De heer De Mol heeft het woord.

De heer J. De Mol : Mijnheer de minister, een formeel vonnis stelt uitdrukkelijk wat onwettelijk is in die omzendbrief. Zult u die omzendbrief

intrekken ? Zoals u weet, worden er op het ogenblik ingevolge die omzendbrief nog altijd onwettelijke vergunningen afgeleverd.

Minister T. Kelchtermans : Mijnheer De Mol, de omzendbrief waarvan sprake in het arrest, heeft betrekking op een nota van 17 april 1987 en niet op de algemene omzendbrief van 20 oktober 1982 die ik dus niet moet intrekken. Ik moet alleen verwijzen naar de nota van 17 april 1987 die door mijn voorganger is verspreid en aan mijn administratie vragen rekening te houden met het arrest Fauconnier. De nota van 17 april moet dus conform het arrest Fauconnier worden toegepast.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer R. Van Hooland tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de verankering van het drinkwaterbeheer in Vlaanderen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Hooland tot de heer Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de verankering van het drinkwaterbeheer in Vlaanderen.

De heer Van Hooland heeft het woord.

De heer R. Van Hooland : Mijnheer de voorzitter, het Vlaamse drinkwater haalt de laatste tijd vaker het nieuws, ondanks een sterke occulte stroming, als ik mij zo mag uitdrukken. Electrabel en zijn buitenlands topbeslissingscentrum tonen openlijk en verdoken grote belangstelling voor het Vlaamse water.

De sector van het water is zeer belangrijk. Exclusief de gemeentebesturen heeft hij een jaarlijkse omzet van meer dan 10 miljard frank en

Van Hooland

stelt zowat 3.200 werknemers tewerk. Hij is ook ecologisch belangrijk, want drinkwater van een goede kwaliteit is een schaars goed geworden en bovendien veroorzaakt overconsumptie milieuschade.

Deze strategische sector kent een feitelijk monopolie.

De situatie van de sector is vrij onduidelijk geworden, zelfs in de betrokken middelen ziet men niet klaar.

Mijnheer de minister, uw voorganger was voorstander van uitsluitend publiek beheer. U zelf aanvaardt privé-beheer, de Raad van State niet en de Executieve moet zich ter zake nog uitspreken.

Eind augustus eerstkomend zal Electrabel een samenwerkingsakkoord afsluiten met een zuivere intercommunale, de TMVW. Sommigen bestempelen dit als sluipende privatisering.

Over de privatisering wil ik mij hier niet uitspreken. Ik stel mij echter wel vragen over de Vlaamse verankering die gebonden is aan de privatisering in hoofde van Electrabel, uiteindelijk de Generale. In dit verband zou ik van de minister concreet willen vernemen waarom de Vlaamse Executieve nog niets heeft beslist inzake het bestaansrecht van de gemengde intercommunale voor het drinkwaterbeheer in Vlaanderen.

Wat denkt de minister van de sluipende privatisering ingevolge een samenwerkingsakkoord dat eind augustus eerstkomend zal worden gesloten en dat kan leiden tot een feitelijk privé-monopolie voor een van onze nutsvoorzieningen. Hoe zal in de gegeven omstandigheden de Vlaamse verankering van een strategische sector nog effectief kunnen worden verzekerd ?

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Mijnheer de voorzitter, volgens de heer Van Hooland zou er een protocolovereenkomst zijn tussen TMVW en Electra-

bel, vooral met betrekking tot de waterdistributie in 55 gemeenten waar TMVW of Electrabel actief zijn en waar zij een synergie beogen tussen uitvoering van werken en exploitatie.

Ik ben bij dit probleem betrokken als toezichhoudende overheid. De minister bevoegd voor Leefmilieu heeft in dit verband destijds een overlegprocedure op gang gebracht om de verankering van de waterdistributie in Vlaanderen te verzekeren. Dit overleg werd niet afgerond, er werden geen eensluidende conclusies bereikt.

Als toezichhoudende overheid moet ik aldus de beslissingen van de gemeenten beoordelen. Ik moet nagaan of zij rekening houden met de bestaande wetgeving of met uitdrukkelijke beslissingen van de Executieve.

Krachtens de wet van 22 december 1986 op de Intercommunales kunnen verschillende gemeenten zich verenigen om een aantal gemeenschappelijke doelstellingen te verwezenlijken en mogen privaatrechtelijke personen zelfs deel uitmaken van een intercommunale.

Wij hebben steeds geprobeerd om de autonome beslissingen van de gemeenten maximaal te respecteren. Wij hebben hen nooit opgelegd welke beslissingen zij moesten nemen maar hebben slechts de mogelijkheid om hun beslissingen post factum te toetsen aan de bestaande wetgeving.

Er is binnen de Executieve nooit sprake geweest van een privatisering van de drinkwatervoorziening. Overigens betwijfel ik of de Vlaamse verankering door deze beslissing wordt bedreigd. Ik verwijs dienaangaande opnieuw naar de wet van 22 december 1986 op de Intercommunales. In deze wet wordt een intercommunale omschreven als een publiekrechtelijke persoon waarvan naast de gemeenten ook publiek- of privaatrechtelijke personen deel kunnen uitmaken.

Artikel 12 van deze wet luidt : Welke ook de verhouding zij van de inbreng van de verschillende partijen en de samenstelling van het maatschappe-

lijk kapitaal, beschikken de gemeenten steeds over de meerderheid van de stemmen en over het voorzitterschap in de verschillende bestuurs- en controleorganen van de intercommunale. Einde citaat.

Artikel 17 van de betrokken wet luidt : De beslissingen van de algemene vergadering van de raad van bestuur en van het college van commissarissen zijn slechts geldig indien zij, behalve de meerderheid van de uitgebrachte stemmen ook de meerderheid van de stemmen van de in die organen aanwezige of vertegenwoordigde gemeenteraadsleden hebben verkregen. Einde citaat.

Uit deze artikelen blijkt dat de invloed van de openbare besturen in de intercommunales doorweegt. Bijgevolg wordt eveneens gewaarborgd dat de genomen beslissingen niet in tegenspraak zijn met de bestaande wetgeving of met de uitdrukkelijke beslissingen van de Executieve. Er bestond indertijd dus geen enkele reden om de beheersvorm af te wijzen die door 15 gemeenten werd voorgesteld. Het protocol dat thans werd afgesloten, is het resultaat van een betwisting door TMVW in hoofde van haar opdracht ten overstaan van de beslissing van de gemeenten. Blijkbaar werd thans een principiële overeenkomst bereikt, die zal uitmonden in een definitief samenwerkingsakkoord.

De voorzitter : De heer Van Hooland heeft het woord.

De heer R. Van Hooland : Mijnheer de voorzitter, het is quasi zeker dat het samenwerkingsakkoord eind augustus eerstkomend ter tafel zal liggen en zal worden ondertekend.

Bovendien moet de Executieve zich ook over dit dossier nog uitspreken ?

De heer T. Kelchtermans : Neen.

De heer R. Van Hooland : Wat vindt de minister over een dergelijk protocol als mogelijk aanzet tot sluipende privatisering met alle gevolgen van dien. Juridisch heeft hij uiteraard gelijk.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Mijnheer de voorzitter, het behoort tot de autonomie van de gemeenten.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer P. Chevalier tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over hervormingen in het HOBU in Brugge en Kortrijk

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Chevalier tot de heer Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over hervormingen in het HOBU in Brugge en Kortrijk.

De heer Chevalier heeft het woord.

De heer P. Chevalier : Mijnheer de voorzitter, de minister heeft onlangs verklaringen afgelegd over de onderwijshervormingen, meer bepaald over de scholenoorlog die al een tijdje woedt tussen Brugge en Kortrijk.

Ik weet dat zijn liefde voor Brugge als onderwijsstad niet zo groot is. Ik herinner me dat hij in 1988 als staatssecretaris van Onderwijs pogingen heeft gedaan om het normaalschoolonderwijs naar Kortrijk over te brengen of om tenminste een opslorpende fusie uit te werken in het voordeel van Kortrijk. Ik geef toe dat ik als zijn opvolger deze poging heb verijld.

Ik stel vast dat er nu eenzelfde poging wordt gedaan. De minister legde die verklaring af in Kortrijk en jammer genoeg niet in Brugge. Die uitspraak heeft nogal wat opschudding veroorzaakt in onderwijskringen in Brugge, vooral omdat ze niet zo duidelijk was.

Ik ben dan ook van mening dat de minister nu duidelijkheid kan verschaffen in verband met vestiging, zetel en programmatie,

Ik wil in de eerste plaats vragen of het correct is dat er twee vestigings-

plaatsen, namelijk te Brugge en te Kortrijk, behouden blijven. Hoe zal de structuur er dan uiteindelijk uitzien ?

Ten tweede, wat bedoelde de minister in concreto toen hij verklaarde dat Kortrijk de onderwijs hoofdplaats van West-Vlaanderen wordt ? Welke rol speelt in dat geval de Brugse vestiging als daar een vestiging zou worden behouden ?

Ten derde, op basis van welke objectieve wetenschappelijke criteria wordt de hoofdzetel bij uitzondering niet in de provinciehoofdplaats gevestigd ? De regionale radio-omroep is eveneens in Kortrijk gevestigd. Bovendien hebben bepaalde politieke kringen in Brussel altijd de voorkeur gegeven aan Kortrijk. De universiteit is ook in Kortrijk gevestigd, en niet in Brugge, waar ze gevestigd zou moeten zijn.

Ten vierde, hoe zal de programmatieverdeling zijn na die hervorming ? Zullen de resultaten van het door ARGO gevraagde onderzoek in dit verband openbaar worden gemaakt ?

Ten vijfde, is het correct dat er nieuwe programmaties in het vooruitzicht zijn gesteld. Zo ja, welke, waar en op basis van welke verdeelsleutel en criteria ?

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, de geschiedenis heeft haar rechten. In 1988 was het normaalonderwijs al een jaar onderworpen aan het volmachtenbesluit waardoor in Kortrijk de afbouw al bezig was. Dit proces is dus voor mij op gang gebracht. Door een bepaalde vakvereniging werd weliswaar nog zware druk uitgeoefend, maar er is nooit op ingegaan. De brieven aan de vakvereniging illustreren dit.

Ik heb het niet graag dat men de geschiedenis herschrijft. Men heeft dat ooit gedaan in sommige Oosteuropese landen, maar dit mag niet in Vlaanderen gebeuren.

Ten eerste, het officieel hoger onderwijs zal worden onderworpen aan de-

zelfde wetmatigheden als de rest van het hoger onderwijs. Dat betekent dat elke studierichting slechts een keer mag worden aangeboden. Dit zou in West-Vlaanderen, zoals ik in Kortrijk duidelijk heb gezegd, op ten minste twee plaatsen gebeuren, namelijk in Kortrijk en in Brugge, en waarschijnlijk zelfs op drie plaatsen. Als derde plaats voeg ik er Oostende aan toe omdat daar nu al een gedeelte van het paramedisch onderwijs verstrekt wordt.

Ten tweede zal ik geen onderwijs hoofdplaatsen aanduiden. Dit zijn sociologische werkelijkheden en ik laat de sociologen analyseren waar er het grootste gewicht aan hoger onderwijs aanwezig is. Ik heb wel bepaald dat de administratieve zetel, dus niet de volledige administratie noch het inschrijvingsloket, logischerwijze in Kortrijk wordt gevestigd.

Ten derde, is de verdeling van de programmatie nog het onderwerp van gesprekken met de twee betrokken inrichtende machten, respectievelijk de ARGO en de provincie West-Vlaanderen. Daarbij is wel als dubbel uitgangspunt geformuleerd dat men dusdanig zal programmeren dat er een zeker evenwicht tot stand komt en vervolgens moet het mogelijk zijn een herlocalisatie van sommige opleidingen tussen die twee plaatsen te organiseren. Voorwaarde is wel dat men daardoor geen rechtstreekse concurrentie uitlokt.

Ik vermoed dat deze gesprekken nog deze maand zullen kunnen worden afgerond. De uiteindelijke programmatie zal, zoals het huidige aanbod, in het decreet worden opgenomen.

De vierde bijkomende vraag was dat er nieuwe programmaties zullen worden uitgewerkt. Voor het officieel onderwijs en waarschijnlijk zelfs gedeeltelijk ook voor het vrije gesubsidieerde onderwijs bevindt de provincie West-Vlaanderen zich in een bijzondere toestand. De getallenwetmatigheid die wij hanteren in het geheel van het decreet brengt mee dat wij, omdat het in het officiële onderwijs aanwezige aantal studenten in het HOBU derwijze afwijkt van het leefbaar getal geïndiceerd in het nieuw de-

Van den Bossche

creet, een bijzondere maatregel zullen moeten nemen. In zekere mate onderzoeken wij tevens of hetzelfde probleem zich stelt voor het vrije gesubsidieerde onderwijs, aangezien het daar duidelijk is dat er zich twee afzonderlijke hogescholen zullen aandienen, één gevestigd in het noorden en één in het zuiden. In het noorden is er voornamelijk de driehoekskoncentratie Brugge-Oostende-Torhout, waarbij Torhout het pedagogische deel voor zijn rekening neemt. In het zuiden is er Kortrijk met uitlopers naar Roeselare en Tielt, maar met de mogelijkheid dat er meer concentratie en terugplooiingseffect naar Kortrijk komt. Hoe dan ook, op dit ogenblik zijn de getallen, al zijn ze significant hoger dan het aantal aanwezige studenten in het officiële onderwijs, nog altijd aan de lage kant.

Er worden dus twee soorten maatregelen overwogen. Ten eerste, gedurende een overgangperiode van een aantal jaren zal een financieringsgarantie worden toegekend ten einde het overleven, niettegenstaande de getallen, mogelijk te maken. Ten tweede zullen in ieder geval voor de officiële sector bijkomende studieopleidingen worden toegekend, op voorwaarde echter dat het gaat om originele aanbiedingen die verband houden met de sociaal-economische werkelijkheid van West-Vlaanderen en die niet aanwezig zijn in de rest van de provincie. Daardoor zou er immers weer een nodeloze concurrentie in het leven worden geroepen en zou het probleem gewoon van het ene naar het andere net worden overgeheveld. Hoe dit in de praktijk zal worden gerealiseerd, zal blijken aan het einde van de gesprekken en zal in het nieuwe decreet aanwezig zijn.

Ik weet niets van een door het ARGO gevraagd onderzoek in dit verband en ik kan bijgevolg niet zeggen of dit al dan niet openbaar zal worden gemaakt. Ik doe geen onderzoeken op vraag van de ARGO. De ARGO zal zelf moeten beslissen of dit openbaar wordt gemaakt of niet.

De voorzitter : De heer Chevalier heeft het woord.

De heer P. Chevalier : Ik ken de materie goed genoeg en dus kan ik daaruit en uit de snijdende opmerkingen twee dingen opmaken.

U nam in de eerste plaats de beslissing om van Kortrijk de administratieve hoofdzetel van het HOBU te maken in West-Vlaanderen ondanks het feit dat u aan een delegatie Brugse parlementsleden, die overigens uw partijgenoten zijn, had beloofd dat die beslissing aan de ARGO zou worden overgelaten.

Ten tweede, zal u waarschijnlijk een opsplitsing maken tussen de harde en de zachte sector. De zachte sectoren zullen wellicht aan Brugge worden overgelaten. De Brugse regio neemt dit niet. Een paar honderd jaar geleden waren wij al eens in Kortrijk en toen is het ons evenmin goed bevalen. Wat dat betreft stel ik voor dat wij de zaken niet op de spits drijven en zodoende ernstige criteria hantieren om dit te onderzoeken. Wij mogen nog geen beslissing opdringen indien dit niet nodig is.

Minister L. Van den Bossche : U hoort blijkbaar niet goed. Ten eerste nam ik nog geen beslissingen ter zake. Als u graag een antwoord wil naar Brugs gebruik, dan had u mij dit via de partijpolitieke kanalen moeten vragen. U had mij moeten verwittigen. Ik zei hier en in Kortrijk eerlijk mijn mening en ik hou er niet van dat mijn woorden worden verdraaid. In de toekomst laat ik ze notuleren, want tegen de Brugse parlementsleden zei ik — of het nu partijgenoten zijn of niet — dat het zou worden beslist wanneer de onderhandelingen zijn afgerond. Dat is nog niet het geval, ik verwacht dat die pas afgelopen zullen zijn op het einde van deze maand en tot nu toe neigt ook de ARGO meer naar de Kortrijkse regio. Er zijn geen objectieve criteria behalve sociologische die dan weer uitgaan van de werkelijkheid op dit moment. Ik heb niet beslist waar de universiteit in Kortrijk of Brugge destijds zou komen.

Ten tweede, werd hier met geen woord over harde en zachte sectoren gerept : u mag uw wensen niet voor werkelijkheid aanzien. Wacht liever

tot de beslissing is gevallen en als het zo is, dan kan u daar tegen reageren.

De voorzitter : Het incident is gesloten

ACTUELE INTERPELLATIES (Regl. art. 79)

Actuele interpellatie van de heer A. Denys tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de bevoegdheidsafbakening inzake leefmilieu tussen de federale en de gewestelijke overheid

De voorzitter : Aan de orde is de actuele interpellatie van de heer Denys tot de heer De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de bevoegdheidsafbakening inzake leefmilieu tussen de federale en de gewestelijke overheid.

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister vice-president, collega's, het verwonderde mij enigszins dat wij de minister van Leefmilieu gedurende het hele debat over het Sint Michielsakkoord zo weinig hebben gehoord. Deze staatshervorming voorziet nochtans in een afbakening van bevoegdheden die rechtstreeks zijn verbonden met uw eigen Vlaamse bevoegdheden en die voor grondige discussie en interpretatie vatbaar zijn. Officieel hebt u gezwegen, maar onrechtstreeks liet u toch van zich horen via een nota in de Kamercommissie voor de Grondwetsherziening. De heer Lisabeth, een SP-collega, las de nota voor.

De socialistische visie baseerde zich op het verslag van de commissiebesprekingen in de Senaat en ging ervan uit dat de tekst niet duidelijk genoeg was en aanleiding kon geven tot een uitholling van de gewestelijke milieubevoegdheden.

Denys

Inderdaad, het Sint-Michielsakkoord stelt een betere verdeling en een verfijnde afbakening van de milieubevoegdheden voorop, maar er dreigt alweer een zware bevoegdheidsdiscussie op een ander cruciaal vlak. Het gaat hier om het enge onderscheid tussen wat enerzijds als productnorm moet worden aanzien en wat anderzijds tot het afvalstoffenbeleid moet worden gerekend.

Produktnormering is een nationale zaak en wordt dus op federaal niveau geregeld, terwijl het afvalstoffenbeleid louter gewestelijke materie is inzake preventie zowel als beheer en verwerking. Dit blijkt ook duidelijk uit de tekst : conform artikel 2 van de bijzondere wet blijft de federale overheid bevoegd voor het vaststellen van productnormen, de bescherming tegen ioniserende straling met inbegrip van radioactief afval en de doorvoer van afvalstoffen. Er is derhalve geen sprake van een afvalstoffenbeleid. Automatisch behoort dus alles wat preventie terzake betreft tot de bevoegdheid van de gewesten.

In het memorie van toelichting, dus niet in de wettekst zelf, omschrijft men preciezer wat men met productnormen bedoelt, namelijk het naleven van normen bij het op de markt brengen van produkten, de milieukeur en produktheffingen zoals milieutaksen. Einde citaat. Daar wringt mijns inziens het schoentje.

In het memorie van toelichting wordt de toepassing van produktnormering ruim geïnterpreteerd, ruimer dan bijvoorbeeld impliciet gebeurde in een arrest van het Arbitragehof. Daar heeft men het alleen maar over productnormen als technische normen met juridische draagwijdte. Dit betekent dus technische normen die een voorwaarde vormen om op de markt te mogen worden gebracht. Daarmee gaan wij overigens volledig akkoord. Wij aanvaarden evenwel niet wat het memorie van toelichting daar nog verder aan toevoegt en zodoende de betekenis die er door het Arbitragehof aan werd toegekend, nog verbreedt.

Deze memorie van toelichting die op

verzoek van collega Lisabeth in de Kamercommissie werd toegelicht door premier Dehaene, bevestigt onze vrees dat de maximale interpretatie ervan een uitholling van de bevoegdheid van de gewesten inzake het preventief optreden in het afvalstoffenbeleid betekent. Dit moet ook de vrees zijn van de minister, aangezien hij in het gewest toch verantwoordelijk is voor het leefmilieu.

Premier Dehaene zei vorige week in de Kamercommissie dat het niet alleen gaat om de technische normen die gelden als voorwaarde om een produkt op de markt te brengen, maar dat de federale regering ook maatregelen kan nemen voor de bevordering van het herbruiken van verpakkingen en de recyclage van het verpakkingsafval, wanneer deze maatregelen worden genomen vooraleer de verpakking op de markt wordt gebracht. Het tijdstip waarop het produkt op de markt wordt gebracht, is dus het uitgangspunt.

Dit betekent noch min, noch meer dat de nationale overheid dus in de fase van het produktieproces de bevoegdheid heeft voor het voorkomingsbeleid.

Pas in de fase nadat het verpakkingsprodukt op de markt wordt gebracht, behoort het preventief optreden dus tot de bevoegdheid van de gewesten.

Dit was letterlijk het antwoord van premier Dehaene. Tot mijn grote verwondering vond ik dit antwoord echter niet terug in het ontwerp van het verslag van de bespreking in de Kamercommissie, waarvan de heer Lisabeth verslaggever is. Ik hoop dat dit in het definitieve verslag zal worden rechtgezet.

Ik begrijp dat dit antwoord bezwaarlijk is voor de interpretatie van de bevoegdheidsverdeling van minister De Batselier, maar de vraag rijst wie er nu eigenlijk wordt bedrogen in deze materie.

Indien premier Dehaene het bij het rechte eind heeft, is het zinloos dat er door de gewesten bijvoorbeeld voor de sectoren van het verpakkingsafval nog milieuconvenanten worden ge-

maakt, want dit gebeurt immers in de fase van de produktie, vooraleer het produkt op de markt wordt gebracht.

Dit is een volledige uitholling van wat de minister tot nu toe heeft gedaan. De regeling met betrekking tot het milieuconvenant is weliswaar nog niet juridisch vastgelegd, maar bij het lezen van het programma kreeg ik toch de indruk dat het de bedoeling was, hiervoor een regeling uit te werken. Wanneer de federale overheid bevoegd is voor het preventief optreden op het niveau van de verpakking, in de fase van de produktie, betekent dit dat minister De Batselier terzake niet meer kan optreden en dat hij geen milieuconvenant kan opmaken.

Ik begrijp wel de verregaande interpretatie van premier Dehaene, voor hem is dit immers de enige kapstok om de milieutaks nationaal te kunnen heffen.

Zij die het Sint-Michielsakkoord hebben goedgekeurd en de uitvinders van de ecotaks, met name Agalev, hebben meermaals gezegd dat de ecotaks geen ordinaire taks is, maar wel een taks die wordt geheven om te voorkomen dat de afvalberg groter wordt en om zoveel mogelijk verpakkingsafval te recycleren. Aanvankelijk was het dus een heffingsmiddel om inzake het afvalstoffenbeleid preventief op te treden. Het aanvaarden van een nationale ecotaks als preventief instrument, als voorkomingsmiddel tegen de afvalberg, impliceert dan ook dat het preventief optreden inzake afvalstoffenbeleid vooraleer het produkt op de markt wordt gebracht, de bevoegdheid is van de nationale overheid. Welnu, de VLD aanvaardt deze stelling niet. Wij menen dat de gewestelijke bevoegdheid inzake afvalstoffenbeleid volledig moet zijn. De produktie, het op de markt brengen en nadien bij de verwerking. Wij vinden dat het gewest in de fase van de produktie ook moet kunnen optreden om preventief afval te voorkomen. Dat is belangrijk voor de coherentie in het beleid.

Denys

Mijnheer de minister van Leefmilieu, onze vragen zijn vrij eenvoudig.

Aanvaardt u de interpretatie zoals ze werd gegeven door de eerste minister in de Kamercommissie ?

Aanvaardt u de definitie dat de bevoegdheid inzake preventief optreden afhankelijk wordt gemaakt van het tijdstip, namelijk voor of na het op de markt brengen ?

Is volgens u de ecotaks een gewone produktietaks of is hij een heffing om de producent aan te sporen tot minder afvalproductie ?

Zijn volgens u statiegeld, **hergebruik**-percentage, recyclagepercentage, allemaal zaken die omschreven zijn in artikel 369 van de gewone wet, een federale of een gewestelijke bevoegdheid ? Aanvaardt u dat die zaken federale bevoegdheid zijn ?

Als dat wordt aanvaardt, dan betekent dit dat elke vorm van heffing met preventief karakter gewoonweg wordt beschouwd als zijnde een federale bevoegdheid. Dat betekent duidelijk dat de stelling-Dehaene het haalt en dat elk preventief optreden in de fase van de productie behoort tot de bevoegdheid van de nationale regering.

Mijnheer de minister, dit kunt u niet laten voorbijgaan. Wij vragen dat de Vlaamse regering een verzoek tot vernietiging zou richten tot het **Arbitragehof** wegens deze manifeste bevoegdheidsovertreding. Ik weet wel dat Agalev onverschillig is voor deze problematiek van **bevoegdheidsverdeling** en dat voor hen het binnenhalen van de ecotaks het belangrijkste is.

Als de Vlaamse regering het niet doet, zal ik persoonlijk een verzoek tot vernietiging bij het Arbitragehof indienen. Ik baseer mij hier op de stelling van mevrouw Riet Leysen, referendaris bij het Arbitragehof, die zegt dat bij een algemene norm, zoals een belastingnorm, iedere belastingplichtige belanghebbende is en bijgevolg een verzoekschrift kan indienen. Ik neem mij voor om na de publikatie

van de gewone wet in het Belgisch Staatsblad naar het Arbitragehof te trekken.

Niettemin hoop ik dat de Vlaamse regering ook haar verantwoordelijkheid zal opnemen en tevens een dergelijke stap zal ondernemen.

De voorzitter : Mevrouw Aelvoet heeft het woord.

Mevrouw M. Aelvoet : U zegt dat u er aan denkt om bij het Arbitragehof een klacht neer te leggen mocht de Vlaamse regering het niet doen. U hebt al op 1 juli aangekondigd dat u klacht zou neerleggen. Waarom hebt u zolang gewacht ? Hebt u twijfels ?

De heer A. Denys : Neen, ik zou graag gesteund worden door de Vlaamse regering. Ik meen dat wij dan een grotere kans zouden hebben. Ik ben ervan overtuigd dat het Arbitragehof ons uiteindelijk gelijk zal geven. Ik wil echter niet vooruit lopen op de zaak.

Ik wil mijn vraag herhalen tot de heer Lisabeth. Ik heb vastgesteld dat in het ontwerp van verslag van de Kamer het antwoord van premier Dehaene niet is opgenomen. Hoe komt dat ?

De voorzitter : De heer Lisabeth heeft het woord.

De heer C. Lisabeth : Mijnheer de voorzitter, wij zijn hier in de Vlaamse Raad en moeten niet spreken over moeilijkheden in verband met verslagen van werkzaamheden in de Kamer. Ik wil echter tegen de heer Denys zeggen dat er in de drukproeven nog stukken ontbreken. Die zullen samen met het integrale antwoord van de premier in het definitieve verslag worden opgenomen.

De heer A. Denys : In orde, mijnheer Lisabeth. Ik zal het met belangstelling lezen. **(Applaus bij de VLD)**

De voorzitter : Mevrouw Aelvoet heeft het woord.

Mevrouw M. Aelvoet (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik sluit mij bij de interpellatie van collega Denys aan om een aantal feitelijke

gegevens in de discussie te brengen die politiek toch wel relevant zijn.

Op de eerste plaats zou ik willen verwijzen naar de vrije tribune die vandaag in De Standaard is verschenen van de heer Kurt Deketelaere. De auteur van het artikel stelt heel duidelijk, ik citeer : Als de wetsbepalingen van de ecotaks worden getoetst aan de definitie van produktnormen van het Arbitragehof dan is het duidelijk dat die wetsbepalingen volledig vallen onder de noemer **produktnormen** en kan de klacht van de VLD naar de prullemand worden verwezen. Einde citaat. Het flamboyante discours dat u in de commissie voor de herziening van de Grondwet heeft gehouden, steekt schril af tegen uw heel bezadigde uiteenzetting in deze Raad. Collega Denys, ik merk dat u heel voorzichtig bent geworden.

Verder staat in dat artikel dat er uiteindelijk een einde komt aan de **bevoegdheidstvist** tussen de federale en de regionale overheden over de vraag wie nu precies moet optreden inzake produktnormen. Dat heeft u hier inderdaad gezegd, maar in de commissie voor de herziening van de Grondwet heeft u precies het tegenovergestelde gezegd. U heeft daar beweerd dat alles veel onduidelijker was in plaats van duidelijker en dat u op dat vlak erg ontgoocheld was over de bepalingen van de bijzondere wet.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de voorzitter, ik wil hierover geen polemiek uitlokken maar ik stel vast dat mevrouw Aelvoet, als ze geen inhoudelijke argumenten heeft, begint te spreken over de tonaliteit. Mevrouw Aelvoet, ik heb hier herhaald wat ik in de commissie voor de herziening van de Grondwet heb gezegd. Er zijn inderdaad een aantal verbeteringen aangebracht inzake bevoegdheid maar op een cruciaal punt is de onduidelijkheid groter dan ooit. Met andere woorden, het gaat hier over het kleine maar niet onbelangrijke verschil op het vlak van de ecotaks tussen enerzijds produktnorm en anderzijds afvalstoffenbeleid. Laat ons over de inhoud van de zaak spreken

Denys

en niet over wat mijnheer Deketelaere zegt.

De voorzitter : Mevrouw Aelvoet heeft het woord.

Mevrouw M. Aelvoet : Mijnheer Denys, ik heb het tot nu toe enkel over de inhoud gehad. Wat u hier zegt is voor een stuk strijdig met wat u heeft gezegd in de commissie voor de herziening van de Grondwet toen u het had over een grote rommelboel en een grotere onduidelijkheid.

Bovendien heeft u in de commissie voor de herziening van de Grondwet en in deze Raad gezegd dat de hele discussie rond de produktnormen een eis van de groenen was om op die manier de staketsels aan te brengen om de ecotaks erdoor te halen. Welnu, op dat vlak spreekt u historische onwaarheden. Ik heb het verslag meegebracht van de werkgroep Andere Thema's van de Dialoog van Gemeenschap tot Gemeenschap in de fase dat we nog met tien waren.

De heer A. Denys : Dit zijn grove leugens.

Mevrouw M. Aelvoet : Mijnheer Denys, ofwel bent u het vergeten ofwel liegt u.

Ik zal hier het verslag aanhalen van de werkgroep Andere Thema's waarin u zat als vertegenwoordiger van de toenmalige PW. Uit dat verslag blijkt dat op 5 juni een nota inzake leefmilieu, die kwam van de SP, uitvoerig is behandeld. In deze nota werd heel duidelijk gezegd dat er nu eindelijk eens een einde moest komen aan al die verwarring rond de bevoegdheidsverdeling inzake leefmilieu.

Deze nota verdedigt de stelling dat het leefmilieubeleid, met uitzondering van de produktnormen, de bescherming tegen ioniserende stralen en de doorvoer van afval, naar de gewesten moet overgeheveld worden.

De houding van de verschillende partijen tegenover deze nota werd in het verslag opgenomen. **(Aanhoudend**

protest van de heer Denys) Mijnheer Denys, laat mij uitspreken

De PW is van oordeel dat, enerzijds het voorstel een duidelijke verbetering aanbrengt aan de huidige bepalingen inzake leefmilieu en waterbeleid en anderzijds, dat de drie vermelde uitzonderingen een federale bevoegdheid moeten blijven.

De produktnormen moesten dus een federale bevoegdheid blijven.

De heer A. Denys : Mevrouw Aelvoet, mijn fractie gaat akkoord om de produktnormen, de ioniserende stralen en de doorvoer van afvalstoffen te beschouwen als een federale bevoegdheid. Dat is niet het probleem ! Het probleem is echter welke interpretatie men aan de produktnormen geeft. Bedoelt men, naar analogie met het Arbitragehof, een technische normering ? In dat geval is de VLD volmondig akkoord.

De VLD gaat echter niet akkoord wanneer men onder produktnormen het preventief optreden inzake afvalverwerking en het afvalstoffenbeleid in de produktiefase verstaat. Daar gaat de discussie over !

Mevrouw Aelvoet, u probeert voortdurend van de echte inhoudelijke discussie af te wijken.

Mevrouw M. Aelvoet : Neen, mijnheer Denys, ik confronteer uw stellingen van toen met die van vandaag !

U heeft in de commissie voor de herziening van de Grondwet gezegd dat u niet akkoord ging om de drie uitzonderingen als een federale bevoegdheid te beschouwen. U was van oordeel dat het volledige leefmilieubeleid naar de gewesten moest worden overgeheveld.

Dat zijn uw uitspraken in de commissie voor de herziening van de Grondwet ! Nu beweert u het tegendeel ! Iedereen die tijdens die vergaderingen aanwezig is geweest, kan zich dat herinneren. Het verslag zal hierover trouwens uitsluitend geven.

De heer A. Denys : Dit is volledig naast de kwestie.

Mevrouw M. Aelvoet : Neen, ik spreek over de inhoud van de zaak !

De heer A. Denys : Mevrouw Aelvoet, ik herhaal mijn vraag die ik ook gesteld heb tijdens de besprekingen in de commissie voor de herziening van de Grondwet. Wat is uw opvatting over de smalle weg tussen de produktnormen en het afvalstoffenbeleid ? Beschouwt u het preventief optreden inzake afvalstoffenbeleid in de produktiefase als een produktnorm of als het afvalstoffenbeleid ? Dat is de fundamentele vraag waarop ik graag het antwoord van Agalev zou vernemen.

Mevrouw M. Aelvoet : Mijnheer Denys, ik zal onmiddellijk op uw vraag antwoorden.

U probeert echter te ontsnappen aan de confrontatie met de tegenstrijdigheid van uw uitspraken : in de commissie voor de herziening van de Grondwet pleit u voor een gehele overheveling van het milieubeleid naar de gewesten omdat de drie uitzonderingen tot grote onduidelijkheid zouden leiden, in deze vergadering verdedigt u het tegenovergestelde. Ik zal antwoorden op uw overige vragen.

Agalev is van mening dat, wanneer de produktnormen een federale bevoegdheid zouden zijn, deze overheid het recht heeft preventieve maatregelen te nemen vooraleer een produkt op de markt wordt gebracht. Mijn fractie gaat akkoord met de interpretatie die eerste minister Dehaene op 30 juni 1993 aan de commissie voor de herziening van de Grondwet gegeven heeft.

U heeft gesproken over de smalle lijn.

Rekening houdend met de strikte bepalingen die het Arbitragehof tot op dit ogenblik verdedigt, is de jurist De Ketelaere van oordeel dat de bepalingen inzake de milieueffing aan de produktnormen beantwoorden. U bevindt zich dus in een moeilijk parket, mijnheer Denys.

Ik stel vast dat de VLD, al naargelang de plaats waar de partij zich bevindt, door te liegen als het haar uit-

Aelvoet

komt, probeert munt uit de zaak te slaan.

U ontkent de houding die u tijdens de Dialoog had aangenomen. In de commissie voor de herziening van de Grondwet verkondigt u het tegenovergestelde. In deze vergadering trekt u een zachtere kaart omdat u, ondertussen, weet dat u zich vergalopperd hebt.

U staat bekend als iemand die nu en dan eens freewheelt !

Ik ben van mening dat u nu in de vrije val bent terecht gekomen, Ik gun u, als hardwerkend parlementslid, een val in het warme zomertzand en hoop dat u na de zomervakantie bekomen zult zijn.

De voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister vice-president N. De Batselier (op de tribune)

: Mijnheer de voorzitter, collega's, de heer Denys heeft gezegd dat hij de stem van de minister van Leefmilieu tijdens de discussies in verband met het Sint-Michielsakkoord niet had gehoord. Ik neem aan dat hij dan een zeer kort geheugen heeft. Immers, mevrouw Aelvoet heeft er daarnet op gewezen, de SP heeft in die Dialoog van Gemeenschap tot Gemeenschap, en ik zat in de commissie als vertegenwoordiger van de SP, een nota over de bevoegdheden inzake het leefmilieu ingediend. Wij hebben dat zelfs nog vroeger gedaan dan mevrouw Aelvoet heeft gezegd, met name op 19 mei 1992. Dat was lang vóór de discussie over de ecotaksen. Het is dus niet juist wanneer u zegt dat Agalev een binding heeft gemaakt tussen een verkoop van bevoegdheden en ecotaksen. Mede op mijn vraag hebben we duidelijkheid willen krijgen over de bevoegdheden inzake leefmilieu.

Ik zal even uit het verslag van die commissie citeren : Het voorstel — en het gaat dus over mijn voorstel — is evenwel ook voor haar — en hier bedoelt u de PW — een verbetering van de huidige bepalingen inzake leefmilieu en waterbeleid.

Nu zegt u dat het een uitholling van mijn bevoegdheden en een achteruitgang van mijn zaak is.

Mijnheer Denys, de discussie in de Kamercommissie over de interpretatie van het begrip produktnormen moet in zijn juiste context worden gesitueerd. De bedoeling van het voorstel van bijzondere wet tot vervollediging van de federale staatsstructuur, zoals blijkt uit de memorie van toelichting, is van in het begin geweest duidelijkheid te krijgen over aan de ene kant de federale en aan de andere kant de gewestelijke bevoegdheden.

Bij de interpretatie van die bevoegdheden in de wetten van 8 augustus 1980 en 1988 waren er moeilijkheden gerezen inzake de produktnormen. Het bleek zowel voor het federale als voor het gewestelijke niveau moeilijk om hun bevoegdheid uit te oefenen, precies omdat er een discussie was over de interpretatie van de bijzondere wet.

In een advies van 3 juli 1990 over een nationaal, of federaal, voorontwerp van wet inzake produktnormen, advies dat in de toelichting bij het voorstel van bijzondere wet uitvoerig wordt geciteerd, heeft de afdeling wetgeving van de Raad van State gesteld dat de gewesten exclusief bevoegd zijn om produktnormen vast te stellen, wanneer het gaat om de omzetting in het interne recht van Europese normen. Tegelijkertijd echter staat in datzelfde advies dat eenvormige produktnormen moeten worden uitgevaardigd om de economische en monetaire unie van het land niet in gevaar te brengen. Het is precies dit advies dat tot de patsituatie heeft geleid die wij inzake milieu kennen. Dat betekent dus dat men aan de ene kant zei dat de gewesten verantwoordelijk zijn en aan de andere kant dat de drie gewesten samen of met de nationale regering moesten optreden. Dit is dus een reële patsituatie.

Dat betekent dat noch de nationale noch de gewestelijke regering efficiënte maatregelen inzake produktnormering konden nemen.

Ik beschouw de toekenning van de

bevoegdheid inzake de produktnormen aan de federale overheid helemaal niet als een uitholling van de gewestelijke bevoegdheid inzake de bescherming van het leefmilieu en het afvalstoffenbeleid, maar integendeel wel als een versterking van het te voeren milieubeleid. Ik denk dus dat het beter is om vandaag homogene en complementaire bevoegdheden af te bakenen, zowel op federaal als op gewestelijk vlak.

Mijnheer Denys, wat is het nut van gewestelijke bevoegdheden om produktnormen te bepalen als men die niet efficiënt kan uitoefenen wegens bijvoorbeeld de Economische en Monetaire Unie, principe dat vandaag nog altijd geldig is ?

Het feit van op die twee elementen te paard te zitten, hebben we duidelijk in de werkgroep Andere thema's van de Dialoog van Gemeenschap tot Gemeenschap op 19 mei 1992 ter sprake gebracht. Dat was dus lang vóór die ecotaksen.

Toen reeds vond u, mijnheer Denys, dat dit een beter voorstel was dan datgene dat hangend was.

In dat perspectief is het belangrijk dat men tot een eenduidige afbakening komt van de betekenis van het begrip produktnormen. Wanneer de heer Lisabeth in de Kamercommissie aan de eerste minister heeft gevraagd om een aantal preciseringen aan te brengen, dan steunen wij dat. U zegt dat die niet in het voorontwerp van het verslag terug te vinden zijn. Ik vraag dus dat men deze verklaring van de eerste minister als interpretatie van dit voorstel aan het verslag zou toevoegen. Ik denk dat wij op dat vlak heel wat moeilijkheden kunnen voorkomen.

Het is duidelijk dat de Raad van State, in zijn advies van 27 april 1993 over een wetsvoorstel betreffende de verpakkingen en tot instelling van een stelsel van milieueffingen, impliciet heeft gewezen op het feit dat het tijdens de parlementaire werkzaamheden best zou zijn om bij de behandeling van het voorstel van bijzondere wet de definitie van het begrip produktnormen te verduidelijken.

De Batselier

Het was dan ook goed om aan de hand daarvan een verklaring af te leggen.

Mijnheer Denys, u hebt daarnet in uw uiteenzetting verwezen naar de definitie van het Arbitragehof over de produktnormen. Die definitie van het Arbitragehof gaat in feite terug naar een aanbeveling van de Europese Gemeenschap die van 1975 dateert.

In het milieubeleid is sedert 1975 wel een en ander gewijzigd.

Dit betekent dus dat daarom de definitie van het Arbitragehof in de toelichting bij het voorstel van Bijzondere Wet moest worden aangevuld. Vandaar dat het belangrijk is dat uit deze toelichtingen blijkt dat produktnormen normen zijn die moeten worden nageleefd bij het op de markt brengen van produkten en dat ook de milieukeur en de produktheffingen behoren tot het domein van de produktnormering, zoals wij in de werkgroep Andere Thema's reeds vroeger naar voren hebben gebracht.

Het is dus mijn eigen voorstel dat hier in de Bijzondere Wet wordt verwerkt. U kan bijgevolg moeilijk van mij verwachten dat ik hier zou zeggen dat het een uitholling zou zijn van mijn eigen bevoegdheid. Het komt er eerder op aan een efficiënter milieubeleid te kunnen voeren dan vandaag het geval was.

Ik meen wel dat niet zozeer het doel van de maatregel maar wel de vorm doorslaggevend is.

Zoals terecht gesteld door de eerste minister, is een belangrijk criterium om uit te maken dat een norm een produktnorm is, het feit dat de norm van toepassing is bij het op de markt brengen van produkten.

Aan de hand van dit criterium kan men dus uitmaken dat alle voorschriften die gekoppeld zijn aan het op de markt brengen van produkten, zoals bijvoorbeeld het verbod om bepaalde produkten op de markt te brengen met een bepaald type verpakking, de verplichting om voor

sommige verpakkingen een milieutaks te betalen, de verplichting om op verpakkingen of etiketten bepaalde merktekens aan te brengen en het verbod op de aanwezigheid van bepaalde gevaarlijke stoffen in verpakkingen, produktnormen zijn die behoren tot de bevoegdheid van de federale overheid.

Alle maatregelen ter bevordering van hergebruik van verpakkingen en recycling van verpakkingsafval, die ingrijpen nadat de verpakking samen met het verpakte produkt op de markt is gebracht, behoren tot de exclusieve bevoegdheid van de gewesten inzake het afvalstoffenbeleid, en zijn geen produktnormen in de zin van de Bijzondere Wet.

Het vaststellen van normen waaraan afvalstoffen moeten voldoen om als secundaire grondstoffen te kunnen worden aangewend in productieprocessen of bij andere nuttige toepassingen, behoort eveneens tot de exclusieve bevoegdheid van de gewesten inzake afvalstoffenbeleid. Deze normen zijn dus geen produktnormen in de zin van de Bijzondere Wet.

Ook alle maatregelen met betrekking tot het gebruik van bepaalde stoffen en produkten in vaste inrichtingen en de emissie van stoffen door dergelijke inrichtingen behoren tot de exclusieve bevoegdheid van de gewesten inzake politie van de hinderlijke inrichtingen, en zijn dus evenmin produktnormen in de zin van de Bijzondere Wet.

Het is dus mijns inziens een grote verduidelijking in de wet, wat tevens betekent dat wij op een meer effectieve manier weten waar een preventief beleid kan worden gevoerd en hoe wij inhoudelijk een beter milieubeleid kunnen voeren.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb vastgesteld dat sommigen het debat willen verengen tot de vraag of de produktnorm al dan niet een federale of gewestelijke materie zou moeten zijn. Dat was echter niet

CVP-Senator Maria Tyberghien-Vandebussche zei namens de CVP-fractie bij de stemmingen haar steun toe aan het duinendecreet

mijn vraag. Ik aanvaard dat de produktnorm een federale materie is. Mij interesseert alleen welke interpretatie aan het begrip produktnorm wordt gegeven.

Uit het antwoord van de minister heb ik kunnen vaststellen, wat trouwens hetzelfde antwoord is dat eerste minister Dehaene heeft gegeven, dat produktnorm wordt gedefinieerd al naar gelang het tijdstip, meer bepaald het vóór het op de markt brengen of erna.

Mijns inziens heeft produktnorm te maken met een technische normering, en de rest behoort tot het voeren van een preventief afvalstoffenbeleid.

Wanneer men nu de betekenis of definitie van produktnorm afhankelijk maakt van het tijdstip, namelijk het vóór of na het op de markt brengen, meen ik dat dit een totaal verkeerde interpretatie is en dat ons verzoekschrift tot vernietiging bij het Arbitragehof alle kans op succes heeft.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, gewijzigd bij decreet van 13 juli 1972 — 307 (19924993) — Nrs. 1 tot 5

Tweede lezing

De voorzitter : Aan de, orde is de tweede lezing van de amendementen van de heer Demol op artikelen 2, 3 en 5 van het ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, gewijzigd bij decreet van 13 juli 1972.

De heer De Mol, verslaggever, heeft het woord.

De heer J. De Mol, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, ik verwijst naar het schriftelijk gedeelte van het verslag.

Verder zal ik een bondig betoog houden aangaande het decreet. De vraag is of men in 1993 nog ontwerpen of voorstellen van decreet kan indienen waarin termen worden gebruikt die geen correct Nederlands zijn.

Men kan ervan uitgaan dat iedereen ervan overtuigd is dat het woord beschermen niet alleen de voorkeur geniet, maar bovendien ook correct Nederlands is.

De voorstellen van amendementen die door de Vlaamse Raad met een grote meerderheid werden goedgekeurd, werden door een louter obstructiemaneuver van VLD-fractieleider Denys voor een tweede lezing naar de bevoegde commissie verzonden. Zeer opmerkelijk was echter dat tijdens deze tweede lezing in commissie niemand aanwezig was van de VLD. Deze onvergeeflijke daad bewijst duidelijk de obstructiepolitiek van de VLD ter zake. Het argument van de VLD om een tweede lezing te vragen was van juridische noch van technische aard.

Inhoudelijk menen wij dat de door deze Raad goedgekeurde tekst moet behouden blijven.

Mijnheer de voorzitter, ik merk dat blijkbaar niemand zich interesseert

voor het gebruik van correct Nederlands ?

De voorzitter : Collega's, mag ik u vragen aandacht te hebben voor het betoog van de heer De Mol ?

De heer J. De Mol : Dit betekent dat men moet kiezen voor correct Nederlands, eerder dan zich te verschuilen achter zogenaamde technisch-juridische argumenten.

De Raad van State waarop men zich ter zake beroept, bepaalde in zijn advies, ik citeer : Alhoewel het taalkundig correcter zou zijn de term bescherming van een landschap te hanteren, lijkt het wenselijk terwille van de samenhang met de overige bepaling van de wet van augustus 1931 in de ontwerp-regeling verder te gewagen van rangschikking. Einde citaat.

Persoonlijk zou ik mij niet wagen aan de term gewagen die door de Raad van State wordt gebruikt en die evenmin correct Nederlands is. De Raad van State zegt alleen maar dat de term beschermen correcter is. Dat is echter niet juist, want het woord rangschikken is zonder meer slecht Nederlands en bestaat bijgevolg niet.

Mocht hieruit trouwens betwisting voortspruiten, dan kan men zich de vraag stellen waarom en in welke mate in omzendbrieven, opgesteld op basis van het niet-gewijzigd decreet, wel de term bescherming van een landschap wordt gebruikt in plaats van rangschikking van een landschap, zoals door de minister naar voren gebracht ? In dat verband denk ik aan de omzendbrief van 5 oktober 1984 betreffende de beteugeling van misdrijven inzake monumenten en landschappen, waarin enkel de term bescherming van landschappen wordt gebruikt.

Al werd de wet van 7 augustus 1931 aangaande de bescherming van roerende goederen opgeheven . . .

De voorzitter : Collega's, ik vraag nogmaals uw aandacht voor het betoog van de heer De Mol.

De heer. J. De Mol : Mijnheer de voorzitter, wellicht gebruiken de collega's allen correct Nederlands. La-

ten wij hen bijgevolg maar verder praten.

. . . en al was in het decreet van 17 november 1992 het woord bescherming van toepassing, blijft de term rangschikking in hetzelfde decreet behouden waar er sprake is van de roerende goederen in overheidsbezit .

Hieruit blijkt dat de minister weinig consequent is en dat hij er een redering à la carte op nahoudt.

Los van deze discussie verwijst ik naar een recent arrest van het Arbitragehof dat zeker niet mag worden beschuldigd van het geven van een prejudicieel en niet juridisch onderbouwd advies. In zijn arrest nummer 50/93 van 24 juni 1993, rolnummer 442, inzake de prejudiciële vraag gesteld door het Hof van Beroep, gebruikt het Arbitragehof de termen rangschikken en beschermen door elkaar. Daarovenboven wordt in het besluit van het vonnis enkel de term beschermingsbesluit gebruikt.

Beschikt de minister ter zake nu nog steeds over een juridisch argument ? Het houdt werkelijk geen enkele steek. Het zal toch geen alibi zijn om, koppig, geen correct Nederlands te gebruiken ?

Men zou er eerder moeten voor pleiten het woord rangschikken dat in het Nederlands niet in de betekenis van beschermen bestaat en dat geen enkele rechtsgrond heeft, te vervangen. Wij menen nog steeds dat in een taal termen en regels worden gebruikt die iedereen begrijpt. Vandaar dat het de voorkeur geniet in een decreet correcte in plaats van foutieve en inhoudloze termen te hanteren. In plaats van ons ijveren voor een correct Nederlands af te doen met taalvitterij, zoals de minister dat in de commissievergadering heeft gedaan, zou het zinvoller zijn om effectief het juiste Nederlands in de decreten te gebruiken.

Wij hebben aangetoond dat geen enkel argument van de tegenstanders technisch juridisch steek houdt. Trouwens, welke juridische inhoud kan men geven aan een term die in het Nederlands niet bestaat ?

De Mol

Ik meen dat mijn argumentatie niet alleen de weinige luisteraars hier en de taalpuriteinen, maar ook de rest van de Vlaamse Raad ervan heeft overtuigd dat correct Nederlands geen zaak is van het toeval wanneer het past, maar een noodzaak. Overigens durf ik er hier aan toevoegen dat deze discussie in feite kan worden herleid tot de koppigheid die ontstond na de indiening van amendementen op een ander decreet.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de tweede lezing had inderdaad zin. De bevoegde commissie heeft zich uitvoerig beraad over deze problematiek, die er geen is van beleid, maar van taalgebruik.

Taalkundig heeft de heer De Mol gelijk. De vervanging van de term rangschikken door beschermen in slechts enkele artikelen van de wet van 1931 zou evenwel de samenhang ervan niet ten goede komen en de rechtszekerheid van de burger in het gedrang brengen.

Vandaar dat de Raad van State in zijn advies ook uitdrukkelijk laat opmerken dat het wenselijk is, ook al is het taalkundig correcter de term beschermen van een landschap te gebruiken, het woord rangschikken te hanteren terwille van de samenhang in de wet van 7 augustus 1931.

Om die reden heeft de regering het ontwerp aldus ingediend en heeft de bevoegde commissie voor een tweede maal de amendementen van de heer De Mol met een vrij grote meerderheid verworpen. Ik vraag bijgevolg dat de Vlaamse Raad deze amendementen niet aanvaardt.

Overigens kan ik aankondigen dat in het goedgekeurde voorontwerp van decreet waarin de bescherming van landschappen globaal wordt geregeld ter vervanging van de oude wet van 1931 en dat thans voor advies bij de Raad van State is, waarna het normaliter in de loop van dit jaar tijdens de volgende zitting bij de Raad zal kun-

nen worden ingediend, consequent wordt gesproken over beschermen, de taalkundig juiste Nederlandse term.

De voorzitter : De heer Hancké heeft het woord.

De heer L. Hancké : Mijnheer de voorzitter, wij zullen tegen de amendementen van collega De Mol stemmen en onderhavig ontwerp van decreet goedkeuren, wel begrepen omwille van de toezegging van de minister.

Wij hopen dat het geschil over de term bescherming tegen het eind van dit jaar zal zijn opgelost.

De voorzitter : De heer De Mol heeft het woord.

De heer J. De Mol : Mijnheer de voorzitter, ik meen dat in deze discussie een aantal punten worden vergeten.

De Vlaamse Raad heeft met grote meerderheid mijn amendementen eerst goedgekeurd. Het is pas nadat één fractie in bevoegde commissie ze volledig heeft weggestemd, dat men nu met deze argumentatie komt aandragen.

Het is en blijft bovendien incorrect de term rangschikken te hanteren. Ik heb voldoende redenen opgesomd om aan te tonen dat er juridisch technisch geen enkele grond is om dat woord te handhaven. Ik heb zelfs zeer recente arresten van het Arbitragehof ter zake aangehaald. (**Applaus bij mevrouw De Maght-Aelbrecht**)

De voorzitter : De heer Van den Eynde heeft het woord.

De heer F. Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, toen deze discussie in de bevoegde commissie werd gevoerd — het was overigens een langdurige discussie — waren de argumenten aan beide zijden argumenten die er mochten zijn. Er was de terechte taalkundige benadering van de heer De Mol, maar ook de opmerkingen van minister Sauwens waren niet zo maar weg te wuiven.

Persoonlijk vind ik het jammer dat

de heer De Mol door zijn fractie wordt gedesavouéerd, omwille van het feit dat hij zo bekommerd is over onze taal. Mijn fractie zal deze keer dan ook de heer De Mol steunen.

Aangehouden stemmingen

De voorzitter : Aan de orde is de stemming over het amendement van de heer De Mol bij artikel 2.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

146 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
14 leden hebben ja geantwoord ;
116 leden hebben neen geantwoord ;
16 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Annemans G.
Bosman R.
Buisseret X.
Caubergs J.
De Man F.
De Mol J.
Dewinter F.
Peeters L.
Peeters W.
Raes R.
Spinnewyn J.
Van den Eynde F.
Verreycken W.
Wymeersch F.

NEEN hebben geantwoord :

Ansoms J.
Anthuenis G.
Arts A.
Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Berben P.
Beysen E.
Bossuyt G.
Bourgeois M.
Breyne P.
Bril L.
Brouns H.
Candries H.
Capoen M.
Caudron J.
Chevalier P.
Cordeel M.
Daems R.
De Batselier N.
De Clerck S.

Voorzitter

De Croo H.
De Maght-Aelbrecht A.
Demeester-De Meyer W.
Demeulenaere J.
De Meyer J.
Demuyt W.
Denys A.
Deprez P.
De Roo J.
Derycke E.
De Seranno J.
Desmet P.
Deswaene R.
Detiège L.
Devolder J.
Dewael P.
Didden M.
Dupré J.
Eeman J.
Geens G.
Ghesquière F.
Gijsbrechts-Horckmans A.
Goossens W.
Goutry L.
Hancké L.
Hostekint P.
Kelchtermans T.
Landuyt R.
Lauwers H.
Leduc J.
Leysen A.
Lisabeth C.
Logist M.
Marsoul H.
Martens L.
Maximus L.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Monset L.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olaerts H.
Olivier M.
Peeters J.
Pierco L.
Pinoie E.
Pinxten K.
Platteau S.
Ramoudt D.
Sarens F.
Sauwens J.
Schellens A.
Schuermans E.
Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Taelman W.
Tant P.
Taylor J.

Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Vande Lanotte J.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Vandenbroucke F.
Vandendriessche B.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Van der Sande J.
Vandeuren J.
Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Van houtte M.
Vankeirsbilck E.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompaey R.
Van Rompuy E.
Van Vaerenbergh E.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Vergote F.
Verhofstadt G.
Verleyen I.
Vermassen G.
Vermeiren F.
Verwilghen M.
Weyts J.
Wierinckx R.
Willockx F.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Aelvoet M.
Barbé L.
De Boeck A.
De Vlieghe W.
Dierickx L.
Dua V.
Geysels J.
Leclercq J.
Maertens M.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Standaert L.
Tavernier J.
Ulburghs J.
Van Dienderen H.
Vogels M.

Het amendement van de heer De Mol is dus niet aangenomen.

Dientengevolge wordt het artikel aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het amendement van de heer De Mol bij artikel 3.

Mag het resultaat van de vorige stemming ook hier gelden ? **(Ja)**

Het amendement van de heer De Mol is dus niet aangenomen.

Dientengevolge wordt het artikel aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het amendement van de heer De Mol bij artikel 5.

Mag het resultaat van de vorige stemming ook hier gelden ? **(Ja)**

Het amendement van de heer De Mol is dus niet aangenomen.

Dientengevolge wordt het artikel aangenomen.

Vraagt nog iemand het woord ? (Nee)

De tweede lezing is gesloten.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, gewijzigd bij decreet van 13 juli 1972.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

143 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
142 leden hebben ja geantwoord ;
1 lid heeft zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aelvoet M.
Annemans G.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Appeltans L.
Arts A.
Baldewijns E.
Barbé L.
Bartholomeussen M.

Voorzitter

Berben P.
Beysen E.
Bosman R.
Bossuyt G.
Bourgeois M.
Breyne P.
Bril L.
Brouns H.
Buisseret X.
Candries H.
Capoen M.
Caubergs J.
Caudron J.
Chevalier P.
Cordeel M.
Daems R.
De Batselier N.
De Boeck A.
De Clerck S.
De Croo H.
De Maght-Aelbrecht A.
De Man F.
Demeester-De Meyer **W.**
Demeulenaere J.
De Meyer J.
De Mol J.
Demuyt W.
Denys A.
Deprez P.
De Roo J.
Derycke E.
De Seranno J.
Desmet P.
Deswaene R.
Detibge L.
De Vlieghe W.
Devolder J.
Dewael P.
Dewinter F.
Didden M.
Dierickx L.
Dua **V.**
Dupré J.
Eeman J.
Geens **G.**
Geysels **J.**
Ghesquiere F.
Gijsbrechts-Horckmans A.
Goossens W.
Goutry L.
Hancké L.
Hostekint P.
Landuyt R.
Lauwers H.
Leclercq J.
Leduc J.
Leysen A.
Lisabeth C.
Logist M.

Maertens M.
Marsoul H.
Martens L.
Maximus L.
Moens G.
Monsset L.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olaerts H.
Olivier M.
Peeters J.
Peeters L.
Peeters W.
Pierco L.
Pinoie E.
Pinxten K.
Platteau S.
Raes R.
Ramoudt D.
Sarens F.
Sauwens J.
Schellens A.
Schuermans E.
Seeuws W.
Sleecx J.
Spinnewyn J.
Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Taelman W.
Tant P.
Tavernier J.
Taylor J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Ulburghs J.
Valkeniers J.
Vande Lanotte J.
Van den Bossche **L.**
Van den Brande L.
Vandenbroucke F.
Vandendriessche B.
Van den Eynde F.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Van der Sande J.
Vandeuren J.
Van Dienderen H.
Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Vankeirsbilck E.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompaey R.
Van Rompuy E.
Van Vaerenbergh E.

Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Vergote F.
Verhofstadt G.
Verleyen **I.**
Vermassen G.
Verreycken W.
Verwilghen M.
Vogels M.
Weyts J.
Wierinckx R.
Willockx F.
Wymeersch F.

Zich ONTHOUDEN heeft :

Standaert L.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning - 154 (BZ 1992) - Nrs. 1 tot 10

Aangehouden stemmingen

De voorzitter : Aan de orde zijn de aangehouden stemmingen over bepaalde artikelen en de amendementen op deze artikelen van het ontwerp van decreet tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning .

Aan de orde is de stemming over het amendement van de heer Ulburghs bij artikel 2.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

145 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

14 leden hebben ja geantwoord ;
131 leden hebben neen geantwoord ;

JA hebben geantwoord :

Aelvoet M.
Barbé L.

Voorzitter

De Boeck A.
De Vlieghe W.
Dierickx L.
Dua V.
Geysels J.
Goossens W.
Maertens M.
Standaert L.
Tavernier J.
Ulburghs J.
Van Dienderen H.
Vogels M.

NEEN hebben geantwoord :

Annemans G.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Appeltans L.
Arts A.
Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Berben P.
Beysen E.
Bosman R.
Bossuyt G.
Bourgeois M.
Breyne P.
Bril L.
Brouns H.
Buissereet X.
Candries H.
Capoen M.
Caubergs J.
Caudron J.
Chevalier P.
Cordeel M.
Daems R.
De Batselier N.
De Clerck S.
De Croo H.
De Maght-Aelbrecht A.
De Man F.
Demeester-De Meyer W.
Demeulenaere J.
De Meyer J.
De Mol J.
Demuyt W.
Denys A.
Deprez P.
De Roo J.
Derycke E.
De Seranno J.
Desmet P.
Deswaene R.
Detiège L.
Devolder J.
Dewael P.
Dewinter F.

Didden M.
Dupré J.
Eeman J.
Geens G.
Ghesquière F.
Gijsbrechts-Horckmans A.
Goutry L.
Hancké L.
Hostekint P.
Kelchtermans T.
Landuyt R.
Lauwers H.
Leclercq J.
Leduc J.
Leysen A.
Lisabeth C.
Logist M.
Marsoul H.
Martens L.
Maximus L.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Monset L.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olaerts H.
Olivier M.
Peeters J.
Peeters L.
Peeters W.
Pierco L.
Pinoie E.
Pinxten K.
Platteau S.
Raes R.
Ramoudt D.
Sarens F.
Sauwens J.
Schellens A.
Schuermans E.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Spinnewyn J.
Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Taelman W.
Tant P.
Taylor J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Vande Lanotte J.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Vandenbroucke F.
Vandendriessche B.
Van den Eynde F.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Van der Sande J.
Vandeurzen J.

Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Vankeirsbilck E.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompaey R.
Van Rompuy E.
Van Vaerenbergh E.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Vergote F.
Verhofstadt G.
Verleyen I.
Vermassen G.
Verreycken W.
Verwilghen M.
Weyts J.
Wierinckx R.
Willockx F.
Wymeersch F.

Het amendement van de heer Ulburghs is dus niet aangenomen.

Dientengevolge wordt het artikel aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het amendement van de heer Ulburghs bij artikel 5.

Mag het resultaat van de vorige stemming ook hier gelden ? **(Ja)**

Het amendement van de heer Ulburghs is dus niet aangenomen.

Dientengevolge wordt het artikel aangenomen.

Wij moeten nu stemmen over het amendement van de heer Ulburghs op artikel 8.

Mag de uitslag van de vorige stemming ook voor deze stemming gelden ? **(Instemming)**

Het amendement is dus verworpen.

Geen opmerkingen meer ? (Neen)

Dan is artikel 8 aangenomen.

Wij moeten nu stemmen over het amendement van de heer Ulburghs op artikel 10.

Voorzitter

Mag de uitslag van de vorige stemming ook voor deze stemming gelden ? (**Instemming**)

Het amendement is dus verworpen.

Geen opmerkingen meer ? (**Neen**)

Dan is artikel 10 aangenomen.

Wij moeten nu stemmen over het amendement van de heer Ulburghs op artikel 12.

Mag de uitslag van de vorige stemming ook voor deze stemming gelden ? (**Instemming**)

Het amendement is dus verworpen.

Geen opmerkingen meer ? (**Neen**)

Dan is artikel 12 aangenomen.

Wij moeten nu stemmen over het amendement van de heer Ulburghs op artikel 15.

De heer J. Ulburghs : Ik vraag de naamstemming, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter : Wordt deze vraag gestemd ? (**Ja**)

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

144 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
14 leden hebben ja geantwoord ;
128 leden hebben neen geantwoord ;
2 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aelvoet M.
Barbé L.
De Boeck A.
De Vlieghe W.
Dierickx L.
Dua V.
Geysels J.
Goossens W.
Maertens M.
Standaert L.
Tavernier J.
Ulburghs J.
Van Dienderen H.

Vogels M.

NEEN hebben geantwoord :

Annemans G.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Arts A.
Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Berben P.
Beysen E.
Bosman R.
Bossuyt G.
Bourgeois M.
Breyne P.
Bril L.
Brouns H.
Buisseret X.
Candries H.
Capoen M.
Caubergs J.
Caudron J.
Chevalier P.
Cordeel M.
Daems R.
De Batselier N.
De Clerck S.
De Croo H.
De Maght-Aelbrecht A.
De Man F.
Demeester-De Meyer W.
Demeulenaere J.
De Meyer J.
De Mol J.
Demuyt W.
Denys A.
Deprez P.
De Roo J.
Derycke E.
De Seranno J.
Desmet P.
Detière L.
Devolder J.
Dewael P.
Dewinter F.
Didden M.
Dupré J.
Eeman J.
Geens G.
Ghesquière F.
Gijsbrechts-Horckmans A.
Goutry L.
Hancké L.
Hostekint P.
Kelchtermans T.
Landuyt R.
Lauwers H.
Leclercq J.
Leduc J.
Leysen A.

Lisabeth C.
Logist M.
Marsoul H.
Martens L.
Maximus L.
Moens G.
Monset L.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olivier M.
Peeters J.
Peeters L.
Peeters W.
Pierco L.
Pinoie E.
Pinxten K.
Platteau S.
Raes R.
Ramoudt D.
Sarens F.
Sauwens J.
Schellens A.
Schuermans E.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Spinnewyn J.
Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Taelman W.
Tant P.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Vande Lanotte J.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Vandenbroucke F.
Vandendriessche B.
Van den Eynde F.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Van der Sande J.
Vandeurzen J.
Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Van houtte M.
Vankeirsbilck E.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompaey R.
Van Rompuy E.
Van Vaerenbergh E.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Vergote F.

Voorzitter

Verhofstadt G.
Verleyen I.
Vermassen G.
Vermeiren F.
Verreycken W.
Verwilghen M.
Weyts J.
Wierinckx R.
Willockx F.
Wymeersch F.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Appeltans L.
Olaerts H.

Het amendement is dus verworpen.

Geen opmerkingen meer ? **(Neen)**

Dan is artikel 15 aangenomen.

Wij moeten nu stemmen over het amendement van de heer Ulburghs op artikel 16.

Mag de uitslag van de vorige stemming ook voor deze stemming gelden ? **(Instemming)**

Het amendement is dus verworpen.

Geen opmerkingen meer ? **(Neen)**

Dan is artikel 16 aangenomen.

Wij moeten nu stemmen over het amendement van de heer Ulburghs op artikel 17.

Mag de uitslag van de vorige stemming ook voor deze stemming gelden ? **(Instemming)**

Het amendement is dus verworpen.

Geen opmerkingen meer ? **(Neen)**

Dan is artikel 17 aangenomen.

Wij moeten nu stemmen over het amendement van de heer Ulburghs op artikel 20.

De heer J. Ulburghs : Ik vraag de naamstemming.

De voorzitter : Wordt deze vraag gesteund ? **(Ja)**

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

144 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
14 leden hebben ja geantwoord ;
128 leden hebben neen geantwoord ;
2 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aelvoet M.
Barbé L.
De Boeck A.
De Vlieghe W.
Dierickx L.
Dua V.
Geysels J.
Goossens W.
Maertens M.
Standaert L.
Tavernier J.
Ulburghs J.
Van Dienderen H.
Vogels M.

NEEN hebben geantwoord :

Annemans G.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Arts A.
Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Berben P.
Beysen E.
Bosman R.
Bossuyt G.
Bourgeois M.
Breyne P.
Bril L.
Brouns H.
Buissereet X.
Candries H.
Capoen M.
Caubergs J.
Caudron J.
Chevalier P.
Cordeel M.
Daems R.
De Batselier N.
De Clerck S.
De Croo H.
De Maght-Aelbrecht A.
De Man F.
Demeester-De Meyer W.
Demeulenaere J.
De Meyer J.
De Mol J.
Demuyt W.
Denys A.

Deprez P.
De Roo J.
Derycke E.
Desmet P.
Deswaene R.
Detiège L.
Devolder J.
Dewael P.
Dewinter F.
Didden M.
Dupré J.
Eeman J.
Geens G.
Ghesquière F.
Gijsbrechts-Horckmans A.
Goutry L.
Hancké L.
Hostekint P.
Kelchtermans T.
Landuyt R.
Lauwers H.
Leclercq J.
Leduc J.
Leysen A.
Lisabeth C.
Logist M.
Marsoul H.
Martens L.
Maximus L.
Moens G.
Monset L.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olivier M.
Peeters J.
Peeters L.
Peeters W.
Pierco L.
Pinoie E.
Pinxten K.
Platteau S.
Raes R.
Ramoudt D.
Sarens F.
Sauwens J.
Schellens A.
Schuermans E.
Seeuws W.
Sleecx J.
Spinnewyn J.
Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Taelman W.
Tant P.
Taylor J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Vande Lanotte J.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.

Voorzitter

Vandenbroucke F.
Vandendriessche B.
Van den Eynde F.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Van der Sande J.
Vandeurzen J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Van houtte M.
Vankeirsbilck E.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompaey R.
Van Rompuy E.
Van Vaerenbergh E.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Vergote F.
Verhofstadt G.
Verleyen I.
Vermassen G.
Vermeiren F.
Verreycken W.
Verwilghen M.
Weyts J.
Wierinckx R.
Willockx F.
Wymeersch F.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Appeltans L.
Olaerts H.

Het amendement is verworpen.

Geen opmerkingen meer ? **(Neen)**

Dan is artikel 20 aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning.

De heer Ulburghs heeft het woord voor een stemverklaring.

De heer J. Ulburghs (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, volgens Agalev komt dit decreet

erg laat. Miljoenen tonnen grind zijn al uit het **Maasland** gehaald. De grindboeren boerden vaak in de illegaliteit en lieten het prachtige landschap soms afschuwelijk achter. Ik geef het voorbeeld van de NV **Maasland**. Van 1973 tot 1992, boerde deze NV in de complete onwettigheid. Ze stoorde zich niet aan processen-verbaal, aan het verbod van de overheid, aan de negatieve adviezen van gemeentelijke en provinciale overheden. Deze grindboer haalde tussen 1972 en 1993 10 miljoen ton uit de mijnterreinen Van Eisden-Lanklaar, zonder een ernstige grindbijdrage te betalen. Dit is een pure uitbuiting van de aarde. Volgens de nu in dit ontwerp vooropgestelde prijs van 50 frank per ton zou hij 500 miljoen frank moeten betaald hebben. Nu de aarde totaal uitgeput is, verkoopt hij zijn grond tegen 450 miljoen frank, bijna een half miljard frank, aan Center Parcs die dit bedrag verhaalt op de gemeenschap, zowel de Vlaamse als de Europese.

Aan deze ellende moet een einde komen. Zoals verschillende onder u, hebben ook wij herhaaldelijk contact gehad met bewonersgroepen, met milieugroepen, met milieu-actiegroepen waaronder MAMA (Milieu-actiegroep Maasland), met natuurreervaten, ten einde de burgers te betrekken bij dit heel belangrijk politiek, ecologisch en sociaal dossier. Met hen hebben wij dit ontwerp van decreet grondig doorgenomen. We verheugen ons erover dat de meerderheid in de commissie een aantal van onze amendementen uitgewerkt met de milieugroepen, heeft goedgekeurd.

Toch moeten wij nu stemmen over een aantal wezenlijke amendementen die niet werden weerhouden in de commissie. De betrokken burgers, over wie men het zo vaak heeft, zullen nauwlettend toezien en hun besluiten trekken over deze stemming.

Ik geef een voorbeeld van een amendement dat niet werd weerhouden. Inzake de afdracht voor het grindfonds bestemd voor de herstructurering en het herstel van het landschap, stellen milieugroepen voor dat de hoogte van de afdracht per ton ge-

wonnen grind enkel kan worden bepaald in functie van de nabestemming op sociaal-ecologisch en cultuurhistorisch vlak.

Ten slotte vernemen we vandaag via de kranten dat er aan Nederlandse zijde van de Maas een plan bestaat om de Grensmaas te ontgrinden. Dit zou een daling van de grondwatertafel en de verlegging van de stroom tot gevolg kunnen hebben wat aanleiding kan geven tot grensproblemen tussen België en Nederland. Daarom verzoeken wij de bevoegde minister, de heer Van den Brande, om in dit verband overleg te plegen met zijn Nederlandse collega, zowel wat het grind als wat de stroom betreft.

Agalev is er zich van bewust dat een regeling noodzakelijk was. Het vaststellen van een einddatum en van een quotum betekent een vooruitgang. Dat sommige van de amendementen van de milieubeweging in de commissie werden goedgekeurd, is een pluspunt. Toch betreuren wij dat enkele belangrijke amendementen niet werden goedgekeurd, waardoor er geen volledige garantie is voor een totaal herstel van het landschap.

Daarom zal Agalev zich onthouden. **(Applaus)**

De voorzitter : De heer Vermassen heeft het woord.

De heer G. Vermassen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren ministers, collega's, wij zijn het grotendeels eens met dit decreet. Het verheugt ons dat deze belangrijke economische activiteit bij decreet wordt geregeld. Het einde van de grindwinning komt in zicht. Inderdaad, op 31 december 2005 moet deze activiteit in het Maasland worden beëindigd. Er wordt voorzien in een geleidelijke en planmatige afbouw, er is een evenwicht bereikt tussen economie en ecologie. Het is de eerste keer in de geschiedenis dat er een consensus wordt bereikt rond ecologische en economische belangen. Ten aanzien van de herstructurering van de ontgrinde gebieden werd voorzien in een substantiële verhoging van de grindafdrachten. Er werd een grindcomité opgericht waarvan alle be-

Vermassen

trokken partijen deel uitmaken : werknemers, werkgevers, gemeentebesturen, milieubeweging en provincie.

Er zullen pas vergunningen worden afgeleverd nadat de overheid alle gronden heeft verworven.

Kortom, dit decreet is een belangrijke verbetering ten opzichte van het verleden.

In een structuurplan moet uitdrukkelijk worden bepaald wat de nabestemming en de economische valorisatie zal zijn van de ontgrinde gebieden.

Ten slotte werden quota vastgelegd ten bedrage van 60 miljoen ton.

Toch hebben wij nog enig voorbehoud omdat de artikelen 16 en 20 de mogelijkheid bieden aan nieuwe grindmaatschappijen om te ontgrinden in aanwezige en toe te kennen gebieden. Dit druist volledig in tegen de akkoorden die tot stand zijn gekomen op de Rondetafelconferentie, verwoord in de grindnota en goedgekeurd door de Vlaamse Executieve. Zodra wij zeker zijn dat er geen mogelijkheid bestaat voor het winnen van grind door nieuwe bedrijven, zal ons voorbehoud omtrent dit decreet verdwijnen.

Desalniettemin willen wij opmerken dat de artikelen 16 en 20 ertoe kunnen leiden dat gebieden die niet worden bestemd voor ontgrinding, opnieuw vogelvrij worden verklaard.

Ons stemgedrag hangt af van de verklaring die de minister-president die naangaande zal geven. **(Applaus)**

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, ik wil namens de Vlaamse regering duidelijkheid verstrekken naar aanleiding van de woorden van de heer Vermassen.

Zoals in de commissievergadering is meegedeeld en zoals ik heb gezegd in het debat van maandag zullen de artikelen 16 en 20 op een uiterst re-

strictieve wijze door de Vlaamse regering worden toegepast. Het zou tegen het concept van het ontwerp van decreet zijn om volstrekt nieuwe bedrijven toe te laten activiteiten te ontplooiën. Er is duidelijk aangegeven wat mogelijk is.

De artikelen zullen dus op behoedzame en restrictieve manier worden toegepast door de regering.

De voorzitter : Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

146 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

90 leden hebben ja geantwoord ;

39 leden hebben neen geantwoord ;

17 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Ansoms J.
Arts A.
Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Bossuyt G.
Bourgeois M.
Breyne P.
Brouns H.
Candries H.
Capoen M.
Caudron J.
De Batselier N.
Dehaene J.-L.
Demeester-De Meyer W.
De Meyer J.
De Mol J.
Demuyt W.
Deprez P.
De Roo J.
Derycke E.
De Seranno J.
Desmet P.
Detiège L.
Didden M.
Dupré J.
Ghesquière F.
Goossens W.
Goutry L.
Hancké L.
Hostekint P.
Kelchtermans T.
Landuyt R.
Lauwers H.
Leclercq J.

Lenssens J.
Leysen A.
Lisabeth C.
Logist M.
Marsoul H.
Martens L.
Maximus L.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olivier M.
Peeters J.
Peeters L.
Pinoie E.
Pinxten K.
Sarens F.
Sauwens J.
Schellens A.
Schuermans E.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Tant P.
Taylor J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Vande Lanotte J.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Vandenbroucke F.
Vandendriessche B.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Van der Sande J.
Vandeuren J.
Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Vankeirsbilck E.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompaey R.
Van Rompuy E.
Van Vaerenbergh E.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Verleyen I.
Weyts J.
Willockx F.

NEEN hebben geantwoord :

Annemans G.
Anthuenis G.

Voorzitter

Berben P.
Beysen E.
Bosman R.
Bril L.
Buissereet X.
Caubergs J.
Cordeel M.
Daems R.
De Croo H.
De Maght-Aelbrecht A.
De Man F.
Demeulenaere J.
Denys A.
Deswaene R.
Devolder J.
Dewael P.
Dewinter F.
Eeman J.
Gijsbrechts-Horckmans A.
Leduc J.
Monset L.
Peeters W.
Pierco L.
Platteau S.
Raes R.
Ramoudt D.
Spinnewyn J.
Taelman W.
Van den Eynde F.
Van houtte M.
Vergote F.
Verhofstadt G.
Vermeiren F.
Verreycken W.
Verwilghen M.
Wierinckx R.
Wymeersch F.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Aelvoet M.
Appeltans L.
Barbé L.
De Boeck A.
De Vlieghe W.
Dierickx L.
Dua V.
Geysels J.
Maertens M.
Olaerts H.
Standaert L.
Tavernier J.
Ulburghs J.
Van Dienderen H.
Van Mechelen D.
Vermassen G.
Vogels M.

Dientengevolge neemt de Raad het

ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

Redenen voor onthouding ?

De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer D. Van Mechelen : Ik heb een stemafpraak met de heer De Bremaeker.

ONTWERP VAN DECREET houdende de toekenning van zendvergunningen aan de omroeporganisaties

— 298 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende de toekenning van zendvergunningen aan de omroeporganisaties.

De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels : Mijnheer de voorzitter, het is een treurig verhaal, maar andermaal is de meerderheid niet in aantal. De vorige keer heeft de oppositie het halfroond niet verlaten, maar dit kan niet langer. We zullen de vergadering dan ook verlaten. **(De leden van de oppositie verlaten het halfroond)**

De voorzitter : Begin van de stemming .

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

97 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
95 leden hebben ja geantwoord ;
2 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Anciaux V.
Ansoms J.
Appeltans L.
Arts A.

Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Bossuyt G.
Bourgois M.
Breyne P.
Brouns H.
Candries H.
Capoen M.
Caudron J.
Creyf S.
De Batselier N.
De Clerck S.
Demeester-De Meyer W.
De Meyer J.
De Mol J.
Demuyt W.
Deprez P.
De Roo J.
Derycke E.
De Seranno J.
Desmet P.
Detiège L.
Didden M.
Dupré J.
Geens G.
Ghesquière F.
Goutry L.
Hancké L.
Hostekint P.
Kelchtermans T.
Landuyt R.
Lauwers H.
Leclercq J.
Lenssens J.
Leysen A.
Lisabeth C.
Logist M.
Marsoul H.
Martens L.
Maximus L.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olaerts H.
Olivier M.
Peeters J.
Peeters L.
Pinoie E.
Pinxten K.
Sarens F.
Sauwens J.
Schellens A.
Schuermans E.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Tant P.
Taylor J.

Voorzitter

Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Vande Lanotte J.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Vandenbroucke F.
Vandendriessche B.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Van der Sande J.
Vandeurzen J.
Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Vankeirsbilck E.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompaey R.
Van Rompuy E.
Van Vaerenbergh E.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Verleyen I.
Vermassen G.
Weckx H.
Weyts J.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Anthuenis G.
Van Mechelen D.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

Redenen voor onthouding ?

De heer G. Anthuenis heeft het woord.

De heer G. Anthuenis : Ik heb een stemafpraak met de heer Willockx.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren D. Ramoudt en M. Verwilghen betreffende de bescher- ming van de kustduinen — 375 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie van de heren Ramoudt en Verwilghen betreffende de bescherming van de kustduinen.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

93 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
2 leden hebben ja geantwoord ;
89 leden hebben neen geantwoord ;
2 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Demeester-De Meyer W.
Vankeirsbilck E.

NEEN hebben geantwoord :

Ansoms J.
Appeltans L.
Arts A.
Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Bossuyt G.
Bourgeois M.
Breyne P.
Brouns H.
Candries H.
Capoen M.
Caudron J.
De Batselier N.
De Clerck S.
De Meyer J.
De Mol J.
Demuyt W.
Deprez P.
De Roo J.
Derycke E.
De Seranno J.
Desmet P.
Detiège L.
Didden M.
Dupré J.
Geens G.
Ghesquière F.
Goutry L.
Hancké L.
Hostekint P.
Kelchtermans T.
Landuyt R.
Lauwers H.
Leclercq J.
Lenssens J.
Leysen A.

Lisabeth C.
Logist M.
Marsoul H.
Martens L.
Maximus L.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olaerts H.
Olivier M.
Peeters J.
Peeters L.
Pinoie E.
Pinxten K.
Sarens F.
Sauwens J.
Schellens A.
Schuermans E.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Tant P.
Taylor J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Vande Lanotte J.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Vandenbroucke F.
Vandendriessche B.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Van der Sande J.
Vandeurzen J.
Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompaey R.
Van Rompuy E.
Van Vaerenbergh E.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Verleyen I.
Vermassen G.
Weyts J.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Anthuenis G.
Van Mechelen D.

Dientengevolge neemt de Raad het voorstel van resolutie niet aan.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer M. Capoen houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen
— 96 (BZ 1992) — Nrs. 1 tot 10

Aangehouden stemmingen

De voorzitter : Aan de orde zijn de aangehouden stemmingen over artikel 2 en de amendementen bij het voorstel van decreet van de heer Capoen houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het amendement van de heer Van Looy bij artikel 2.

De heer Van Looy heeft het woord.

De heer J. Van Looy : Mijnheer de voorzitter, met mijn amendement wil ik het artikel dat de schadevergoeding regelt, verbeteren. Ik ben er mij echter wel van bewust dat dit niet alle problemen zal oplossen. Ook bij de schaderegeling die is ingeschreven in de wet op de stedebouw zijn er problemen die wij ook hier terug zullen vinden. Ik verneem nu dat de Executieve de hele planschaderegeling, zowel van de wet op de ruimtelijke ordening als voor de bescherming van de duinen, wil herzien. Wanneer ik van de Executieve in dit verband een positieve verklaring kan krijgen, ben ik bereid mijn amendement terug in te trekken.

De voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier : Mijnheer de voorzitter, ik kan hier alleszins verklaren dat de Executieve — Mevrouw Demeester zal zich hiermee gelasten — van plan is een grootschalig onderzoek inzake planschadevergoedingen te doen.

De heer J. Van Looy : Mijnheer de voorzitter, na deze verklaring van de minister trek ik mijn amendement in.

De voorzitter : Het amendement van de heer Van Looy bij artikel 2 is ingetrokken.

Bij artikel 2 is er eveneens een amendement ingediend door de heren Maertens en mevrouw Dua.

Wordt het amendement gesteund ? (Neen)

Artikel 2 is aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het amendement van de heer Maertens en mevrouw Dua er toe strekkende een nieuw artikel 2bis in te voegen.

Wordt het amendement gesteund ?

De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer D. Van Mechelen : De VLD is bereid het amendement te steunen.

De voorzitter : Ik vestig er wel de aandacht op dat er zes leden moeten aanwezig zijn om het amendement te steunen. Ik stel vast dat dit niet het geval is. Bijgevolg zal er niet over gestemd worden.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet van de heer Capoen houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen.

Mevrouw Tyberghien-vandenbussche heeft het woord voor een verklaring voor de stemming.

Mevrouw M. Tyberghien-vandenbussche (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, de CVP zal dit decreet goedkeuren om volgende redenen. Er leeft, niet in het minst bij onze plaatselijke CVP-besturen aan de kust, het gevoel dat er voor het vrijwaren van de overblijvende duinen dringend iets moet gebeuren. Bij een brede laag van de plaatselijke bevolking is inderdaad het besef gerijpt dat het ongebreideld aansnijden van de ruimte en zeer in het bijzonder van de kustduinen niet meer kan en dat men zelfs al te ver is gegaan. Het is, zoals sommigen zeggen, niet vijf voor, maar vijf na twaalf.

Met dit voorstel van decreet geven we de Vlaamse regering een instrument in handen om op korte termijn, want daar gaat het om, de meest acute bedreigingen te verhelpen. Het zal dan ook de taak van de Vlaamse regering om zijn enerzijds de verant-

woordelijkheid op te nemen en om anderzijds aan de Vlamingen duidelijk te maken dat bepaalde duinen moeten worden beschermd. Daarbij, en wij hebben dat vroeger reeds duidelijk gemaakt, mag het niet om oogverblindende gaan. De mensen moeten zien dat belangrijke stukken duin worden gevrijwaard. Het gaat dus niet om een lineair en absoluut bouwverbod. Het is niet de bedoeling om in een zone van verschillende kilometers een bouwverbod uit te vaardigen. Het gaat niet om het stukje bouwgrond van de kleine man.

Volgens het decreet ligt hier een belangrijke taak voor de gemeenten die de inventaris van bebouwbare en niet bebouwbare percelen mee moeten kunnen opmaken. In die inventaris zouden de duinengebieden worden gespecificeerd die men prioritair wil behouden en waar de bouwstop wenselijk is, zoals in artikel 53 wordt omschreven. De gemeente zal daarin zelf haar verantwoordelijkheid nemen in samenspraak met de Executieve. Bovendien wordt ook een openbaar onderzoek ingesteld. Hiermee nodigen wij de gemeenten uit om positief en constructief aan het behoud van het resterend duinenaal mee te werken. Dit decreet is het middel vinden dat toelaat onmiddellijk in te grijpen waar dit nodig wordt geacht. In feite lopen wij met de discussie over dit voorstel van decreet vooruit op het Structuurplan Vlaanderen. Het belang van een dergelijke beleidsvisie blijkt alleen al uit die discussie. Wij stellen ons immers de vraag of wij het duinengebied willen vrijwaren voor de toekomst. In het Structuurplan, dat een lange termijnvisie inhoudt, moeten deze vragen hun beslag krijgen. De goede juridische fundamenten voor het decreet bleken minder gemakkelijk te vinden dan men aanvankelijk dacht.

Sommigen vonden het nodig kritiek te leveren op de landbouwgroep : onze fractie stelde voor van naast de beschermde duinengebieden nog een ander type beschermd gebied te creëren, namelijk het voor het duinengebied belangrijk landbouwgebied. Daarmee hadden wij de uitdrukkelijke bedoeling het bouwver-

Tyberghien-Vandenbussche

bod ook daar te laten gelden. Een duinendecreet zou immers tot gevolg kunnen hebben dat de immobiliënsector haar activiteiten verlegt naar de zone achter de eigenlijke kustzone, meer naar het binnenland. Deze bepaling voorkomt dit en de huidige landbouwbestemming blijft behouden. De CVP-fractie is dus vragende partij inzake de bijkomende bescherming, zowel van duinen als van weiden die al honderden jaren generatie op generatie als weide in gebruik zijn. De beste en tevens goedkoopste manier om deze landbouwgronden te beschermen, bestaat erin ervoor te zorgen dat actieve en leefbare landbouwbedrijven er gevestigd blijven.

Het gaat dus om een verbetering van de ingediende teksten, zoals de heer Vande Lanotte ook onderschreef. De fractie heeft het nog enigszins moeilijk met de voorgestelde regeling van schadevergoedingen, maar gezien de verklaring van de minister, leggen wij ons daarbij neer. Wij zullen bijgevolg de stemming niet vertragen en wensen als fractie dat snel aan dit decreet wordt gesleuteld en dat het goed aan de bevolking wordt overgebracht.

De voorzitter : De heer Vande Lanotte heeft het woord.

De heer J. Vande Lanotte (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, ministers, collega's, met dit decreet dat door de heer Capoen werd ingediend en dat wij in de commissie gezamenlijk grondig hebben gewijzigd en verbeterd, komen wij tegemoet aan een belangrijke nood : het behoud van een gedeelte van ons patrimonium — de kustduinen — zowel vanuit toeristisch oogpunt als vanuit het natuurbehoud. Toen het bouwverbod zowat een jaar geleden werd gelanceerd, werd het wat meewarig onthaald. Op één jaar tijd slaagden wij er evenwel in door de verschillende fracties het verbod te doen aanvaarden en het als een realiteit te beschouwen in plaats van als toekomstmuziek. Wie dacht dat het om een oneerbaar compromis zou gaan tussen landbouw en natuurbehoud, leerde uit het betoog van mevrouw Tyberghien en mijzelf alvast dat dit niet het geval is. Wij kwa-

men tot een compromis dat duidelijk stelde dat het de bedoeling is de open ruimte te vrijwaren.

Het gaat dus niet in tegen de landbouw maar de bescherming van bestaande open terreinen mag niet worden belemmerd. De landbouw zelf zal eveneens voordeel halen uit het feit dat in een aantal gebieden niet mag worden bebouwd. Het Instituut voor Natuurbehoud wordt in het decreet uitdrukkelijk vermeld en zal voorstellen doen. Dat vormt een belangrijke garantie maar wij blijven waakzaam en wachten ongeduldig op de ontwerpbesluiten van de Vlaamse regering. In het decreet maakten wij een fundamentele keuze tussen het privé-belang van de eigenaars van gronden binnen het duinengebied en het openbaar belang dat nood heeft aan open ruimte. Het verwondert mij niet dat in dit debat de mensen die het openbaar belang en dus het behoud van de kustduinen hebben verdedigd, duidelijk te onderscheiden zijn van zij die enkel het privé-belang zien. Het is een typische scheidingslijn die in elk geval relevant is voor wat wij in de toekomst mogen verwachten inzake milieubeleid en andere domeinen waar openbaar en privé-belang niet zo gemakkelijk te verzoenen zijn.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

95 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
93 leden hebben ja geantwoord ;
2 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Ansoms J.
Appeltans L.
Arts A.
Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Bossuyt G.
Bourgeois M.
Breyne P.
Brouns H.
Candries H.
Capoen M.
Caudron J.

De Batselier N.
De Clerck S.
Demeester-De Meyer W.
De Meyer J.
De Mol J.
Demuyt W.
Deprez P.
De Roo J.
Derycke E.
De Seranno J.
Desmet P.
Detiège L.
Didden M.
Dupré J.
Geens G.
Ghesquière F.
Goutry L.
Hancké L.
Hostekint P.
Kelchtermans T.
Landuyt R.
Lauwers H.
Leclercq J.
Lenssens J.
Leysen A.
Lisabeth C.
Logist M.
Marsoul H.
Martens L.
Maximus L.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olaerts H.
Olivier M.
Peeters J.
Peeters L.
Pinoie E.
Pinxten K.
Sarens F.
Sauwens J.
Schellens A.
Schiltz H.
Schuermans E.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Tant P.
Taylor J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Vande Lanotte J.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Vandenbroucke F.
Vandendriessche B.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.

Voorzitter

Van der Sande J.
Vandeurzen J.
Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Vankeirsbilck E.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompaey R.
Van Rompuy E.
Van Vaerenbergh E.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Verleyen I.
Vermassen G.
Weyts J.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Anthuenis G.
Van Mechelen D.

Dientengevolge neemt de Raad het voorstel van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

MEERJARENPLAN van de BRTN betreffende de periode 1994-1998 – 350 (1992-1993) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het Meerjarenplan van de BRTN betreffende de periode 1994-1998.

De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer D. Van Mechelen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, de VLD-fractie zal het voorliggende meerjarenplan van de BRTN niet goedkeuren om twee zeer duidelijke redenen.

In de eerste plaats bevat dit meerjarenplan geen duidelijke resultaatverbintenis. De BRTN engageert zich

immers niet tot de effectieve realisatie van duidelijk vooraf bepaalde doelstellingen, in ruil voor de toelage ten bedrage van 7.340 miljoen frank die zij in het jaar 1994 van de Vlaamse Gemeenschap zal ontvangen.

Alleen wanneer er in dit document een concrete resultaatverbintenis wordt opgenomen, stelt de Vlaamse Raad de Vlaamse Executieve in de mogelijkheid om jaarlijks na te gaan of de openbare omroep haar driedelige taak heeft vervuld en de haar ter beschikking gestelde financiële middelen daarvoor correct heeft gebruikt .

Pas na dit conformiteitsonderzoek kan de Vlaamse Executieve beslissen of de aanvullende dotatie wordt vrijgegeven. Mijn fractie betreurt dan ook dat het Vlaamse parlement dit officiële controlemiddel niet vastlegt.

De VLD-fractie kan ook de fundamentele wijziging in de strategie van de BRTN met betrekking tot het televisiebeleid niet goedkeuren. Bij deze nieuwe optie wordt immers geen rekening gehouden met het huidige, enorm ontwikkelde medialandschap dat aan de kijker een veelheid aan mogelijkheden biedt vanuit Europees en internationaal perspectief.

Het is tevens een miskenning van de definitieve doorbraak van gespecialiseerde en duidelijk geprofileerde televisiezenders die aan de kijker op ieder ogenblik van de dag een uitgesproken sport-, muziek- of nieuwsaanbod brengen.

De VLD-fractie pleit dan ook resoluut voor de volledige uitbouw van één televisienet met daarnaast de mogelijkheid om het tweede net te gebruiken voor uitgebreide verslaggeving van belangrijke culturele, sportieve of politieke gebeurtenissen.

TV 1 moet een volwaardig en kwalitatief hoogstaand net worden, met een duidelijk eigen profiel, dat in staat is om via een gedifferentieerd aanbod te voldoen aan de behoefte van de Vlaamse kijker, zonder zich de ambitie toe te meten, ten allen tijde voor alle kijkers attractief te kunnen zijn.

Alleen door een dergelijke aanpak zouden de vrijgekomen middelen bij voorkeur kunnen worden gebruikt voor het maken van een degelijke duidingsrubriek en een nieuw serviceprogramma enerzijds en voor het verhogen van de produktie van eigen Vlaams drama en goede fictie anderzijds.

De VLD-fractie vindt het dan ook onaanvaardbaar dat de directie van de BRTN moet snoeien in jeugdprogramma's en in culturele programma's ten einde middelen vrij te maken voor de uitbouw van een volwaardig tweede net met een nieuwe duidingsrubriek als publiekstrekker. Dit actuele nieuwsprogramma dat wij reeds zo lang vragen, zal ingevolge de gerichte concurrentie van zowel de commerciële omroep als van het eigen eerste net immers samen met TV 2 een stille dood sterven. Vandaar mijn ultieme oproep om dit meerjarenplan vandaag niet goed te keuren. **(Applaus)**

De voorzitter : De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, in wat collega Van Mechelen zegt, zit iets in, namelijk dat het budget dat door het meerjarenplan ter beschikking wordt gesteld onmogelijk toereikend kan zijn om er twee volwaardige televisienetten en een aantal radiozenders mee te financieren. Dat kan niet. In 1992 heeft de BRTN 1,14 miljoen frank kunnen uittrekken per zenuur televisie terwijl dit in Nederland meer dan het dubbele bedroeg. In Vlaanderen gaf VTM in 1991 1,5 miljoen frank per uur televisie uit. Wanneer men over zo weinig middelen beschikt als de BRTN kan men enerzijds onmogelijk een volwaardig aanbod op de markt brengen dat voldoet aan de decretale verplichtingen. Anderzijds wil de VLD het bereik van de BRTN beperken, het tweede net afbouwen en van TV 1 een elitaire gettozender maken zodat de kijkers naar VTM kunnen kijken en er zwaar geld wordt verloren. Die strategie leidt tot het einde van de openbare omroep. Maar ook de strategie van de meerderheid leidt tot afbraak. De BRTN wordt gedwongen om een

Van Dienderen

totaal gebrek aan kwaliteit te leveren door hem onvoldoende geldmiddelen ter beschikking te stellen. In het meerjarenplan staat dat er per jaar voor 7 percent minder eigen produktie zal worden geleverd. De eigenheid van de omroep zal er op achteruit gaan. Men zal meer en meer de goedkopere produkten uit het buitenland moeten aanschaffen. Die goedkopere produkten zijn Amerikaanse produkten. Dat zijn niet de produkten die in Vlaanderen worden gemaakt. Dat zijn zelfs geen Europese produkten.

De oplossing om een volwaardige openbare omroep in het leven te houden, is rekening houden met de stijgende kosten van de produktie, is rekening houden met de omroepindex. Dat moet het minimum zijn dat de Vlaamse Raad aan de BRTN geeft, anders kan hij niet voldoen aan de brede opdracht die in het meerjarenplan is opgenomen.

De groenen zullen het meerjarenplan niet goedkeuren. Zij gaan niet akkoord met de vermindering met 7 percent van de eigen produktie waardoor de BRTN zijn typische functie verliest. Uit waardering voor het werk van zovele programmamakers en journalisten zullen wij het echter niet afkeuren maar ons bij de stemming onthouden. **(Applaus bij AGALEV)**

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

125 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
93 leden hebben ja geantwoord ;
19 leden hebben neen geantwoord ;
13 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Anciaux V.
Ansoms J.
Appeltans L.
Arts A.
Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.

VB-fractie leider Filip Dewinter diende een met redenen omklede motie in over de rol van de minister van Staatshervorming

Bourgeois M.
Breyne P.
Brouns H.
Candries H.
Capoen M.
Caudron J.
Colla M.
Creyf S.
De Batselier N.
De Clerck S.
Demeester-De Meyer W.
De Meyer J.
De Mol J.
Demuyt W.
Deprez P.
De Roo J.
Derycke E.
De Seranno J.
Detière L.
Didden M.
Dupré J.
Geens G.
Ghesquière F.
Goutry L.
Hancké L.
Hostekint P.
Kelchtermans T.
Landuyt R.
Lauwers H.
Leclercq J.
Lenssens J.

Leysen A.
Lisabeth C.
Logist M.
Marsoul H.
Martens L.
Maximus L.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olaerts H.
Olivier M.
Peeters J.
Peeters L.
Pinoie E.
Pinxten K.
Sarens F.
Sauwens J.
Schellens A.
Schuermans E.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Tant P.
Taylor J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Vande Lanotte J.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.

Voorzitter

Vandenbroucke F.
Vandendriessche B.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Van der Sande J.
Vandeurzen J.
Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Vankeirsbilck E.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompaey R.
Van Rompuy E.
Van Vaerenbergh E.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Verleyen I.
Vermassen G.
Weckx H.
Weys J.

NEEN hebben gestemd :

Annemans G.
Bosman R.
Buisseret X.
Caubergs J.
De Man F.
Denys A.
Deswaene R.
Devolder J.
Dewinter F.
Gijsbrechts-Horckmans A.
Monset L.
Peeters W.
Pierco L.
Platteau S.
Raes R.
Spinnewyn J.
Van den Eynde F.
Verreycken W.
Wymeersch F.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Aelvoet M.
Anthuenis G.
Barbé L.
De Boeck A.
Dua V.
Geysels J.
Maertens M.
Standaert L.
Tavernier J.
Ulburghs J.

Van Dienderen H.
Van Mechelen D.
Vogels M.

Dientengevolge keurt de Raad het Meerjarenplan van de BRTN goed.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer F. Dewinter tot besluit van de op 21 juni 1993 door de heer F. Dewinter gehouden interpellatie tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming

- 370 (1992-1993) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heer Dewinter tot besluit van de op 21 juni 1993 door de heer Dewinter gehouden interpellatie tot de heer Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over de rol van de minister van Staatshervorming.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

122 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
13 leden hebben ja geantwoord ;
93 leden hebben neen geantwoord ;
16 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Annemans G.
Bosman R.
Buisseret X.
Caubergs J.
De Man F.
Dewinter F.
Goossens W.
Peeters W.
Raes R.
Spinnewyn J.
Van den Eynde F.

Verreycken W.
Wymeersch F.

NEEN hebben gestemd :

Aelvoet M.
Anciaux V.
Ansoms J.
Appeltans L.
Arts A.
Baldewijns E.
Barbé L.
Bartholomeeussen M.
Bossuyt G.
Bourgeois M.
Breyne P.
Brouns H.
Candries H.
Capoen M.
Caudron J.
Creyf S.
De Boeck A.
De Clerck S.
De Meyer J.
De Mol J.
Demuyt W.
De Roo J.
Derycke E.
Didden M.
Dua V.
Dupré J.
Geysels J.
Ghesquière F.
Goutry L.
Hancké L.
Hostekint P.
Landuyt R.
Lauwers H.
Leclercq J.
Lenssens J.
Leysen A.
Lisabeth C.
Logist M.
Maertens M.
Marsoul H.
Martens L.
Maximus L.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olaerts H.
Olivier M.
Peeters J.
Peeters L.
Pinoie E.
Pinxten K.
Sarens F.
Schellens A.
Schuermans E.
Seeuws W.

Voorzitter

Sleeckx J.
Standaert L.
Swennen G.
Swinnen R.
Tant P.
Tavernier J.
Taylor J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Ulburghs J.
Valkeniers J.
Vande Lanotte J.
Vandenbroucke F.
Vandendriessche B.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Van der Sande J.
Vandeurzen J.
Van Dienderen H.
Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Vankeirsbilck E.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompaey R.
Van Rompuy E.
Van Vaerenbergh E.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Verleyen I.
Vermassen G.
Vogels M.
Weyts J.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Anthuenis G.
De Batselier N.
Demeester-De Meyer W.
Denys A.
Deswaene R.
Detiège L.
Devolder J.
Gijsbrechts-Horckmans A.
Kelchtermans T.
Pierco L.
Platteau S.
Sauwens J.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Van Mechelen D.
Weckx H.

Dientengevolge neemt de Raad de motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw M. Vogels tot besluit van de op 21 juni 1993 door mevrouw M. Vogels gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de stand van zaken betreffende het dossier militaire domeinen — 371 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van mevrouw Vogels tot besluit van de op 21 juni 1993 door mevrouw Vogels gehouden interpellatie tot de heer Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de stand van zaken betreffende het dossier militaire domeinen.

Door mevrouw De Maght-Aelbrecht werd hierop een amendement ingediend.

Wij spreken ons eerst bij zitten en opstaan over het amendement uit.

De leden die het amendement wensen aan te nemen, worden verzocht op te staan.

De tegenproof.

Het amendement is niet aangenomen.

Wij spreken ons nu uit over de met redenen omklede motie van mevrouw Vogels.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

121 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

13 leden hebben ja geantwoord ;

97 leden hebben neen geantwoord ;

11 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aelvoet M.

Barbé L.

De Boeck A.
De Vlieghe W.
Dua V.
Geysels J.
Goossens W.
Maertens M.
Standaert L.
Tavernier J.
Ulburghs J.
Van Dienderen H.
Vogels M.

NEEN hebben geantwoord :

Annemans G.
Ansoms J.
Appeltans L.
Arts A.
Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Bosman R.
Bossuyt G.
Bourgeois M.
Breyne P.
Brouns H.
Buisseret X.
Candries H.
Capoen M.
Caubergs J.
Caudron J.
De Clerck S.
De Man F.
De Meyer J.
De Mol J.
Demuyt W.
Denys A.
De Roo J.
Derycke E.
De Seranno J.
Desmet P.
Deswaene R.
Dewinter F.
Didden M.
Dupré J.
Ghesquiere F.
Gijsbrechts-Horckmans A.
Goutry L.
Hancké L.
Hostekint P.
Landuyt R.
Lauwers H.
Leclercq J.
Lenssens J.
Leysen A.
Lisabeth C.
Logist M.
Marsoul H.
Martens L.
Maximus L.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.

Voorzitter

Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olaerts H.
Olivier M.
Peeters J.
Peeters L.
Peeters W.
Pierco L.
Pinoie E.
Pinxten K.
Raes R.
Sarens F.
Schellens A.
Schuermans E.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Spinnewyn J.
Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Tant P.
Taylor J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Vande Lanotte J.
Vandenbroucke F.
Vandendriessche B.
Van den Eynde F.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Van der Sande J.
Vandeurzen J.
Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Vankeirsbilck E.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompuy E.
Van Vaerenbergh E.
Vanvelthoven L.
Verleyen I.
Vermassen G.
Verreycken W.
Weyts J.
Wymeersch F.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Anthuenis G.
De Batselier N.
Demeester-De Meyer W.
Detiège L.
Devolder J.
Kelchtermans T.

Platteau S.
Sauwens J.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Van Mechelen D.

Dientengevolge neemt de Raad de motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer A. Denys tot besluit van de op 22 juni 1993 door de heer A. Denys gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over problemen met de privé-partner in de NV Boelwerf-Vlaanderen — 373 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heer Denys tot besluit van de op 22 juni 1993 door de heer Denys gehouden interpellatie tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over problemen met de privé-partner in de NV Boelwerf-Vlaanderen.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

121 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
31 leden hebben ja geantwoord ;
81 leden hebben neen geantwoord ;
9 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aelvoet M.
Annemans G.
Barbé L.
Bosman R.
Buisseret X.

Caubergs J.
De Boeck A.
De Man F.
Denys A.
Deswaene R.
De Vlieghe W.
Dewinter F.
Dua V.
Geysels J.
Gijsbrechts-Horckmans A.
Goossens W.
Maertens M.
Peeters W.
Pierco L.
Platteau S.
Raes R.
Spinnewyn J.
Standaert L.
Tavernier J.
Ulburghs J.
Van den Eynde F.
Van Dienderen H.
Van houtte M.
Verreycken W.
Vogels M.
Wymeersch F.

NEEN hebben geantwoord :

Ansoms J.
Appeltans L.
Arts A.
Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Bossuyt G.
Bourgeois M.
Breyne P.
Brouns H.
Candries H.
Capoen M.
Caudron J.
De Clerck S.
De Meyer J.
De Mol J.
Demuyt W.
De Roo J.
Derycke E.
De Seranno J.
Desmet P.
Didden M.
Dupré J.
Ghesquièrre F.
Goutry L.
Hancké L.
Hostekint P.
Landuyt R.
Lauwers H.
Leclercq J.
Lenssens J.
Leysen A.
Lisabeth C.

Voorzitter

Logist M.
Marsoul H.
Martens L.
Maximus L.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olaerts H.
Olivier M.
Peeters J.
Peeters L.
Pinoie E.
Pinxten K.
Sarens F.
Schellens A.
Schuermans E.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Tant P.
Taylor J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Vande Lanotte J.
Vandenbroucke F.
Vandendriessche B.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Van der Sande J.
Vandeurzen J.
Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Vankeirsbilck E.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompuy E.
Van Vaerenbergh E.
Vanvelthoven L.
Verleyen I.
Vermassen G.
Weyts J.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Anthuenis G.
De Batselier N.
Demeester-De Meyer W.
Detiège L.
Kelchtermans T.
Sauwens J.
Van den Bossche L.

Van den Brande L.
Van Mechelen D.

Dientengevolge neemt de Raad de motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer F. Wymeersch tot besluit van de op 22 juni 1993 door de heren A. Denys en C. Lisabeth gehouden interpellaties tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, respectievelijk over problemen met de privé-partner in de NV Boelwerf Vlaanderen en over de verbintenissen van de Groep Begemann inzake de Boelwerf
— 372 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heer Wymeersch tot besluit van de op 22 juni 1993 door de heren Denys en Lisabeth gehouden interpellaties tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, respectievelijk over problemen met de privé-partner in de NV Boelwerf Vlaanderen en over de verbintenissen van de Groep Begemann inzake de Boelwerf.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

121 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

13 leden hebben ja geantwoord ;

92 leden hebben neen geantwoord ;

16 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Annemans G.

Bosman R.
Buisseret X.
Caubergs J.
De Man F.
Dewinter F.
Goossens W.
Peeters W.
Raes R.
Spinnewyn J.
Van den Eynde F.
Verreycken W.
Wymeersch F.

NEEN hebben gestemd :

Aelvoet M.
Ansoms J.
Appeltans L.
Arts A.
Baldewijns E.
Barbé L.
Bartholomeeussen M.
Bossuyt G.
Bourgeois M.
Breyne P.
Brouns H.
Candries H.
Capoen M.
Caudron J.
De Boeck A.
De Clerck S.
De Meyer J.
De Mol J.
Demuyt W.
De Roo J.
Derycke E.
De Seranno J.
Desmet P.
De Vlieghe W.
Didden M.
Dua V.
Dupré J.
Geysels J.
Ghesquière F.
Goutry L.
Hancké L.
Hostekint P.
Landuyt R.
Lauwers H.
Leclercq J.
Lenssens J.
Leysen A.
Lisabeth C.
Logist M.
Maertens M.
Marsoul H.
Martens L.
Maximus L.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Moors C.

Voorzitter

Nelis-Van Liedekerke L.
Olaerts H.
Olivier M.
Peeters J.
Peeters L.
Pinoie E.
Pinxten K.
Sarens F.
Schellens A.
Schuermans E.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Tant P.
Tavernier J.
Taylor J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Ulburghs J.
Valkeniers J.
Vande Lanotte J.
Vandenbroucke F.
Vandendriessche B.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Van der Sande J.
Vandeurzen J.
Van Dienderen H.
Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Vankeirsbilck E.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompuy E.
Van Vaerenbergh E.
Vanvelthoven L.
Verleyen I.
Vermassen G.
Vogels M.
Weyts J.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Anthuenis G.
De Batselier N.
Demeester-De Meyer W.
Denys A.
Deswaene R.
Detiège L.
Gijbsbrechts-Horckmans A.
Kelchtermans T.
Pierco L.
Platteau S.

Sauwens J.
Standaert L.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Van houtte M.
Van Mechelen D.

Dientengevolge neemt de Raad de motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren H. Suykerbuyk, D. Van der Maelen en J. Valkeniers tot besluit van de op 22 juni 1993 door de heer H. Suykerbuyk gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de houding van de Vlaamse regering naar aanleiding van de recente ontwikkelingen in Zuid-Afrika — 376 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Hoofdellijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdellijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Suykerbuyk, Van der Maelen en Valkeniers tot besluit van de op 22 juni 1993 door de heer Suykerbuyk gehouden interpellatie tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de houding van de Vlaamse regering naar aanleiding van de recente ontwikkelingen in Zuid-Afrika.

Mevrouw Aelvoet heeft het woord.

Mevrouw M. Aelvoet (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren ministers, collega's, Agalev heeft geen moeite met wat er op papier staat. Het probleem is echter dat er niet staat wat er staat.

Iedereen die de discussie bijgewoond heeft over de hervatting van de culturele akkoorden met Zuid-Afrika, heeft duidelijk kunnen horen dat de

collega's Suykerbuyk en Valkeniers op een andere golfengete stonden dan collega Van der Maelen.

Deze tegenstelling komt duidelijk tot uiting in het verslag waarin wordt aangekondigd dat de collega's Suykerbuyk en Valkeniers enerzijds en collega Van der Maelen anderzijds, een met redenen omklede motie zullen indienen.

Deze twee standpunten werden tot één motie samengesmolten die een bepaalde indruk wekt. Om die reden kan mijn fractie deze motie niet steunen.

Agalev vindt de beslissing van de Vlaamse regering niet slecht. Het kader van de discussie stemt echter niet overeen met wat zich in de Vlaamse Raad afgespeeld heeft. Ik herhaal dat er een contradictie is tussen de motie en wat zich in deze Raad heeft afgespeeld.

Agalev speelt dit spelletje niet mee en zal, voor alle duidelijkheid, tegen de motie stemmen.

De voorzitter : De heer Valkeniers heeft het woord.

De heer J. Valkeniers (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren ministers, collega's, ik ben inderdaad medeondertekenaar van de motie waarbij de Vlaamse Raad er bij haar executieve op aandringt om de nodige voorbereidingen te nemen om haar beslissing van 23 juni 1993 inzake de betrekkingen met Zuid-Afrika zo snel mogelijk uit te voeren.

Ik heb de persmededeling van de Vlaamse regering nagelezen.

Ik ben van mening dat een aantal woorden niet alleen toegelicht maar ook aangepast moeten worden.

Ten eerste, de persmededeling verklaart dat er een politiek akkoord bereikt is over het concept van een nieuwe Grondwet.

Ik zou concept willen veranderen in krachtlijnen omdat, indien men moet wachten op de volledig vernieuwde Grondwet, de chronologie van de mededeling niet langer correct kan zijn.

Valkeniers

Ten tweede, men spreekt over een overgangsregering van nationale eenheid. De tekst die door de **regeringsraad** werd goedgekeurd vermeldt, tussen haakjes, de Transition Executive Committeees (TEC).

De tekst moet luiden : in dat land van een multiraciale veelpartijen-overgangsraad die optreedt als adviserend orgaan bij de huidige regering.

Ik maak deze opmerking omdat het belangrijk is dat wij mekaar goed verstaan en weten waarover we spreken.

Het moet mij ook van het hart dat bepaalde mensen met twee maten en gewichten meten.

Men luncht in Libië, men gaat op bezoek in Vietnam : hierover wordt er niet gesproken.

Meer nog, op 28 en 29 juni 1993 heeft, in het Congrespaleis, een bijeenkomst plaatsgehadt van vooraanstaande vertegenwoordigers van alle mogelijke bevolkingsgroepen van Zuid-Afrika en de Europese Gemeenschap. Jammerlijk genoeg was de Vlaamse regering niet vertegenwoordigd !

De heren Willy Declercq en Urbain — die vorig jaar aanwezig was op een lunch bij de premier van Zuid-Afrika en waarvan ik aanneem dat hij toch aanleunt bij de socialistische partij — waren wel aanwezig.

Het is belangrijk te weten dat de heer Hans van den Broek, Europees Commissaris voor Buitenlandse betrekkingen, eveneens aanwezig was.

Hij heeft gezegd dat — wanneer de geschiedenis erop wordt nagelezen — het normaal is dat Schiphol en Rotterdam de natuurlijke intredepoot zijn van Zuid-Afrika in Europa.

Ik ben dus van **mening** dat de Vlaamse regering op deze bijeenkomst, jammer genoeg, geschitterd heeft door haar afwezigheid.

Ik wens nog iets te zeggen aan degenen die bij de laatste bespreking contra waren, zoals onder meer me-

vrouw Aelvoet en de heer Van der Maelen.

Mevrouw Aelvoet, u hebt gezegd dat ons land zich op dezelfde golfleugte als de andere landen in de Europese Gemeenschap diende te plaatsen en dat wij een houding op Europees niveau moesten aannemen. Welnu, mevrouw, ik heb de vorige keer gezegd dat de hypocrisie te groot is en dat we niet katholieker moeten zijn dan de paus.

Ik heb hier een lijst van de landen die bij de Europese Gemeenschap zijn aangesloten en die, ondanks het feit dat ze geen culturele betrekkingen met Zuid-Afrika onderhouden, sinds tien en meer jaren subsidies geven voor alle mogelijke opvoedings- en onderwijsprogramma's.

Vanuit Engeland worden er niet honderden maar duizenden beurzen, voor miljarden franken, gegeven, niettegenstaande het feit dat Engeland geen geldend cultuurverdrag met Zuid-Afrika zou hebben.

Zelfs de heer Andriessen heeft, iets meer dan een week geleden, bij zijn bezoek met een handelsdelegatie aan Zuid-Afrika, tien beurzen uitgereikt voor Zuidafrikaanse studenten die in Nederland economie op universitair niveau kunnen komen studeren.

Ik denk dus dat ook dit dossier het zoveelste staaltje is van politieke hypocrisie .

Toch heb ik gemeend de motie mee te moeten ondertekenen omdat het een begin is, maar spijtig genoeg een zeer schuchter begin, waarbij wij ons eens te meer door de Nederlanders, die nog niet zo lang geleden de passie preekten, laten vloeren.

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer F. Dewinter (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren ministers, collega's, het is wellicht uniek dat de CVP, strekking Suykerbuyk, de **Volksunie**, strekking Valkeniers en de socialisten het eens zijn over hoe wij ons **ten opzichte van** Zuid-Afrika moeten gedragen. Dit is inderdaad uniek omdat tijdens het

debat dat hier veertien dagen geleden werd gevoerd, er toch wel bijzonder grote tegenstellingen bestonden, en nog steeds bestaan, tussen enerzijds het standpunt van de SP — dat ook door Agalev wordt gevolgd — en anderzijds het standpunt van de heren Suykerbuyk en Valkeniers.

Het ene standpunt pleit voor het zo vlug mogelijk opnieuw tot stand komen van culturele betrekkingen, het andere standpunt is tegen culturele betrekkingen tot wanneer er een multiraciaal Zuid-Afrika is. De vraag rijst dan ook of het dan nog nuttig is, of als er nog mogelijkheid zal zijn, om culturele betrekkingen met dat land te onderhouden.

Het is een sterk staaltje van hypocrisie om de ene dag te komen vertellen dat het allemaal zo vlug mogelijk moet gebeuren en de andere dag, samen met de tegenstander die net het omgekeerde beweert, toch een motie in te dienen die nietszeggend is. Ze is vrij duidelijk in die zin dat het erop neerkomt dat iedereen zich blijkbaar achter het regeringsstandpunt **schaart. Dat** verwondert mij van een rebel, zoals de heer Valkeniers. Hij is blijkbaar een rebel in zijn eigen **partij, maar niet in de regeringscoalitie.** Daar is dat rebelse gedrag heel wat minder. Dat is jammer. Immers, de dag waarop de Vlaamse Executieve een perscommuniqué uitgeeft, de heer Valkeniers heeft het reeds gezegd en ik heb de minister-president daarover geïnterpelleerd, om mee te delen dat men geen culturele betrekkingen met Zuid-Afrika wenst omdat men wil wachten tot er vrije verkiezingen zijn, er een multiraciale samenleving komt enzovoort, laat zij via een persmededeling weten dat men wel culturele betrekkingen met de Volksrepubliek China zal aanknopen, terwijl daar geen sprake is van om het even welke voorwaarde, van **vrije** verkiezingen of van mensenrechten. **Met China** kan het wel omwille van die ene reden die u **kent** met name business is business, and **business** as **usual.** Dat kan zo voor China, maar blijkbaar niet voor Zuid-Afrika.

Deze hypocrisie wou ik hier **vanop** dit spreekgestoelte nogmaals **aankla-**

Dewinter

gen. Ik hoop dat het voor iedereen duidelijk is dat het hier alleen maar gaat over een politiek van twee maten en twee gewichten en dat men hier blijkbaar andere criteria aanwendt ten opzichte van het ene land die niet gelden voor het andere land. Dat kan uiteraard niet. Het spijt mij dat noch de heer Suykerbuyk noch de heer Valkeniers daarvan gebruik hebben gemaakt om dit in hun motie te zetten.

De voorzitter : De heer Platteau heeft het woord.

De heer S. Platteau (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, collega's, mevrouw Aelvoet heeft gelijk. De tekst van de motie is niet de weergave van het debat dat wij veertien dagen geleden hebben gehad. Van deze tekst kan echt worden gezegd dat de berg een muis heeft gebaard.

Ik vind het spijtig dat men de zaak niet ter harte heeft genomen en in deze motie geen duidelijk standpunt heeft vertolkt voor een toch belangrijke zaak.

Zuid-Afrika is een soevereine staat. In Zuid-Afrika is er een nieuw constitutioneel feit en Mandela erkent president De Klerk. Ik meen dan ook dat alles aanwezig is om althans de culturele akkoorden die in 1977 zijn geschorst, te herstellen.

Men heeft echter een compromis willen vinden tussen de ideeën van de heer Van der Maelen en van mijzelf.

De VLD is voorstander van herstel van de culturele betrekkingen met Zuid-Afrika. Dat had in de motie moeten staan ! De tekst die nu ter stemming voorligt, is een compromis. Het is een begin. Het is iets ! Wij zullen de motie dus goedkeuren, omdat het toch iets is, maar het is niet hetgeen wij veertien dagen geleden hebben verwoord.

De voorzitter : De heer Van der Maelen heeft het woord.

De heer D. Van der Maelen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter,

mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, collega's, de heer Platteau zei daarnet dat de berg een muis heeft gebaard. Laat mij in alle duidelijkheid zeggen dat ik in deze de voorkeur geef aan een muis die mij bevalt, dan aan een olifant die als een wilde tekeergaat in de porseleinwinkel.

Hier wordt al te zeer vergeten dat blank en zwart in Zuid Afrika voor een historische uitdaging staan, namelijk het wegwissen van vier decennia brutaal geïnstitutionaliseerd racisme. Het apartheidsregime in Zuid-Afrika is een regime dat door de hele wereldgemeenschap werd afgekeurd. Degenen die vandaag op de tribune komen pleiten voor een onmiddellijke en volledige hervatting van de culturele samenwerking met Zuid-Afrika — met een nog niet eens democratisch verkozen regering — hebben zich in het verleden nooit bij die veroordeling neergelegd en willen ons nu zo vlug mogelijk brengen tot iets dat wij absoluut niet willen.

Wij vinden ons volkomen terug in de beslissing van de Vlaamse regering, die twee essentiële zaken bevat.

Ten eerste komt een gefaseerde normalisering van de betrekkingen met Zuid Afrika. In een eerste fase moet dit voorzichtig verkennend verlopen ; in een tweede fase, en op het ogenblik dat de uitvoerende Transitieraad tot stand is gekomen, kunnen gesprekken worden aangevat, die in een derde fase en nadat een democratisch gelegitimeerde regering bestaat, kunnen leiden tot een nieuw cultureel akkoord.

Ten tweede : het nieuwe akkoord moet ruimer zijn dan het huidige akkoord. Het akkoord moet enerzijds ook betrekking hebben op de vijf miljoen zwarte Zuid-Afrikaanssprekenden die in Zuid-Afrika leven ; anderzijds — en naar mijn oordeel nog meer belangrijk — het nieuwe akkoord moet een bijdrage leveren in het broze transitieproces dat momenteel aan de gang is.

Het gaat niet op dat het beleid van Vlaanderen ten aanzien van Zuid-Afrika zou zijn beperkt tot zuiver

taalculturele aspecten. Daarnaast moeten wij ook proberen onze bijdrage te leveren op sociaal, economisch en cultureel vlak, zodanig dat het transitieproces positief kan worden afgerond.

De voorzitter : De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer H. Suykerbuyk : Mijnheer de voorzitter, na al dat verbaal geweld wens ik zonder meer te onderstrepen, ter attentie van alle collega's, maar meer in het bijzonder van mevrouw Aelvoet, dat er in de tekst van de motie wel degelijk staat wat er staat.

De heer J. Valkeniers : Mijnheer de voorzitter, ik richt mij meer bepaald tot de heer Van der Maelen om te zeggen dat ik vaststel dat de Nederlanders die minder katholiek zijn dan wij, heden, ook wat Zuid-Afrika betreft, bewijzen dat zij minder katholiek zijn dan de Vlaamse socialist.

De heer D. Van der Maelen : Mijnheer de voorzitter, ten behoeve van de heer Valkeniers die blijkbaar slecht is geïnformeerd over het standpunt van de Nederlandse regering ter zake, zal ik de verklaring voorlezen die de heer Ritzen aflegde over de culturele betrekkingen met Zuid-Afrika en ik citeer : De culturele betrekkingen met Zuid-Afrika dienen aangegaan te worden in het kader van steun aan een rechtvaardige verdeling van middelen en macht in Zuid-Afrika en aan een ontwikkeling naar een democratisch post-apartheids Zuid-Afrika. Einde citaat. Dat is het standpunt van de Nederlandse regering, mijnheer Valkeniers.

De heer J. Valkeniers : Mijnheer de voorzitter, dat is nu een typisch voorbeeld van Hollandse hypocrisie !

Tien dagen geleden heeft minister Andriessen die behoort tot dezelfde regering als de heer Ritzen, onmiddellijk tien universitaire beurzen ter beschikking gesteld van Zuid-Afrikaanse studenten die in Nederland komen studeren.

Mijnheer Van der Maelen, het spijt mij, maar ik meen dat het tijd wordt dat u ter zake opheldering vraagt bij

Valkeniers

uw Nederlandse vrienden die deel uitmaken van dezelfde regering als de heer Ritzen.

Mevrouw M. Aelvoet : Mijnheer de voorzitter, uit al de verklaringen blijkt effectief dat er staat wat er staat, zoals de heer Suykerbuyk daarnet zei.

De voorzitter : Dames en heren, door de heer Platteau werd een amendement ingediend op de met reden omklede motie van de heren Suykerbuyk en consoorten, dat luidt als volgt :

De Vlaamse Raad,

gehoord de interpellatie van de heer Suykerbuyk, gehoord het antwoord van de minister-president, dringt erop aan dat de Vlaamse Executieve het cultureel akkoord met Zuid Afrika herstelt.

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring ? (*ja*)

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de voorzitter, ik ben van oordeel dat mevrouw Aelvoet en andere collega's gelijk hebben wanneer zij zeggen dat uit het debat naar aanleiding van de stemverklaring duidelijk blijkt dat er tegenstellingen zijn.

Wij zouden de Vlaamse regering geen dienst bewijzen, mochten wij ons scharen rond een onduidelijke motie. Via een amendement wil de VLD duidelijk aantonen waarover het precies gaat.

Wij hopen dat iedereen ter zake zijn verantwoordelijkheid zal nemen.

Mevrouw M. Aelvoet : Mijnheer de voorzitter, Agalev zal het amendement van de heer Platteau niet goedkeuren.

Het lijkt ons bovendien verwonderlijk dat de partij van de burger nu een akkoord wil sluiten met een regering die 80 percent van de burgers van Zuid-Afrika niet vertegenwoordigt.

De voorzitter : Collega's, indien het enigszins kan, moeten wij nog tot besluitvorming komen !

De heer F. Dewinter : Mijnheer de voorzitter, gezien het amendement van de heer Platteau dat pas werd ingediend en waarvan wij bijgevolg geen kennis hadden en gezien de discussie omtrent deze aangelegenheid, lijkt het mij nuttig de zitting even de schorsen, opdat iedereen zich even kan beraden over dit amendement.

De heer S. Platteau : Mijnheer de voorzitter, ik richt mij meer bepaald tot mevrouw Aelvoet om te preciseren wat ik reeds veertien dagen geleden zei op basis van statistieken die op dat ogenblik voorhanden waren, met name dat de meerderheid van de Afrikaanstaligen zwarten en bruinen zijn.

Met andere woorden indien wij met dat land een cultureel akkoord herstellen, dan stellen wij ons op aan de kant van het volk en van de verdrukten.

De heer H. Suykerbuyk : Mijnheer de voorzitter, ik wil in verband met het amendement van de heer Platteau zeer duidelijk zijn.

Ik heb van bij het begin van de ontwikkeling van mijn interpellatie erop gedrukt dat ik niet pleitte voor de hervatting van het cultureel akkoord en heb eraan toegevoegd waarom. (**Protest bij de heer Annemans**) Het is jammer dat u mij niet hebt begrepen, mijnheer Annemans !

Ik heb heel duidelijk gezegd dat wij herhaaldelijk hebben aangedrongen op een nieuwe oriëntering van alle 49 bestaande culturele akkoorden, waarin de inhoud grondig moet gewijzigd worden, en dat het om die reden op dit moment niet aangewezen is om voor het akkoord met Zuid-Afrika een uitzondering te maken.

Ik heb dus in die context heel klaar gemotiveerd waarom wij de uitzondering niet vroegen. Wij pleiten voor een veel breder akkoord.

Om die reden zullen wij vanzelfsprekend het amendement van de heer Platteau niet goedkeuren. (**Applaus bij de CVP**)

De voorzitter : Dames en heren, de heer Dewinter heeft de schorsing gevraagd. Het is gebruikelijk op zo'n verzoek in te gaan.

Wij onderbreken hier onze werkzaamheden voor vijf minuten.

– **De vergadering wordt geschorst om 17.39 uur.**

– **De vergadering wordt hervat om 17.47 uur.**

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend. Door de heer Dewinter werd een subamendement op het amendement van de heer Platteau ingediend. Het luidt : In de vooropgestelde tekst op de eerste regel na het woord Executieve de woorden onmiddellijk en onvoorwaardelijk k invoegen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het subamendement van de heer Dewinter op het amendement van de heer Platteau.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

115 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

14 leden hebben ja geantwoord ;
95 leden hebben neen geantwoord ;
6 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Annemans G.
Bosman R.
Buisseret X.
Caubergs J.
De Man F.
Dewinter F.
Goossens W.
Peeters W.
Raes R.
Spinnewyn J.
Van den Eynde F.
Van Wallegem R.
Verreycken W.
Wymeersch F.

NEEN hebben gestemd :

Aelvoet M.
Anciaux V.
Ansoms J.

Voorzitter

Appeltans L.
Arts A.
Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Bossuyt G.
Bourgeois M.
Breyne P.
Brouns H.
Candries H.
Capoen M.
Caudron J.
Creyf S.
De Batselier N.
De Boeck A.
De Clerck S.
De Meyer J.
De Mol J.
Demuyt W.
Denys A.
Derycke E.
Desmet P.
Detiège L.
De Vlieghe W.
Dewael P.
Didden M.
Dierickx L.
Dua V.
Dupré J.
Geysels J.
Ghesquiere F.
Gijsbrechts-Horckmans A.
Goutry L.
Hancké L.
Hostekint P.
Landuyt R.
Lauwers H.
Leclercq J.
Lenssens J.
Leysen A.
Lisabeth C.
Logist M.
Maertens M.
Marsoul H.
Martens L.
Maximus L.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olaerts H.
Olivier M.
Peeters J.
Peeters L.
Pierco L.
Pinoie E.
Pinxten K.
Platteau S.
Sarens F.
Schellens A.
Schuermans E.

Sleeckx J.
Standaert L.
Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Tant P.
Tavernier J.
Taylor J.
Ulburghs J.
Vande Lanotte J.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Vandenbroucke F.
Vandendriessche B.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Van der Sande J.
Vandeurzen J.
Van Dienderen H.
Van Grembergen P.
Van Hooland R.
Vankeirsbilck E.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompuy E.
Van Vaerenbergh E.
Vanvelthoven L.
Verleyen I.
Vermassen G.
Vogels M.
Weyts J.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Anthuenis G.
Demeester-De Meyer W.
Kelchtermans T.
Sauwens J.
Van Mechelen D.
Weckx H.

Bijgevolg is het subamendement niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het amendement van de heer Platteau.

Begint van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

116 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
20 leden hebben ja geantwoord ;
85 leden hebben nee geantwoord ;
11 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Annemans G.
Bosman R.
Buisseret X.
Caubergs J.
De Man F.
Denys A.
Devolder J.
Dewael P.
Dewinter F.
Gijsbrechts-Horckmans A.
Goossens W.
Peeters W.
Pierco L.
Platteau S.
Raes R.
Spinnewyn J.
Van den Eynde F.
Van Wallegem R.
Verreycken W.
Wymeersch F.

NEEN hebben geantwoord :

Aelvoet M.
Anciaux V.
Ansoms J.
Appeltans L.
Arts A.
Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Bossuyt G.
Bourgeois M.
Breyne P.
Brouns H.
Candries H.
Capoen M.
Caudron J.
Creyf S.
De Boeck A.
De Clerck S.
De Meyer J.
De Mol J.
Demuyt W.
Derycke E.
Desmet P.
De Vlieghe W.
Didden M.
Dierickx L.
Dua V.
Dupré J.
Geysels J.
Ghesquiere F.
Goutry L.
Hancké L.
Hostekint P.
Landuyt R.
Lauwers H.
Leclercq J.

Voorzitter

Lenssens J.
Leysen A.
Lisabeth C.
Logist M.
Maertens M.
Marsoul H.
Martens L.
Maximus L.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olaerts H.
Olivier M.
Peeters J.
Peeters L.
Pinoie E.
Pinxten K.
Sarens F.
Schellens A.
Schuermans E.
Sleeckx J.
Standaert L.
Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Tant P.
Tavernier J.
Taylor J.
Ulburghs J.
Vande Lanotte J.
Vandenbroucke F.
Vandendriessche B.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Van der Sande J.
Vandeurzen J.
Van Dienderen H.
Van Grembergen P.
Van Hooland R.
Vankeirsbilck E.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Vaerenbergh E.
Vanvelthoven L.
Verleyen I.
Vermassen G.
Vogels M.
Weyts J.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Anthuenis G.
De Batselier N.
Demeester-De Meyer W.
Detiège L.
Kelchtermans T.
Sauwens J.
Valkeniers J.

Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Van Mechelen D.
Weckx H.

Bijgevolg is het amendement niet aangenomen.

Reden voor onthouding ?

De heer Valkeniers heeft het woord.

De heer J. Valkeniers : Mijnheer de voorzitter, ik heb mij onthouden omdat ik ermee akkoord ga dat het cultureel akkoord met Zuid-Afrika moet worden uitgebreid. Ter zake was er ook een consensus in de commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden bereikt.

Ik ben echter ook van mening dat wij niet katholieker moeten zijn dan de paus. Wanneer Groot-Brittannië, Frankrijk, Griekenland, Spanje, Nederland, Portugal en Duitsland nu reeds studiebeurzen geven ofwel in Zuid Afrika ofwel binnen hun eigen grenzen, dan moet het ook mogelijk zijn voor de Vlaamse ministers om nu reeds bij bepaalde gelegenheden beurzen uit te reiken. Dat mag ook aan niet-blanken zijn. Daarover gaat het hier trouwens niet, het gaat hier om beurzen aan Zuid-Afrikanen.

Ik meen niet dat wij enige redenen hebben wanneer wij de lijst lezen die ik aan alle **minster** van de Vlaamse regering heb overhandigd, om in dit verband achterop te blijven.

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Suykerbuyk, Van der Maelen en Valkeniers tot besluit van de op 22 juni 1993 door de heer Suykerbuyk gehouden interpellatie tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de houding van de Vlaamse regering naar aanleiding van de recente ontwikkelingen in Zuid-Afrika.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

115 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

79 leden hebben ja geantwoord ;

25 leden hebben neen geantwoord ;

11 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Anciaux V.
Appeltans L.
Arts A.
Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Bossuyt G.
Bourgeois M.
Breyne P.
Brouns H.
Candries H.
Caudron J.
Creyf S.
De Meyer J.
De Mol J.
Demuyt W.
Denys A.
Derycke E.
Desmet P.
Devolder J.
Dewael P.
Didden M.
Dupré J.
Ghesquière F.
Gijsbrechts-Horckmans A.
Goossens W.
Goutry L.
Hancké L.
Hostekint P.
Landuyt R.
Lauwers H.
Leclercq J.
Lenssens J.
Leysen A.
Lisabeth C.
Logist M.
Marsoul H.
Martens L.
Maximus L.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olaerts H.
Olivier M.
Peeters J.
Peeters L.
Pierco L.
Pinoie E.
Pinxten K.
Platteau S.
Sarens F.
Schellens A.

Voorzitter

Schuermans E.
Sleeckx J.
Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Tant P.
Taylor J.
Valkeniers J.
Vande Lanotte J.
Vandenbroucke F.
Vandendriessche B.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Van der Sande J.
Vandeurzen J.
Van Grembergen P.
Van Hooland R.
Vankeirsbilck E.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompuy E.
Van Vaerenbergh E.
Vanvelthoven L.
Verleyen I.
Vermassen G.
Weys J.

NEEN hebben geantwoord :

Aelvoet M.
Annemans G.
Bosman R.
Buisseret X.
Capoen M.
Caubergs J.
De Boeck A.
De Man F.
De Vlieghe W.
Dewinter F.
Dierickx L.
Dua V.
Geysels J.
Maertens M.
Peeters W.
Raes R.
Spinnewyn J.
Tavernier J.
Ulburghs J.
Van den Eynde F.
Van Dienderen H.
Van Wallegem R.
Verreycken W.
Vogels M.
Wymeersch F.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Anthuenis G.

De Batselier N.
Demeester-De Meyer W.
Detiège L.
Kelchtermans T.
Sauwens J.
Standaert L.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Van Mechelen D.
Weckx H.

Dientengevolge neemt de Raad de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Executieve worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer M. Maertens c.s. tot besluit van de op 24 juni 1993 door de heer M. Maertens gehouden actuele interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Maa mse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de GIMV-dochter Fishlink
- 377 (1992-1993) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heer Michiel Maertens c.s. tot besluit van de op 24 juni 1993 door de heer Maertens gehouden actuele interpellatie tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de GIMV-dochter Fishlink.

De heer Maertens heeft het woord.

De heer M. Maertens (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, inzake de Fishlink-affaire (de GIMV-dochter die de visserijsector op Europees niveau moest brengen en daarbij zwaar uit koers geraakte), hebben wij op 24 juni 1993 aan de minister-president een zestal vragen gesteld. Die gingen onder meer over de linke relatie van Fishlink met KS via Pieters-De Gelder en

over de linke infiltratie van de Nederlandse reders en scheepsbouwers in de Vlaamse visserij. De belangrijkste vraag was of de regering bereid was het Fishlink-dossier grondig te evalueren, aan de bevoegde commissie voor te leggen en, vooral, de financiële eindbalans te bestuderen.

De minister-president heeft op deze laatste vraag positief gereageerd. Er was alleen het probleem van de dagvaardiging van Fishlink door de rederij Flamingo, die de evaluatie wat vertraagde. Wij hebben de minister dan gevraagd niet te wachten op de uitspraak voor de evaluatie en ook de voorliggende motie ingediend, die door de meeste partijen mee werd ondertekend.

Het goedkeuren van deze motie zal de aanzet zijn om een beter inzicht te krijgen in dit aparte GIMV-dossier en de verantwoordelijkheden te kunnen bepalen. Wij hopen dus op uw wijsheid om deze motie unaniem goed te keuren.

De voorzitter : Begin van de stemming .

Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
100 leden hebben ja geantwoord ;
9 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aelvoet M.
Annemans G.
Appeltans L.
Arts A.
Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Bosman R.
Bossuyt G.
Bourgois M.
Breyne P.
Brouns H.
Buisseret X.
Candries H.
Capoen M.
Caubergs J.
Caudron J.
De Boeck A.
De Clerck S.

Voorzitter

De Man F.
De Meyer J.
De Mol J.
Demuyt W.
Denys A.
Desmet P.
De Vlieghe W.
Devolder J.
Dewael P.
Dewinter F.
Didden M.
Dierickx L.
Dua V.
Dupré J.
Geysels J.
Ghesquière F.
Gijsbrechts-Horckmans A.
Goossens W.
Goutry L.
Hancké L.
Hostekint P.
Landuyt R.
Lauwers H.
Leclercq J.
Lenssens J.
Leysen A.
Lisabeth C.
Logist M.
Maertens M.
Marsoul H.
Martens L.
Maximus L.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olaerts H.
Olivier M.
Peeters J.
Peeters L.
Peeters W.
Pierco L.
Pinoie E.
Pinxten K.
Platteau S.
Raes R.
Sarens F.
Schellens A.
Schuermans E.
Sleeckx J.
Spinnewyn J.
Standaert L.
Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Tant P.
Tavernier J.
Taylor J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Ulburghs J.

Valkeniers J.
Vande Lanotte J.
Vandenbroucke F.
Vandendriessche B.
Van den Eynde F.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Vandeurzen J.
Van Dienderen H.
Van Grembergen P.
Van Hooland R.
Vankeirsbilck E.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Parys T.
Van Rompuy E.
Van Vaerenbergh E.
Vanvelthoven L.
Verleyen I.
Vermassen G.
Verreycken W.
Vogels M.
Weyts J.
Wymeersch F.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Anthuenis G.
De Batselier N.
Demeester-De Meyer W.
Detiège L.
Kelchtermans T.
Sauwens J.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Van Mechelen D.

Dientengevolge neemt de Raad de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Executieve worden overgezonden.

Reden(en) voor onthouding ?

De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen : In het geharrewar van de vorige discussie, waarover wij nog napraatten, heeft mijn fractie zich vergist bij deze stemming. Onze fractie brengt een jastem uit.

De voorzitter : Geldt dit voor uw totale fractie ? **(Ja)**

De heer G. Annemans : Dit geldt ook voor ons.

De voorzitter : Geldt dit voor uw volledige fractie ? **(Ja)**

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter : Dames en heren, de heer Van der Maelen heeft een aanvulling van de agenda gevraagd in verband met het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, van 49 Protocolen, van de Slotakte en van de Bijlagen 1 tot en met XXII, opgemaakt in Porto op 2 mei 1992, en van het Protocol tot aanpassing van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, opgemaakt in Brussel op 17 maart 1993.

Vraagt iemand het woord ?

De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, uiteraard is het de Raad die hierover beslist.

Ik dring er evenwel op aan dit goed te keuren. De Raad heeft met grote spoed de behandeling door de commissie kunnen laten gebeuren. Gelet op het belang van de ruime economische verbreding van de Gemeenschap, lijkt het mij aangewezen dit punt vandaag nog te behandelen.

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer F. Dewinter : Mijnheer de voorzitter, ik heb er uiteraard geen bezwaar tegen dit vandaag nog te behandelen.

Toch wil ik er op wijzen dat de meerderheid deze aangelegenheid blijkbaar niet zo belangrijk vindt. Bij de laatste stemming waren er volgens mij nog achtenzeventig leden van de meerderheid aanwezig, waar zij normaal met vijftiennegentig moeten zijn alleen al om het quorum te halen. Het lijkt mij dan ook enerzijds een gebaar van goodwill wanneer de oppositie bij deze aanwezig blijft en de Europese gedachte huldigt. Anderzijds wijs ik er toch op dat het absentisme hoogtij viert.

De voorzitter : Ik wil er toch op wijzen dat u een aantal stemmen, onder

Voorzitter

meer van de Volksunie-fractie, moet verrekenen. U hebt dat gedaan ? Dan zullen wij straks zien of het quorum bereikt wordt of niet.

Is de Raad het eens met dat voorstel tot aanvulling van de agenda ? (**Instemming**)

Dan stel ik voor dat het ontwerp van decreet onmiddellijk wordt behandeld.

ONTWERP VAN DECREET houdende goedkeuring van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, van 49 Protocolen, van de Slotakte en van de Bijlagen 1 tot en met XXII, opgemaakt in Porto op 2 mei 1992, en van het Protocol tot aanpassing van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, opgemaakt in Brussel op 17 maart 1993 — 379 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, van 49 Protocolen, van de Slotakte en van de Bijlagen 1 tot en met XXII, opgemaakt in Porto op 2 mei 1992, en van het Protocol tot aanpassing van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, opgemaakt in Brussel op 17 maart 1993.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Van der Maelen, verslaggever, heeft het woord.

De heer D. Van der Maelen, verslaggever (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, de commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden heeft in haar vergadering van dinsdag 6 juli 1993 ingestemd met het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.

Op 2 mei 1992 had te Porto de ondertekening plaats van de overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte met de landen van de Europese Vrijhandelsassociatie (EVA) : Finland, IJsland, Liechtenstein, Noorwegen, Oostenrijk, Zweden en Zwitserland. Op 6 december 1992 vond er in Zwitserland een referendum plaats waarvan de uitslag negatief was. Hierdoor werd op 17 maart 1993 een nieuwe diplomatieke conferentie gehouden in Brussel met ondertekening van een aanpassingsprotocol ingevolge de terugtrekking van Zwitserland.

Aan de Vlaamse Raad wordt vandaag het EER-verdrag en het aanpassingsprotocol ter goedkeuring voorgelegd. Dit verdrag is zeer belangrijk omdat het de creatie inhoudt van de grootste en belangrijkste geïntegreerde economische zone ter wereld met 19 landen en bijna 380 miljoen burgers. De interne markt wordt inderdaad uitgebreid tot de EVA-landen via de vier vrijheden — voor personen, goederen, diensten en kapitalen — en via het scheppen van gelijke concurrentievoorwaarden. Bovendien wordt er een meer omvattende samenwerking tussen de EG en de EVA opgestart inzake leefmilieu, cultuur, onderwijs enzovoort.

Ten slotte lijkt het mij nog belangrijk de aandacht van de Raad te vestigen op de bepalingen die betrekking hebben op zijn bevoegdheden.

De bepaling van artikel 30 heeft betrekking op maatregelen inzake de onderlinge erkenning van diploma's.

Artikel 49 verklaart steun aan het openbaar vervoer verenigbaar met dit verdrag.

Artikel 61 stelt het principe dat steunmaatregelen voor partijen die de mededinging vervalsen of dreigen te vervalsen, onverenigbaar zijn met deze overeenkomst. Dit artikel voorziet wel in uitzonderingen : bepaalde steunmaatregelen blijven toegelaten.

De artikelen 73 en 75 regelen het optreden van de verdragspartijen op milieuvlak.

De artikelen 78 en 88 bepalen dat de

verdragspartijen overeenkomen op een aantal gebieden de samenwerking in het kader van de werkzaamheden van de Gemeenschap te versterken en te verbreden. Het gaat onder andere om onderzoek en technologische ontwikkeling, milieu, onderwijs, opleiding en jongerenbeleid, kleine en middelgrote ondernemingen, toerisme, de audiovisuele sector.

Dan zijn er nog 'een aantal bepalingen die voor de Vlaamse Raad van belang zijn : het protocol 29 betreffende de beroepsopleiding, de bijlage X over de audiovisuele diensten en twee gemeenschappelijke verklaringen. Een eerste verklaring heeft betrekking op steunmaatregelen en op de scheepsbouw, een tweede verklaring heeft betrekking op de culturele samenwerking.

Dit ontwerp werd eenparig goedgekeurd door de acht aanwezige leden van de commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden. (**Applaus**)

Vraagt nog iemand het woord ? (**Nee**)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, van 49 Protocolen, van de Slotakte en van de Bijlagen 1 tot en met XXII, opgemaakt in Porto op 2 mei 1992, en van het Protocol tot aanpassing van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, opgemaakt in Brussel op 17 maart 1993.

Enig artikel

De volgende internationale Akten zullen, wat de Vlaamse Gemeenschap betreft, volkomen uitwerking hebben :

De Overeenkomst betreffende de

Voorzitter

Europese Economische Ruimte, de 49 Protocolen, de **Slotakte** en de Bijlagen 1 tot en met **XXII**, opgemaakt in Porto op 2 mei 1992, en het Protocol tot aanpassing van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, opgemaakt in Brussel op 17 maart 1993.

Geen opmerkingen ? (**Neen**)

Dan is het enig artikel aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen zo dadelijk de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, van 49 Protocolen, van de Slotakte en van de Bijlagen 1 tot en met **XXII**, opgemaakt in Porto op 2 mei 1992, en van het Protocol tot aanpassing van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, opgemaakt in Brussel op 17 maart **1993**.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

106 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
93 leden hebben ja geantwoord ;
10 leden hebben neen geantwoord ;
3 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Anciaux V.
Annemans G.
Appeltans L.
Arts A.
Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Bosman R.
Bossuyt G.
Bourgeois M.
Breyne P.

Brouns H.
Buisseret X.
Candries H.
Capoen M.
Caubergs J.
Caudron J.
Creyf S.
De Batselier N.
De Clerck S.
Demeester-De Meyer W.
De Meyer J.
De Mol J.
Demuyt W.
Denys A.
Desmet P.
Detiège L.
Dewael P.
Dewinter F.
Didden M.
Dupré J.
Ghesquière F.
Gijsbrechts-Horckmans A.
Goutry L.
Hancké L.
Hostekint P.
Kelchtermans T.
Landuyt R.
Lauwers H.
Leysen A.
Lisabeth C.
Logist M.
Marsoul H.
Martens L.
Maximus L.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olaerts H.
Olivier M.
Peeters J.
Peeters L.
Peeters W.
Pierco L.
Pinoie E.
Pinxten K.
Platteau S.
Raes R.
Sarens F.
Sauwens J.
Schellens A.
Schuermans E.
Sleecx J.
Spinnewyn J.
Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Tant P.
Taylor J.
Valkeniers J.
Vande Lanotte J.
Van den Bossche L.

Van den Brande L.
Vandenbroucke F.
Vandendriessche B.
Van den Eynde F.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Vandeurzen J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Vankeirsbilck E.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Parys T.
Van Rompuy E.
Van Vaerenbergh E.
Vanvelthoven L.
Verleyen I.
Vermassen G.
Verreycken W.
Weckx H.
Weyts J.

NEEN hebben gestemd :

Aelvoet M.
De Boeck A.
De Vlieghe W.
Dierickx L.
Dua **V**.
Geysels J.
Maertens M.
Tavernier J.
Van Dienderen H.
Vogels M.

Zich **ONTHOUDEN** hebben :

Anthuenis G.
Standaert L.
Van Mechelen D.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

CVP-Raadslid Annie Leysen pleitte tijdens haar interpellatie tot onderwijsminister Luc Van den Bossche (SP) over extra kredieten voor het basisonderwijs voor het kaderen van deze maatregel in het geheel van de problematiek van het zittenblijven

ACTUELE INTERPELLATIES (Regl. art. 79) (Voortzetting)

Actuele interpellatie van de heer J. De Meyer tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de beslissing van de Vlaamse regering inzake het toepassingspercentage voor het schooljaar 1993-1994 in het secundair onderwijs en de vermindering van het lesurenpakket.

Actuele interpellatie van de heer J. Tavernier tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de beslissing van de Vlaamse regering inzake het toepassingspercentage voor het schooljaar 1993-1994 in het secundair onderwijs en de vermindering van het lesurenpakket.

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele interpellaties van de heren De Meyer en Tavernier tot de heer Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de beslissing van de Vlaamse regering inzake het toepassingspercentage voor het schooljaar

1993-1994 in het secundair onderwijs en de vermindering van het lesurenpakket.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer J. De Meyer (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, precies op de laatste dag van het schooljaar vernamen wij via de media dat de Vlaamse regering heeft beslist het toepassingspercentage in het secundair onderwijs te verlagen en dat een beslissing werd genomen inzake de minimumpakketten. Vooreerst hadden we graag van de minister vernomen wat de precieze inhoud is van de genomen maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs voor het komende schooljaar.

Hoeveel banen zullen er sneuvelen door de ingreep ? Hoeveel bedraagt de toepassingscoëfficiënt in het totaal en per net ? Hoe groot is de besparing ? Wanneer zullen de scholen worden ingelicht ? Hoe worden de minimumpakketten gereduceerd ?

Graag kregen wij enige toelichting bij dit nieuwe stelsel.

De minister gaf bij de bespreking van de aanpassing van de begroting cijfergegevens over het nieuwe stelsel van de minimumpakketten. Er zouden nog 127 scholen beroep op kunnen doen en de besparing zou 915 miljoen frank bedragen.

Kan de minister deze cijfers bevestigen na de gevoerde onderhandelingen over deze pakketten ?

Hoeveel uren worden er bekomen via het stelsel van de minimumpakketten ? Hoe is de verdeling over de verschillende netten en hoe groot is het verschil met het vorige schooljaar ?

De verlaging van het toepassingspercentage in het secundair onderwijs verbaast na de verklaring van de minister in de commissie voor Onderwijs dat nieuwe maatregelen voor het komende schooljaar beperkt zouden blijven tot de ingreep in de minimumpakketten en de belofte dat de omzendbrieven ten laatste begin juni zouden worden verstuurd.

Wat waren de overwegingen om uiteindelijk toch te beslissen om te besparen via de toepassingscoëfficiënt ? Werden andere besparingsmaatregelen onderzocht ?

Bij de opstelling van de begroting voor 1993 werd de minister gevraagd structurele maatregelen uit te werken om dit soort van korte-termijnmaatregelen te vermijden.

Welke structurele maatregelen werden ondertussen uitgewerkt ? Mogen we concluderen dat het besparingseffect werd overschat ?

Bij de bespreking van de aanpassing van de begroting voor 1993 in de commissie voor Onderwijs op 26 mei jongstleden ging zeer veel aandacht naar de herziening van het systeem van de minimumpakketten. Toch heeft het nog tot eind juni geduurd vooraleer de Vlaamse regering een beslissing ter zake heeft genomen. Kan de minister hiervoor een verklaring geven ?

Mijnheer de minister, het zou de organisatie en de planning in onze scholen ten goede komen, indien alle maatregelen voor het nieuwe schooljaar, zoals vroeger reeds herhaaldelijk gevraagd en beloofd, begin mei gekend zijn in de onderwijsinstellingen.

Ik vrees dat de nieuwe besparing op het toepassingspercentage in het voltijds secundair onderwijs noch bevordelijk zal zijn voor de pedagogische rust, noch voor de kwaliteit van het onderwijs. **(Applaus)**

De voorzitter : De heer Tavernier heeft het woord.

De heer J. Tavernier (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, bepaalde van de voorgangers van de minister waren gekend voor hun fameuze vakantieklappen in het onderwijs.

Minister L. Van den Bossche : Dat was in augustus. Wij zijn nog lang niet in augustus.

De heer J. Tavernier : Dat heb ik ook niet beweerd. Ik was net van

Tavemier

plan om te zeggen dat u de geschiedenis kan ingaan omwille van uw eindejaarsklappen. Inderdaad, 30 juni is de laatste dag van het schooljaar.

De door u opgelegde maatregelen creëren heel wat problemen in de secundaire scholen. Lesopdrachten voor het volgende schooljaar moeten worden herzien ten gevolge van de verlaging van het aanwendingspercentage van 98,8 percent naar 98 percent.

Wat mij het meest tegen de borst stuit, is dat de vraag over de aanwendingspercentages expliciet werd gesteld in de commissie bij de bespreking van de aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap en dat u toen uitdrukkelijk heeft verklaard dat er geen andere beperkingen zouden komen dan de ingrepen op de minimumpakketten.

Als lid van de commissie voor Onderwijs is het een slag in het aangezicht dat de Vlaamse Executieve op 30 juni nog een besluit neemt. Als ik hieraan allerlei persberichten koppel, dan is het als lid van de commissie voor Onderwijs frustrerend te moeten vaststellen dat dit gebeurde na onderhandelingen met de vakbonden.

Minister L. Van den Bossche : U moet eerst de wetgeving met betrekking tot het onderwijs leren. De inrichtende machten kunnen zich baseren op de schoolpactwetgeving om de minister onverwijld vragen te stellen over een bepaald onderwerp.

De heer J. Tavemier : Er zou nauw overleg geweest zijn met de vakbonden. Een verantwoordelijke van een inrichtende macht spreekt — tenzij zijn woorden totaal verkeerd geciteerd zijn — over een blinde en onverantwoorde maatregel die het secundair onderwijs vanaf september in grote moeilijkheden zal brengen.

Minister L. Van den Bossche : Ik wik mijn woorden, maar citeert u de rioolliteratuur van de heer Boone ?

De heer J. Tavemier : Ik lees een citaat in een krant.

Minister L. Van den Bossche : Refereert u naar een vorm van rioolliteratuur ?

De heer J. Tavemier : Ik lees wat in Het Volk is vermeld als de woorden van de heer Boone, secretaris-generaal. Ik vraag me af of wat hij zegt juist is.

Minister L. Van den Bossche : Ik zal daarop later antwoorden.

De heer J. Tavemier : Ik heb enkele vragen in dit verband. Is de beslissing genomen na onderhandelingen met de vakbonden ? U hebt al geantwoord dat het na contact met de inrichtende macht is.

Een bijkomende vraag betreft de geciteerde minimumpakketten. Er zou nog een soort van noodfonds zijn waarop scholen, die te zwaar in de problemen komen, een beroep zouden kunnen doen via de netten. Is dit juist ? Ik hoop dat u mij in dit verband een antwoord kan geven.

Ik vraag me ook af of andere maatregelen, waarvan sprake is, zijn ingevoerd of zullen worden ingevoerd.

Ten eerste, is het juist dat het inschrijvingsgeld voor het deeltijds kunstonderwijs voor de groep van 18 tot 25 jaar, waarvan de verhoging het voorbije schooljaar was opgeschort, nu geheel wordt ingevoerd. Dit wordt mij gemeld, maar ik heb daarover niets teruggevonden.

Ten tweede, is het juist dat vanaf 1 januari 1994 het gemeenschappelijk leerlingenvoer zou worden verminderd of zelfs stopgezet ?

Ten derde, zijn er al beslissingen genomen in verband met het voortzetten van de extra administratieve ondersteuning van het lager onderwijs ?

Mijnheer de minister, deze vragen zijn het gevolg van de beslissing die u hebt genomen nadat wij de besprekingen over de aanpassing van de algemene uitgavenbegroting in de commissie voor Onderwijs hadden afgerond. (*Applaus bij AGALEV*)

De voorzitter : De heer Appeltans heeft het woord.

De heer L. Appeltans (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, ik wil me aansluiten bij de opmerkingen van de vorige sprekers, maar ik zal de vragen niet herhalen.

Ik wil wel de nadruk leggen op het feit dat door wat de jongste dagen is gebeurd de goodwill en de geloofwaardigheid in het gedrang komen die de minister en zijn administratie in de loop van het vorig jaar terecht hebben opgebouwd.

Wat het aanwendingspercentage betreft, vraag ik me af waarom deze keuze is gemaakt.

Blijkbaar werd de minister ertoe aangezet verdere besparingen te realiseren. Was dat echt zo dringend nodig ? Waarom is de keuze gevallen op het verlagen van het aanwendingspercentage ? Ik heb vernomen dat er ook een aantal alternatieve oplossingen zijn voorgesteld, die echter geweigerd werden.

Vermits de beslissing is genomen op het allerlaatste moment, 30 juni, veronderstel ik dat vele scholen zich daar gepakt hebben gevoeld. Vooral degenen die een planning op lange termijn hebben opgezet zullen door deze late maatregel worden getroffen.

De voorzitter : Minister Vanden Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, ik heb een eerste opmerking voor de interpellant die het nodig vond te spreken over de tijd tussen de verklaringen in de commissie voor Onderwijs over minimumpakketten en het besluit van de Executieve. Voortaan zal ik in de commissie voor Onderwijs alleen nog antwoorden over genomen beslissingen en op andere vragen zal ik weigeren te antwoorden. Wanneer men mij met dergelijk gebrek aan fair play bejegt, zal ik mij houden aan de reglementen en de commissie voor Onderwijs zal dus niets meer vernemen vooraleer de beslissing genomen is. Dat is dan het resultaat van dergelijk beneden alle niveau zijnde opmerkingen.

Ten tweede, einde juni is duidelijk te

Van den Bossche

laat, begin juli is eveneens te laat. Deze maatregelen zijn hoe dan ook beheersmatig te laat genomen. Dit houdt verband met het feit dat een begrotingswerkelijkheid relatief ingewikkeld is en het verbaast mij dus daar vragen over te krijgen vanuit bepaalde partijen.

Ik zal het dan hebben over de inhoud van de maatregelen, maar ik heb een voorafgaande opmerking voor de heer Tavernier.

Ik zeg u met klem dat er met de vakbonden over de minimumpakketten niet is onderhandeld, noch gesproken. Ik weet niet waarop de heer Boone zich steunt voor de brief die hij gemeend heeft te moeten schrijven, in elk geval niet op iets dat hij zou hebben bijgewoond. De brief is bovendien uitermate beledigend voor de christelijke vakbonden. Wanneer de heer Boone meent dat hij, omwille van een voorgeschiedenis tussen hem en een van de leiders van de christelijke vakbond, een haatrelatie moet kweken zou hij daarmee beter in zijn privésfeer blijven en zich onthouden van beledigende en leugenachtige brieven naar het veld. Ik heb hem de dag nadien, waarschijnlijk nadat hij zijn brief al had doorspeeld naar een bepaalde krant — ik heb hem meteen voorspeld in welke krant zijn brief op de eerste pagina zou worden afgedrukt — gezegd dat ik dergelijk gedrag niet duld van welke hooggeplaatste dan ook. Men kan mij niet verwijten te pas en te onpas achter de vakbonden aan te lopen, maar ik aanvaard niet dat men hen dingen in de schoenen schuift, waar ze niet schuldig aan zijn.

Mijnheer Tavernier, ik raad u aan in de toekomst selectiever te zijn in het vermelden van uw bronnen en wat minder te flirten met al wat enigszins slecht zou kunnen zijn. Met wie men verkeert, wordt men vereerd zei de oude Vlaming.

De maatregelen inzake het secundair onderwijs kunnen in vier pakketten worden ingedeeld. Een evolutie van een school hangt af van haar leerlingenaantal. Voorts — en ik vind het

nog veel schandaliger dat of all people de heer Boone verklaringen durft afleggen over de 0,8 percent — heeft de invoering van de eenheidsstructuur recentelijk het grootste effect gehad op het onderwijs. Al de scholen die vroeger het VSO-systeem hadden, ondervinden daar de meeste nadelen van.

Dit vormt zeker een nadeel voor één net in het bijzonder en ook voor een aantal scholen in andere netten. Daar ligt immers de oorzaak van de huidige grote urenverliezen. Ik zou het niet hebben gedaan als bepaalde mensen niet hun toevlucht hadden genomen tot laag-bij-de-grondse praktijken. Zelf was ik geen vragende partij om de eenheidsstructuur in te voeren tijdens de vorige legislatuur en mijn voorganger evenmin. De heer Boone vroeg erom. Zowel mijn voorganger als ikzelf hebben het dan na lange en moeizame onderhandelingen toch klaargespeeld. De eenduidige vragende partij was evenwel de heer Boone vanuit zijn structurele positie. Ik liet alle scholen weten hoeveel uren zij nu respectievelijk zullen winnen of verliezen ten gevolge van de invoering van de eenheidsstructuur. Ik deed dit niet via de vrome weg van vroeger, het spreidingsmechanisme, maar op een duidelijke, niet mis-te-verstane manier.

Een derde element zijn de minimumpakketten voor een aantal scholen en als vierde element vermeld ik natuurlijk de 0,8 percent, die marginaal is ten opzichte van de verschillen die de eenheidsstructuur teweegbracht. De minimumpakketten werden vroeger veel te ruim bepaald : het volume aan uren was veel te groot en ook scholen met meer dan 1.000 leerlingen maakten daarvan gebruik. Een eerste voorstel met betrekking tot die minimumpakketten leunde dicht aan bij de regeling uit het Schoolpact voor de zogenaamde geïsoleerde scholen of de artikel 22 en 23-scholen plus Brussel. Op verzoek van de inrichtende machten is er een vergadering belegd waar zij mij vroegen een ander criterium te hanteren : het 15-85 criterium, de twee limieten waarbij het mechanisme voor heel het veld speelt, dus ook over scholen die niet

geïsoleerd waren en bijgevolg niet als vrije-keuze scholen konden worden beschouwd. Aangezien alle netten erom vroegen, was ik bereid hierop in te gaan. Als gevolg hiervan kreeg één net namelijk het vrij gesubsidieerde net minder ; de andere netten leverden in feite nog een aantal uren in, maar opteerden toch voor dit systeem omdat het effect op het veld hen beter uitkwam.

Wat houdt dit nieuwe systeem nu in. Er wordt ten eerste een 15 percentgrens gehanteerd. Om die te bekomen, moeten wij de verhouding berekenen van het minimumpakket — dit wil zeggen het totale volume aan minimumpakketten — ten opzichte van de integrale toepassing van de norm '93. Als dit resultaat — de deling van het minimumpakket door het totale aantal uren — hoger ligt dan 15, kunnen er minimumpakketten worden aangewend. Is dit cijfer lager, dan kan dit niet. Als het quotiënt kleiner is dan 15, gebruiken wij dus relatief weinig uren minimumpakketten in die scholen ten opzichte van het totale aantal in te richten lessen. Het wegvallen van de toepassing van die minimumpakketten zal derhalve die structuur niet aantasten. De tweede limiet is de 85 percentgrens waarbij de verhouding wordt berekend tussen het aantal lessen en het minimumpakket via het leerlingencoefficiënt. Dit betekent dus dat wij weer een quotiënt krijgen. Als dit kleiner dan 85 is, kunnen minimumpakketten worden aangewend ; is het groter, dan kan dit niet. Scholen waarvan dit quotiënt groter is dan 85, krijgen dus een aantal uren die nauw aansluiten bij het voorziene minimumpakket.

Het wegvallen van de toepassing van het minimumpakket zal de structuur dus niet aantasten. Het voordeel van het mechanisme aangereikt door de inrichtende machten is dat de structuren in feite niet of minimaal worden aangetast. Het nadeel is dat men uitgaat van de schoolpactfilosofie.

Het volumeminimumpakket bevat minder uren dan vroeger.

Het totaal aantal scholen waar vroeger het minimumpakket van toepas-

Van den Bossche

sing was, is gedaald van 410 tot 137, voor de ARGO van 139 tot 84, voor het vrij gesubsidieerd onderwijs van 219 tot 35, voor het provinciaal onderwijs van 13 tot 5 en voor het gemeentelijk onderwijs van 39 tot 13. Het globale aantal minimumpakketten is dus gedaald, wat in bruto-terminen een besparing van 917 miljoen frank tot gevolg heeft. In netto-terminen kan de besparing ten hoogste op 50 percent, dus op de helft van 917 miljoen frank worden geraamd, niet meer.

Alle verhaaltjes over de ambten die zouden verloren gaan, hebben betrekking op organieke, theoretische ambten en niet op de praktische tewerkstelling.

De toepassingspercentages worden verlaagd tot 98 percent, terwijl de minimumpakketten nog voor 100 percent kunnen worden aangewend. Dit heeft wel degelijk een theoretische extra bruto besparing van 465 miljoen frank tot gevolg. Ik betwijfel of het netto bedrag wel 50 percent zal bedragen omdat het grootste deel van het aantal zogenaamde verminderde uren in de ARGO moet worden toegevoegd aan het aantal inleveringsuren ten gevolge van de eenheidsstructuur. Bijgevolg is het aantal te reffecteren leerkrachten zo groot dat de nettotermen veel lager zullen liggen dan wat wij op het eerste gezicht zouden mogen verwachten.

De vraag om het verschil tussen 98,8 en 98 percent uit te drukken in uren is eigenlijk overbodig, aangezien dit verschil conform is aan de netsterkte. Het verschil in uren, uitgedrukt in nettermen, bedraagt 1.340 uren bij de ARGO, 5.591 uren in het gesubsidieerd onderwijs, 292 uren in het provinciaal onderwijs en 480 uren in het gemeentelijk onderwijs, in het totaal dus 7.704 uren, gespreid over al de scholen in kwestie. Aangezien het om meer dan duizend scholen gaat, bedraagt het gemiddelde maar zes of zeven uur. Laten wij de situatie dus in de juiste context plaatsen.

Het invoeren van de eenheidsstructuur heeft natuurlijk een veel grotere

tol geëist. Ik kan hallucinante voorbeelden geven, waar er ten gevolge van het invoeren van de eenheidsstructuur honderden uren verloren gaan, maar ik zal dit niet doen. Blijkbaar vindt niemand het nodig hierover te spreken. Het aantal uren voor het onderwijs volgend jaar, is gebaseerd op vier elementen, met name het aantal leerlingen, de minimumpakketten voor zover die vroeger bestonden, de toepassingscoëfficiënt en de verdere invoering van de eenheidsstructuur.

Er werd ook een vraag gesteld over de structurele maatregelen. Sta mij toe eraan te herinneren dat het element structurele maatregelen op mijn initiatief is ingeschreven en dat niemand anders dit heeft uitgevonden.

Ik ga akkoord met de heer Boone wanneer hij zegt dat alleen structurele maatregelen op termijn een oplossing kunnen brengen. Het zij echter duidelijk dat deze structurele maatregelen in het onderwijs niet van de ene dag op de andere kunnen worden genomen en dat het jaren zou duren vooraleer zij enig resultaat zouden opleveren. Mag ik verzoeken hiermee rekening te houden?

Er zijn structurele maatregelen genomen. Het HOBU-decreet zal klaar zijn in het najaar. Ik zal dan testen in welke mate sommigen bereid zijn om de structurele maatregelen mede te ondersteunen ofwel of zij gauw gauw om allerlei achterdeurbelangen te verdedigen zullen prutsen aan de cijfers om deze opnieuw zo laag mogelijk te krijgen opdat zo weinig mogelijk structurele maatregelen zouden worden genomen. Men is soms nogal geneigd om er mede te pochen dat men voor structurele maatregelen is tot wanneer ze worden genomen.

In verband met het onderwijs voor sociale promotie zal de nota worden neergelegd. Zij houdt nogal wat structurele maatregelen in. Wij zullen eens kijken wie naar de interpellatie zal grijpen om te schreien over de grondigheid van die maatregelen.

In het secundair onderwijs zullen vanaf 1 september gesprekken worden gevoerd waarover ik u niet zal

inlichten of er vooruitgang is, zowel in uitvoering van de staten-generaal technisch onderwijs als van het bereikte nachtelijke akkoord met de inrichtende machten. Er zal ten gronde worden bekeken hoe de programmatische in alle scholen kan worden gestopt alsook de hopeloze concurrentie binnen eenzelfde net. Dan zwijg ik nog over de soms zinledige concurrentie tussen de netten. Die punten zullen aan de orde zijn. Ondertussen zullen er wellicht vanaf 1 september experimenten worden gelanceerd.

Wij werken aan structurele maatregelen, maar het is niet gemakkelijk. Zelfs al komen wij tot een akkoord, dan zal daar niet veel van effectief worden gedurende het volgende schooljaar. Het volgend schooljaar is immers het laatste jaar van de invoering van de eenheidsstructuur, iets wat ik niet heb gevraagd maar wel als beslissing respecteer. Het zal slechts het jaar nadien zijn dat wij opnieuw kunnen opbouwen.

Mijnheer Tavenier, ik wil nog antwoorden op drie concrete vragen.

In verband met het inschrijvingsgeld voor het deeltijds kunstonderwijs (DKO) is uitgevoerd wat vorig jaar werd beslist. Gelieve derhalve de beslissing van vorig jaar goed te lezen en dan zal u weten wat er van aan is. Er hoeft geen bijkomende beslissing te worden genomen.

Wat het leerlingenvervoer betreft werd er tot op heden niets gewijzigd. Als er op 1 januari 1994 een beslissing komt, zal ze bekend worden gemaakt.

Er werd eveneens geen beslissing genomen omtrent het lager onderwijs. Ik weiger dus daaromtrent enige commentaar te geven.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer J. De Meyer : Mijnheer de voorzitter, ik meen dat de minister op vragen heeft geantwoord die hier niet werden gesteld. Ik betwijfel of de besparing zich enkel zal laten voelen op het vlak van de theoretisch organieke ambten. Ik veronderstel

De Meyer

dat de meer dan 22.000 uren die verloren gaan zich inderdaad ook zullen laten voelen op het gebied van de tewerkstelling.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer De Meyer, wij moeten op dat vlak duidelijk zijn. Wij moeten weten in welke rolpatronen wij allemaal spelen. Er is enerzijds een globaal budgettair verhaal waarin onderwijs ook meespeelt. Ik meen dat u daar als lid van een meerderheidsfractie ook in meespeelt. Anderzijds zal niet dat aantal banen verdwijnen dat door de vakbonden wordt geciteerd. De vakbonden maken een heel eenvoudige oefening. Uren gedeeld door lesopdracht is gelijk aan zoveel banen. Dat is een organiek verhaaltje. Zo eenvoudig is het niet. Dat weet u even goed als ik. U moet er ook rekening mee houden dat sommigen uit het onderwijs vertrekken. Het kan wel eens zijn dat er minder nieuwe tewerkstelling is. De moeilijkheid bij onderwijs is dat niet elke tewerkstelling in het secundair onderwijs uitwisselbaar is aangezien bepaalde bekwaamheidsvereisten nodig zijn. Ik vermoed toch niet dat ik uw uiteenzetting moet interpreteren als een pleidooi om mij te verplichten iemand met een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs te reïntegreren. Ik hoop dat uw pleidooi dat niet inhoudt, want dan zou ik pedagogisch enige traan wegpinken.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer J. De Meyer : Mijnheer de minister, daar heb ik ook niet over gesproken.

Ik had enkel nog de vraag wanneer deze maatregelen officieel in de scholen zullen gekend zijn. Gisteren was dit immers nog niet het geval.

Minister L. Van den Bossche : Inderdaad, dat is juist.

Ik herhaal u dat dit niet goed is en ik ben daar ook heel ongelukkig over. Bovendien, ik heb moeite met vormen van schijnheiligheid. Iedereen weet om welke redenen sommige dingen in hun beslissingsproces lang duren, maar dan nog blijft dit slecht

beleid en beheer. Op dat vlak kan ik u volgen. Ik vind echter niet dat men tot in den treure moet vragen waarom het zo lang heeft geduurd. Nu de beslissingen genomen zijn — enkel het vakbondsoverleg moet nog plaatsvinden — wordt alles middelerwijl gedrukt en zal het zo snel mogelijk vertrekken.

Overigens weten de scholen het allemaal al heel lang, ze hebben allemaal al heel lang getelefoneerd en ze hebben al heel mooie brieven geschreven naar u. Bovendien weten ze al heel lang wat de juiste percentages zijn. Zo naïef moet men dan ook niet doen.

Ik blijf erbij dat dit een falen is van het centrale beleid en dus voor een stuk van mijzelf. Men moet echter niet doen alsof dit eenduidig te wijten is aan de luiheid, de stompzinnigheid of welk ander gebrek van uw dienaar. Dit mag men nu echt niet insinueren door telkens dezelfde vraag te stellen.

De heer J. De Meyer : Ik heb uitsluitend gezegd wat ik heb gezegd en niks meer.

Minister L. Van den Bossche : Ik ook.

De voorzitter : De heer Tavernier heeft het woord.

De heer J. Tavernier : Mijnheer de minister, ik dank u uiteraard voor uw antwoord en voor de bekentenis dat 30 juni inderdaad te laat is. Ik had toch graag enkele correcties gemaakt bij een aantal van uw opmerkingen.

Ten eerste, het is duidelijk dat mijn interpellatie niet ging over de minimumpakketten. Ik wil er u trouwens op wijzen dat ik noch in de commissie noch in het openbaar deze maatregel ten gronde ter discussie heb gesteld, ook al komt deze maatregel van de meerderheid en ook al zit ik in de oppositie. Integendeel, de argumentatie die u voor deze maatregel heeft gegeven; heeft ons voldoende overtuigd om hem goed te keuren. Trouwens, wij hebben ons ook niet verzet tegen een andere iets meer structurele maatregel zoals de beperking van de detachering. Ook voor andere

structurele ingrepen — ik denk aan bepaalde samenwerkingsvormen — waarmee u in de meerderheid blijkbaar wat meer problemen heeft, hebben wij u in het verleden gesteund en zullen wij u in de toekomst steunen. Wat daarentegen andere maatregelen betreft, zoals het verminderen van het aanwendingspercentage, ben ik ten eerste voortgegaan op uw verklaring in de commissie en ten tweede op de uiteindelijke beslissing. Ik kan enig begrip opbrengen voor de budgettaire realiteit maar om die reden kan ik het nog niet goedkeuren.

Als ik het had over de discussie met de vakbonden ging het niet over een overleg met de vakbonden in verband met de minimumpakketten — dat is reeds besproken met de inrichtende machten — maar wel over het overleg in verband met het aanwendingspercentage. Als alternatief werd daarbij een beperking gesuggereerd op de uren die niet door de terbeschikkinggestelden werden gegeven. Mijn zorg op dit vlak is dat in scholen waar men de cumulatie krijgt van deze maatregelen — afschaffing van minimumpakketten, vermindering van het aanwendingspercentage en eventueel nog bepaalde gevolgen van de eenheidsstructuur — men in heel grote moeilijkheden komt. Is het inderdaad zo dat er nog ergens een bepaald noodfonds bestaat dat via de netten kan worden aangesproken ?

Mijnheer de minister, u heeft gelijk wanneer u zegt dat niet alle organieke ambten en alle theoretische berekeningen kunnen omgezet worden in effectieve tewerkstelling. Het is echter ook niet waar dat er geen effect zou zijn. U heeft dit trouwens zelf toegegeven.

Het negatieve effect en de daaraan gekoppelde onvrede, waarvan u toegeeft dat het deels terecht is, blijven bestaan.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Ik herhaal wat ik reeds eerder gezegd heb, wie het tegenovergestelde schrijft, liegt.

Ik heb over de aanwendingspercenta-

Van den Bossche

ges of over andere maatregelen, geen onderhandelingen aangeknoopt ,noch overleg gepleegd met de vakbonden.

Dit parlement moet er wel degelijk rekening mee houden dat sommige mensen zich baseren op een quand a-t on dit om brieven schrijven en op die manier hun privé-ruzies uitvechten. Ik ben van mening dat dit beneden hun waardigheid en buiten hun opdracht is.

Ik wens dus niet dat de vakbonden, waarvan ik slechts zelden de verdediging op mij neem, daarvan verdacht of beschuldigd worden.

Ten tweede, voor de ARGO bestaat er, in het kader van de invoering van het eenheidstype, een herstructureeringsfonds. Dit fonds blijft bestaan maar werd in zijn berekening aangepast. Het wegvallen van de minimumpakketten wordt in het fonds op geen enkele wijze gecompenseerd.

Er bestaat evenmin een noodfonds.

Tijdens de onderhandelingen met de inrichtende machten heeft een bepaalde persoon voorgesteld om het globaal aantal uren minimumpakket dat aan een net toekwam, per net centraal toe te kennen zodat het net vrij zou kunnen beslissen op welke manier zij de uren over de deelscholen verdeelt. Deze persoon heeft dit voorstel hard bevochten.

Ik heb echter moeten vaststellen dat, enerzijds, de scholen van dat net niet achter het voorstel stonden en dat, anderzijds, dit voorstel juridisch onhaalbaar was. Wellicht is de bitterheid over het niet-bereikte resultaat de aanleiding geweest voor de verdere eigenaardige gedragingen. Ik herhaal dat er geen noodfonds bestaat.

De voorzitter : De heer Appeltans heeft het woord.

De heer L. Appeltans : Mijnheer de minister, ik verwonder mij over de korzeligheid waarmee u reageert op een aantal deelaspecten.

Ik stel ook vast dat u, wanneer leden van deze Vlaamse Raad om informa-

tie vragen, antwoordt dat u de kraan zal dicht draaien en elke informatie zal achterhouden zodat de leden nog later op de hoogte gesteld worden. Ik hoop dat ik dit verkeerd begrepen heb.

Ik kan u bijtreden wanneer u zich ergert aan bepaalde vormen van schijnheiligheid, ik erger mij echter aan bepaalde vormen van afsnijding van informatie.

Wij, leden van de Vlaamse Raad, proberen enkel maar een duidelijker beeld te krijgen van het onderwijsbeleid.

Mijnheer de minister, u weet dat mijn fractie uw structurele maatregelen in grote mate steunt. De Volksunie wenst dat u consequent de ingeslagen weg volgt. De Volksunie juicht het toe dat de overkoepelende netten, de vakbonden en de centrale administratie op de juiste plaats gezet worden waardoor de autonomie van de scholen vergroot.

Dit zal echter met een vorm van groeipijn gepaard gaan. De leden van deze Raad zullen nog een tijdje overstelpt worden met een aantal vragen.

Ik weet dat men heel wat mogelijke besparingsmaatregelen voorgesteld heeft. Ik wil de vraag herhalen waarop ik tot op dit ogenblik nog steeds geen antwoord gekregen.

Waarom heeft men gekozen voor de lineaire maatregel van 98 percent en waarom werden de andere mogelijkheden buiten beschouwing gelaten ?

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Ik begriep perfect uw pleidooi. Ik ben er altijd van uitgegaan dat ik het beter vind om maximale informatie te verstrekken, ook wanneer iets nog niet is afgewerkt. Ik verwacht van dezelfde parlementsleden dan wel dat ze zo fair zijn om niet te zeggen dat er zoveel tijd is verlopen tussen de informatie die ik eerst heb gegeven en het besluit dat nu genomen is. Op die manier wil men dan precies zeggen dat er heel veel tijd verloren is gegaan. Ik stel voor dat men dan de

nodige zelfbeheersing aan de dag legt en dergelijke dingen niet zegt. Ofwel delen we onmiddellijk de informatie, van zodra die er is, aan de commissieleden mee en geven we die zo verregaand als mogelijk. Dan moet u echter ook aanvaarden dat er inrichtende machten en vakbonden bestaan en dat er ook nog een regering is die op een bepaald ogenblik moet oordelen. U moet ook rekening houden met een inspectie van Financiën en een begrotingsakkoord. Dingen kunnen dus tijd vragen. Het is dus het een of het ander. Ofwel wordt dit nooit meer verweten en dan wil ik mij op die lijn stellen, ofwel blijft men dit graag eens verwijten en dan beperk ik mij tot de wettelijke relatie tussen ons beiden. Ik geef toe dat dit slecht is voor het parlement en ik zou dat liever niet doen. Ik vind het echter normaal dat ik een minimum aan fair-play vraag.

Theoretisch gezien waren er natuurlijk tal van andere mogelijkheden. Er kon ook via andere toepassingspercentages worden ingegrepen. Dat vond ik zeker niet doenbaar, omdat ter zake het secundair onderwijs nog altijd het meest ruime percentage heeft. Dit wordt bewezen door het oneindig aantal programmaties. Er is economie met 4 uur wiskunde, economie met 6 uur wiskunde, wiskunde met 6 uur wiskunde, wiskunde met 8 uur wiskunde, wiskunde met 6 uur wiskunde + 2, waarbij de leerstof dezelfde is als voor 6 uur maar dan over 8 uur wordt gespreid. De variaties zijn dus eindeloos. Dat toont aan dat er in het secundair onderwijs blijkbaar nog enige ruimte is. Bepaalde scholen regenereren overigens op dit moment nog meer dan 5 uur per leerling.

Er waren nog andere mogelijkheden. Men zou kunnen denken aan een ingreep op de verloning van de boventalligen die volledig boventallig of die slechts gedeeltelijk boventallig zijn. Daaraan is gedacht. Ik zeg dit in alle duidelijkheid. Ter zake steunt de brief van de heer Boone op de werkelijkheid. Er is in het kabinet aan een dergelijke maatregel gedacht. We hebben alleen vastgesteld dat de administratie op heden niet in de moge-

Van den Bossche

lijkheid is om een dergelijke maatregel goed uit te voeren en tegelijkertijd de normale wedde-uitbetaling niet in gevaar te brengen. Derhalve hebben we ervoor gekozen om de normale wedde-uitbetaling niet in gevaar te brengen.

Ik wens daaraan toe te voegen dat een lineaire ingreep op 0,8 percent geen maatregel is die blijk geeft van groot onderwijsbeleid. Het is natuurlijk beter om structurele maatregelen te treffen. Wij zijn daarmee bezig. Ik geef u een klein voorbeeld.

Aan Brussel, collega Weckx zal dit niet ontkennen, vragen we al meer dan een jaar dat men binnen de netten toch eens zou willen denken over een structurele ordening van het veld. Naast het elk jaar opnieuw herhalen dat Brussel belangrijk is en dat wij moeten bijbetalen, doet Brussel niets. Men kan moeilijk vragen dat wij alles opleggen aan het **onderwijsveld**, daarvoor hebben wij trouwens volgens artikel 17 van de Grondwet de bevoegdheid niet voor, maar bovendien denk ik dat hetzelfde **onderwijsveld** af en toe toch eens de consequenties van zijn woorden moet nemen.

Vanaf begin september zullen we met de netten over dergelijke **processus**en negotiëren. Dit zal een moeilijke onderhandeling zijn, maar alle netten waren bereid om ze aan te gaan.

De voorzitter : Mevrouw Leysen heeft het woord.

Mevrouw A. Leysen : Mijnheer de minister, wij hadden daarnet een discussie over staat wat er staat en er staat niet wat er niet staat en niet gezegd is. Ik heb eerlijk gezegd een beetje de indruk dat u ook de vragen van collega De Meyer een beetje **hinein**interpretiert. Ik denk dat hij gewoon informatie heeft gevraagd over de precieze stand van zaken.

Wij weten dat er in het onderwijs heel wat overleg moet gebeuren en dat dit tijd vraagt. Wij hebben een decreet waarin de tellingsdatum — ik heb dit trouwens gisteren al gezegd — 1 februari is van het voorbij

schooljaar, met de bedoeling om het schooljaar op een goede manier te kunnen voorbereiden. Ik blijf betrouwen dat we er niet in slagen dit te realiseren.

Mijnheer de minister, u bent nogal sterk de persoonlijke toer opgegaan ten aanzien van een aantal personen. Ik betreur dit omdat betrokkenen geen duidelijk wederwoord kunnen geven.

Wat de besparingsmaatregelen betreft, heeft onze fractie altijd ingeschreven om met u een dialoog te voeren over de te nemen structurele maatregelen. Wanneer structurele maatregelen moeten worden genomen, zullen zij pijn doen. Wij vragen vooral geen lineaire maatregelen te nemen die op een onrechtvaardige manier het onderwijs treffen.

Mijnheer de minister, ik heb de indruk dat u de vragen nogal sterk heeft geïnterpreteerd als zijnde vragen die de ongelijkheid tussen de netten wilde beklemtonen. Dit was duidelijk niet de bedoeling van onze vraag. Wanneer men vergelijkingen maakt, weet u zo goed als ik dat dit op verschillende manieren kan. U zegt zoveel uren in het ene net en vergelijkt dit met het andere net. Deze vergelijkingen gaan niet op. U kan dit zien in het totaal van het aantal uren of van de minimumpakketten. Onze fractie heeft ter zake altijd gezegd dat aan de minimumpakketten mocht worden gesleuteld. Ik durf zeggen dat wij deze maatregel hebben gesuggereerd en wil hiervoor ook de verantwoordelijkheid nemen.

Mijnheer de minister, u heeft daarstraks gesproken over de problemen met betrekking tot de invoering van de eenheidsstructuur in het **gemeenschapsonderwijs**. Ik dacht dat het herstructureringsfonds was opgericht precies om aan de vermindering van het aantal uren en jobs tegemoet te komen.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, ik kan de stelling van mevrouw Leysen bijtreden waar

zij zegt zo weinig mogelijk lineaire maatregelen te nemen.

Wat haar opmerking betreft over bepaalde personen die geen wederwoord kunnen geven, moet ik eerlijk zeggen dat dezelfde ook de atmosfeer hebben vergiftigd, én door brieven te schrijven waarin zij de vakbonden op de minst eerlijke manier aanvallen, én door die brieven bovendien nog te laten verschijnen op de eerste bladzijde van een krant. Ik heb dit niet gedaan. Dit is ook de verantwoordelijkheid die men neemt als speler in het globale spel.

Ik heb ook geen verklaringen afgelegd voor VTM dat de 0,8 percent een grote ramp is die het secundair onderwijs treft. Ik heb op deze uitlating niet gereageerd. Toen werd wellicht niet getreurd omdat er geen wederwoord was, temeer omdat ik betrokkene in kwestie in veel duidelijker termen reeds heb gezegd wat ik over dergelijke zaken denk. Ik heb vandaag niets toegevoegd aan wat ik rechtstreeks aan betrokkene heb gezegd.

Wanneer men een valse voorstelling van de feiten geeft en doet alsof de 0,8 percent de grote ramp is op het veld, wat in werkelijkheid niet juist is, komt het mij wel toe dit even scherp en duidelijk recht te zetten. Ik ben nooit op deze toer gegaan, maar ik heb ook nooit gezien dat iemand met die verantwoordelijkheid op die wijze vakbonden behandelde, noch de werkelijkheid verdraaide en indien ik niet tijdig had gewaarschuwd ook nog de eenheidsstructuur in mijn schoenen had geschoven.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele interpellatie van de heer F. Van den Eynde tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het advies van de VLOR inzake de spreiding van de migranten in het onderwijs

De voorzitter : Aan de orde is de actuele interpellatie van de heer Van den Eynde tot de heer Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het advies van de VLOR inzake de spreiding van de migranten in het onderwijs.

De heer Sleenckx heeft het woord.

De heer J. Sleenckx : Mijnheer de voorzitter, het verbaast mij dat de heer Van den Eynde vandaag een actuele interpellatie wenst te ontwikkelen over het advies van de VLOR inzake de spreiding van de migranten in het onderwijs.

Vorige maandag debatteerden wij van 14 uur tot 16.30 uur over dit onderwerp in de werkgroep Migranten, waarvan ik de voorzitter ben. Wij hadden de mogelijkheid de heer Perquy, algemeen secretaris van de VLOR, de heer Laquière, stafmedewerker Onderwijs van het VCIM en minister Van den Bossche te onderwerpen.

Wij handelden er over het non-discriminatiebeleid. Alle leden kregen uitvoerig de gelegenheid vragen te stellen aan de drie bovengenoemde personen. Mocht zulks niet waar zijn, dan kan de heer Van den Eynde dat tegenspreken.

Er werden trouwens heel wat vragen gesteld en volgens de commissieleden was het een interessante vergadering tijdens dewelke veel vragen werden beantwoord.

Mijnheer de voorzitter, in deze omstandigheden is het volgens mij niet meer nodig nog verder werkgroepen te laten vergaderen om een onderwerp ten gronde te behandelen — wat hier zeker het geval was — indien achteraf toch nog een actuele interpellatie over hetzelfde thema wordt ingediend.

Mevrouw A. Leysen : Mijnheer de

voorzitter, ik heb mij dezelfde bedenking gemaakt als de heer Sleenckx, maar vermoedelijk was het interpellatieverzoek reeds ingediend vooral leer wij de uitnodiging van de werkgroep ontvingen.

Ik geef de heer Van den Eynde wel graag de kans naar de tribune te stappen om mee te delen dat hij zijn interpellatie niet zal ontwikkelen aangezien deze materie ten gronde werd behandeld tijdens de vergadering van de werkgroep Migranten.

De heer L. Hancké : Mijnheer de voorzitter, ik sluit mij graag aan bij de zienswijze van de heer Sleenckx en mevrouw Leysen, volgens dewelke de interpellatie van de heer Van den Eynde geen zin meer heeft na het debat dat vorige maandag over deze materie werd gevoerd.

Voor alle parlementaire vergaderingen geldt de regel dat de onderwerpen behoorlijk worden behandeld.

Dat betekent dat wanneer een thema ten gronde wordt uitgepraat tijdens de vergadering van een commissie die daarvoor het forum vormt, niet moet worden gezocht naar een gelegenheid om onmiddellijk op een andere plaats het thema opnieuw aan te snijden zonder dat er zich nieuwe feiten dienaangaande hebben voorgedaan.

Zowel in de Vlaamse Raad als in het nationale parlement geldt de regel dat interpellaties ingediend in een periode van begrotingsbespreking, automatisch aan de begroting worden gekoppeld. Dat reikt soms tot een periode van zes weken. Volgens mij moet deze regel mutatis mutandis van toepassing zijn op onderwerpen die uitvoerig werden besproken tijdens commissie- of werkgroepvergaderingen.

Dat het achtbaar lid dit interpellatieverzoek toch liet inschrijven op de agenda van de plenaire vergadering heeft uiteraard enkel te maken met het onderwerp en met de fractie waartoe de interpellant behoort. Het gaat er immers om deining te veroorzaken. Ik betreur dat zulks gebeurt op kap van de migranten.

Ten slotte, nog niet zo lang geleden stond in een krant de verklaring van de voorzitter van de betrokken fractie waarin hij de SP ervan beschuldigde zijn fractie te muilkorven. Wat is overigens de betekenis van een woord ?

Het is natuurlijk mogelijk dat men morgen mijn onderbreking opnieuw afschildert als een poging om het Blok te muilkorven. Het zij zo.

Ik meen echter dat ik een gerechtvaardigde opmerking heb gemaakt. Het gaat inderdaad niet op dat wij op korte tijd tweemaal hetzelfde onderwerp bespreken. Dat lijkt op filibusteren van de werkzaamheden van de Vlaamse Raad.

Ik betreur overigens dat dit incident zich voordoet, terwijl het onderwerp precies de migranten zijn. Ik onderstreep dat wij het debat ter zake niet uit de weg gaan, nergens. De vertegenwoordigers van het Vlaams Blok zullen de gelegenheid krijgen om alles te zeggen wat zij daarover denken te zeggen, ook in commissie. Er zijn echter grenzen aan het geduld van de leden van de Raad.

De voorzitter : De heer Van den Eynde heeft het woord.

De heer F. Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, ik geef toe dat — mevrouw Leysen heeft gelijk — mijn interpellatieverzoek al was ingediend toen ik de agenda van de werkgroep Migranten ontving.

Ik voeg daaraan toe — ik wil eerlijk zijn — dat ik, zelfs indien ik op voorhand kennis zou hebben gehad van die agenda van de werkgroep, toch mijn interpellatieverzoek zou hebben ingediend. Immers, het gaat hier om een voor mij en voor de Vlaams Blok-fractie belangrijke politieke materie.

Ter attentie van de heer Sleenckx onderstreep ik dat hij zich zeker niet mag geblameerd voelen. Ik heb nooit beweerd — ik zou zo'n bewering overigens onmiddellijk tegenspreken — dat men niet vrij en uitgebreid het woord kon nemen in de werkgroep die hij voorzit.

Aan de heer Hancké laat ik opmer-

Van den Eynde

ken dat er toch wel een essentieel verschil is tussen een bespreking van een politiek geladen onderwerp — dat is het, zeker na de jongste verkiezingen is het onderwerp nummer 1 — in commissie of werkgroep en een bespreking in plenaire vergadering. Daarenboven, — dit is het laatste wat ik daarover wil zeggen — indien ik geneigd zou zijn geweest om mijn interpellatieverzoek, zoals werd gesuggereerd, in te trekken, dan is dat voor mij zelfs niet meer mogelijk vermits de heer Hancké over de grond van de zaak heeft gesproken en onze politieke standpunten over deze zaak heeft aangepakt.

Mijnheer de voorzitter, ik dring er bijgevolg op aan dat ik deze interpellatie mag ontwikkelen. Anders zal ik de woorden van de heer Hancké inderdaad moeten interpreteren als een poging om ons hier het vrije woord te ontnemen. **(Applaus bij het VB)**

De voorzitter : De heer Sleenckx heeft het woord.

De heer J. Sleenckx : Mijnheer de voorzitter, ik herinner de heer Van den Eynde eraan dat wij op het einde van de jongste vergadering van de werkgroep duidelijk hebben gezegd dat wij nog een samenkomst van de werkgroep na 15 juli, dag waarop het akkoord zou worden ondertekend, zouden organiseren omdat een aantal punten nog niet konden worden onderschreven en de minister bepaalde details nog niet kon vestrekken. Immers, de partners moeten eerst nog de beslissing ondertekenen.

Ik was in de overtuiging dat er dus dienaangaande een consensus in de werkgroep was. Trouwens, mevrouw Leysen heeft nog gevraagd of ook de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid bij die bespreking zou kunnen worden betrokken om dan vooral de inhoudelijke discussie te kunnen voeren.

Alle commissieleden waren het erover eens, ook de heer Dewinter — ik kan dat niet met zekerheid zeggen, want ik moest even weg —, dat het aangewezen was nog een vergadering

te besteden aan deze problematiek zodra wij, na de ondertekening van het akkoord ter zake door de partners, over meer details zouden beschikken.

Vandaar mijn verbazing.

Nu hoor ik dat u er niet van op de hoogte zou zijn dat dit aan bod zou komen. Ik weet niet wanneer u die actuele interpellatie juist hebt ingediend, maar ik dacht dat toch reeds een veertiental dagen geleden het nieuws circuleerde dat wij over dit probleem zouden vergaderen. Waarom ? Eigenlijk was het de bedoeling vroeger te vergaderen. De heer Perquy heeft dan echter zelf aan mij gevraagd dat nog even uit te stellen, omdat hij toen nog geen openbare verklaringen kon afleggen, ook niet voor de commissie. Dat zou immers de onderhandelingen bemoeilijken. Daarom ook hebben wij besloten dit op 5 juli 1993 te doen, wat de uiterste datum was. Als men toen niet tot een akkoord zou zijn gekomen, moest er nog de mogelijkheid overblijven om bijvoorbeeld een voorstel van resolutie op te maken, dat dan nog eventueel ter stemming kon komen in de Vlaamse Raad en waarmee een vorm van druk kon worden uitgeoefend om tot een oplossing te komen.

Ik denk dat u met wat goede wil had kunnen weten dat dit probleem zou worden besproken. Dat betekent natuurlijk niet dat ik u kan verbieden te interpelleren. Ik vind het eigenlijk niet erg fair dit te doen, wanneer er een vorm van consensus rond bestond. Dat wenste ik toch nog te zeggen.

De voorzitter : Ter verheldering van de situatie moet ik u meedelen dat de heer Van den Eynde zijn interpellatie indiende vorige week donderdag. De agenda's van de commissievergaderingen en van de werkgroepen zijn 's vrijdags ter beschikking van alle leden. Het is dus zonder twijfel zo dat de heer Van den Eynde zijn interpellatie had aangevraagd voor hij er weet van kon hebben dat dit in de werkgroep aan bod zou komen.

Laten wij tot een modus vivendi ko-

men dat, wanneer er een bepaald onderwerp of problematiek in een of ander orgaan van de Vlaamse Raad op de agenda staat, de leden zich er in de toekomst van zullen onthouden tussentijds daarover actuele vragen of actuele interpellaties in te dienen. Dit lijkt mij niet meer dan logisch, zeker als het onderwerp in kwestie nog niet zou uitgeput zijn in de commissie of de werkgroep.

Anderzijds moet ik vaststellen dat daarover tot op dit ogenblik nooit iets werd beslist in het bureau, noch in het vast bureau, noch in het uitgebreid bureau, en dat het reglement evenmin uitsluitel hierover verschaft op enigerlei wijze. Het is misschien aangewezen in de toekomst het onderwerp van actuele vragen en actuele interpellaties vooraf te toetsen aan de vraag of het op hetzelfde ogenblik elders aan de orde is en daarmee wel degelijk rekening te houden.

Ik stel vast dat de actuele interpellatie op de dagorde van de Raad werd ingeschreven. Ik stel dus ook voor dat zij nu wordt ontwikkeld.

De heer Hancké heeft het woord.

De heer L. Hancké : Mijnheer de voorzitter, uw tussenkomst noopt mij tot een repliek.

Het was mij evenals de voorzitter van onze commissie bekend dat dit thema op de agenda van de werkgroep Migranten stond. Alleszins de fractievoorzitter van mijnheer Van den Eynde was hiervan op de hoogte.

De voorzitter : De heer Van den Eynde heeft het woord.

De heer F. Van den Eynde : Wij moeten elkaar toch geen Liesje proberen te noemen.

De voorzitter : Laten wij toch hoffelijk blijven.

De heer F. Van den Eynde : Ik blijf zeker hoffelijk. Mijnheer Lisabeth is er niet, dus het is zeker geen allusie op zijn naam.

Ik ben ook voorzitter van een commissie. Ik kan u verzekeren, mijnheer Hancké, en vraag het gerust na bij de leden van uw fractie die deel

Van den Eynde

uitmaken van de commissie die ik voorziet, dat telkens zij mij vragen dringend de commissie bijeen te roepen, ik daarop inga. Indien wij hier vandaag de amendementen van de heer De Mol opnieuw ter sprake konden brengen, gebeurde dat omdat ik op verzoek van de heer De Mol en van de minister onmiddellijk na de afgelaste stemming van vorige keer de commissie heb samengeroepen. Nog deze morgen was er een vergadering gepland van de commissie voor de Ruimtelijke Ordening, op uitdrukkelijk verzoek van de heer Vande Lanotte om de zaak snel af te handelen.

Indien die vergadering niet is doorgegaan, dan komt dat omdat minister De Batselier gisteren heeft laten weten dat hij vanmorgen niet aanwezig kon zijn. Als een commissie uiteindelijk niet bijeenkomt zoals afgesproken, dat heeft dat niet noodzakelijk met slechte wil te maken.

Ik mag er voorts ook nog op wijzen dat een onderwerp als dat van onze interpellatie in het openbaar besproken moet worden en dat de vergadering van de werkgroep Migranten geen openbare vergadering was. Bij mijn weten hebben noch de heer Dewinter nog ikzelf ons ertoe verbonden niet het woord te nemen over dit probleem dat volgens ons dringend behandeld moet worden. Dit is uiteraard een politiek argument, maar ik dacht dat elke fractie het recht heeft te bepalen wat voor haar politiek belangrijk is.

De voorzitter : De heer Hancké heeft het woord.

De heer L. Hancké : Mijnheer de voorzitter, ik heb dus al gezegd dat de fractie van de heer Van den Eynde op de hoogte was van het feit dat ook de werkgroep Migranten dit onderwerp zou bespreken. Overigens heeft de heer Van den Eynde ook erkend dat zelfs als hiervan op de hoogte zou zijn geweest — en zijn fractie wist het — hij deze interpellatie toch nog zou hebben ingediend.

Het gaat hier niet om de vrijheid van

het woord. De uitspraken van Voltaire en Jaurès zijn ook de mijne : hoe grondig ik het ook oneens ben met de stellingen van het Vlaams Blok, ik zal toch mijn best doen opdat deze fractie zou kunnen zeggen wat ze wil zeggen. Dit moet echter gebeuren op een manier die verenigbaar is met de goede werking van de Raad, zowel in de commissie als in plenaire vergadering. Het gaat niet op — en deze houding zou ik tegenover om het even welke fractie aannemen — een debat dat alle ruimte heeft gekregen in de commissie twee dagen later over te doen in de plenaire vergadering als er geen nieuwe feiten zijn en welke de politieke oogmerken ook mogen zijn. Dat zou tijdverlies betekenen voor ons allemaal en voor de minister.

Het beste zou natuurlijk zijn dat de betrokkene zelf afziet van zijn interpellatie, maar ik weet dat hij dat niet zal doen. Het Vlaams Blok heeft de vrijheid van te spreken, maar ik heb de vrijheid van niet te luisteren en zal dus het halfroed verlaten. Ik nodig de minister wel uit, na zijn antwoord van vorige maandag dat nogal scherp was, vandaag een antwoord te geven dat dermate kort is dat het in het Guinness Book of Records vermeld kan worden.

De voorzitter : Mijnheer Hancké, laten we tenminste luisteren naar elkaars argumenten.

De heer Annemans heeft het woord.
(De heer Hancké verlaat het halfroed)

De heer G. Annemans : Mijnheer de voorzitter, deze laatste uitspraak van de heer Hancké zegt voldoende over zijn democratische ingesteldheid. Ook wij zijn bereid na te denken over tijdverlies in de Vlaamse Raad en de mogelijkheid om tijdverlies te voorkomen. Mijns inziens is het grootste tijdverlies veroorzaakt door de man die zopas is buitengegaan.

Wij zijn dus bereid over tijdverlies na te denken, maar ik mag er toch op wijzen dat het interpellatierecht een heilig recht is van het parlementslid dat niet tenietgedaan kan worden door het agenderen van het onderwerp van de interpellatie in een com-

missie. Als de heer Van den Eynde oordeelt dat hij moet kunnen interpelleren, dan moet deze interpellatie kunnen plaatsvinden.

Ondanks de afwezigheid van de fractieleider van de SP zal deze interpellatie dan toch doorgaan en hiermee besluiten wij dan het tijdverlies dat hij heeft veroorzaakt.

De voorzitter : De heer Sleenckx heeft het woord.

De heer J. Sleenckx : Het was de bedoeling dat de resultaten van de werkgroep ons iets zouden leren. Ik heb de bijeenkomst van de werkgroep bewust veertien dagen doen uitstellen omdat ik absoluut wilde belletten dat mensen verklaringen zouden afleggen die een oplossing in de weg zouden staan. De bijeenkomst van de werkgroep had dus eigenlijk veertien dagen geleden moeten plaatsvinden.

De heer Perquy heeft om dit uitstel verzocht. Wij zijn in de commissie tot een consensus gekomen waarbij werd beslist dat de werkgroep na het tekenen van het akkoord terug bijeen zou komen om een aantal problemen te bespreken,

Iedereen van de werkgroep was ervan op de hoogte dat dit onderwerp zou worden geagendeerd.

Mijnheer Van den Eynde, ik wil u niet het recht ontnemen om een interpellatie te houden. Indien er echter een werkgroep wordt gevormd om een bepaald probleem te bespreken en er wordt een vraag of een interpellatie geagendeerd in de plenaire vergadering terwijl de besprekingen in de werkgroep nog volop aan de gang zijn, heeft een werkgroep of een commissie geen enkele zin meer.

De heer G. Annemans : Er wordt geïnsinueerd dat de heer Van den Eynde interpelleert ingevolge een agendering. Dit is niet het geval, er wordt geïnterpelleerd ingevolge het nieuwsfeit dat door de VLOR werd gecreëerd.

De voorzitter : Ik meen dat wij dit mogen veronderstellen.

Voorzitter

Voorts meen ik dat iedereen het erover eens is dat wanneer een onderwerp in één of ander orgaan van de Raad aan de orde is, een interpellatie of een actuele vraag moet worden uitgesteld tot het onderwerp volledig is uitgediept.

Dat er een actuele vraag of een interpellatie wordt gehouden naar aanleiding van een discussie, is volledig aanvaardbaar.

Indien een interpellatieverzoek wordt ingediend op een ogenblik dat het onderwerp wordt besproken in een werkgroep of commissie, is het de taak van de voorzitter om de interpellant bij zich te roepen en hem de raad te geven de interpellatie uit te stellen. Ik neem de verantwoordelijkheid hiervoor volledig op mij. Wij zullen trachten deze regel in de toekomst toe te passen.

Gezien de interpellatie van de heer Van den Eynde werd geagendeerd, zal ze nu worden gehouden.

De heer Van den Eynde heeft het woord.

De heer F. Van den Eynde (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, mevrouw, mijne heren, sedert lange tijd komen ongeveer de helft van de kinderen van gastarbeiders in het katholiek onderwijs terecht en de andere helft in wat ik gemakshalve het niet katholiek of het neutraal onderwijs zal noemen.

Dit werd met lede ogen aanzien door de verantwoordelijken van het niet-katholiek onderwijs omdat zij vonden dat het vrij onderwijs een groter deel van de kinderen van buitenlanders voor zijn rekening zou moeten nemen vermits 70 percent van de schoolgaande jeugd in Vlaanderen een vrije school bezoekt.

Het ging niet enkel om een principiële standpunt maar ook om het feit dat men — terecht of ten onrechte — in het niet-katholiek onderwijs van mening was dat het succes van de vrije scholen onder meer was te wijten aan hun wit zijn en dat zij dit

bewust in de hand bleven werken door op sluijke manier de inschrijving van gastarbeiderskinderen te weigeren.

Deze kwamen in groteren getale in het niet-katholiek onderwijs terecht zodat men in deze scholen de indruk kreeg — weer terecht of ten onrechte — er een zwartere reputatie op na te houden en dat hierdoor een vicieuze cirkel ontstond waardoor zij een deel van de autochtone bevolking zouden afschrikken.

Sinds 24 november zet het beleid alle middelen waarover het beschikt — en deze zijn legio — in om de bevolking de officiële staatsideologie, namelijk het streven naar een multiculturele maatschappij, willens nillens op te dringen. Men schrikt er niet voor terug zich daarbij te inspireren op totalitaire regimes of alleszins op hun methoden. Men gaat er bijgevolg van uit dat het moeilijk zal zijn de volwassen generaties van mening te doen veranderen, maar dat het gemakkelijker zal zijn de jeugd te indoctrineren.

Onder het mom van antiracisme worden voortdurend allerlei projecten ontwikkeld in het onderwijs. Men gaat naar tentoonstellingen en organiseert opstelwedstrijden en voordrachten. Het is bijna zover gekomen dat mijn dochter met haar school naar een tentoonstelling ging waar de naam van haar vader aan de schandpaal werd gebracht.

Merkwaardig is dat wij, en elke eerlijke toeschouwer, de indruk krijgen dat in ons onderwijs alleen het zogenaamd antiracisme een probleem vormt. Niemand ontkent dat er in Vlaanderen geen school meer is waar het drugprobleem zich niet in meer of mindere mate voordoet. Ik heb echter nog niets gehoord over initiatieven als scholen zonder drugs en de 100e school zonder drugs die wordt ontvangen door de minister. Ook het probleem van het spijbelen, dat volgens recent onderzoek toch enorme proporties aanneemt, verdwijnt in het niet als men het vergelijkt met het probleem van het zogenaamd antiracisme.

Minister L. Van den Bossche : We

kunnen van standpunt verschillen, maar liegen is nog iets anders.

De heer F. Van den Eynde : Wilt u aantonen waar ik lieg, mijnheer de minister ?

Minister L. Van den Bossche : Als u meent dat er niets gebeurt tegen het spijbelen en het drugprobleem, is dat eerder te wijten aan wat u al dan niet wenst te lezen. Dat heeft echter niets te maken met het beleid.

De heer F. Van den Eynde : Mijnheer de minister, ik vergelijk de initiatieven die heel openlijk worden genomen tegen het zogenaamde antiracisme en initiatieven tegen andere problemen. Men kan er elke week de kranten op nalezen . . .

Minister L. Van den Bossche : Wat doe ik elke week ?

De heer F. Van den Eynde : Maak u niet zenuwachtig. U niet, maar de mensen,

Minister L. Van den Bossche : U mag niet liegen.

De heer F. Van den Eynde : Wanneer wordt er een initiatief genomen voor scholen zonder drugs ?

Minister L. Van den Bossche : Lees eerst wat er allemaal al gebeurd is, en houd pas daarna een interpellatie.

De heer F. Van den Eynde : Ik heb de indruk dat de waarheid kwetst. **(Onderbreking van mevrouw Leysen)** Mevrouw, laten we eerlijk zijn.

Minister L. Van den Bossche : Begin zelf met eerlijk te zijn. Doe niet alsof u God de vader bent met een zwarte baard.

De voorzitter : Dames en heren, ik verzoek u de spreker niet te onderbreken.

De heer F. Van den Eynde : Ik noteer deze uitdrukking over God de vader.

Volgens het beleid waren er twee belangrijke redenen om een nondiscriminatiepact te laten goedkeuren : enerzijds het reeds aangeduide conflict tussen katholieke en niet katho-

Van den Eynde

lieke scholen en anderzijds de verdere missionering van de multiculturele dogma's en de mei 1968-ideologie.

Heel vaak werd voorbijgegaan aan het feit dat sommige katholieke scholen wel degelijk concentratiescholen zijn en dat indien er relatief gesproken minder jonge vreemdelingen in het vrij onderwijs terechtkomen, dit misschien te wijten is aan het feit dat de meeste jonge vreemdelingen islamieten zijn en dat zij zich bijgevolg minder thuis voelen in een school waar een andere godsdienst beleden wordt.

Hoe dan ook, men achtte het nodig maatregelen te nemen. De minister van Onderwijs, die niet zal ontkennen dat hij een aanhanger is van het concept van de multiculturele maatschappij, was van mening dat het nondiscriminatiepact moest worden goedgekeurd. Hij ging dus over tot het verder activeren van de onderhandelingen tussen de verschillende onderwijsnetten. Ook de vakbonden werden erbij betrokken hoewel hun betrokkenheid mij nog altijd niet duidelijk is.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer Van den Eynde, leer uw klassiekers, de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) is samengesteld volgens een decreet van de vorige legislatuur en telt verschillende geledingen. Gelieve eerst het decreet te lezen en u dan te verbazen over het feit dat u vandaag verbaasd was.

De heer F. Van den Eynde : Het verbaast mij dat in dat decreet de vakbonden erbij worden gerekend, zeker wanneer het gaat over projecten van deze aard. Het verbaast mij bovendien dat men zelfs buitenlandse ambassades bij de besprekingen betreft.

Minister L. Van den Bossche : De Vlaamse Onderwijsraad mag derden uitnodigen bij haar besprekingen indien dat wenselijk is. Ook dat staat in het decreet.

De heer F. Van den Eynde : Ik dacht dat men in Vlaanderen volwassen genoeg was om een eigen politiek van

onderwijs te bepalen. Het verbaasde mij uitermate dat men bijvoorbeeld de ambassade van Turkije hierbij betrok.

Minister L. Van den Bossche : Ik dacht dat men volwassen genoeg was om zijn eigen decreten te kennen. Ik verbaas mij om de twee weken over wat de VLOR allemaal noodzakelijk vindt. U moet mij daar echter geen vragen over stellen, u moet een brief schrijven aan de voorzitter.

De heer F. Van den Eynde : Men vond het dus ook nodig het centrum voor integratie van migranten en uiteraard het Koninklijk Commissariaat van mevrouw D'Hondt hierbij te betrekken. Beide vormen als het ware de geloofscongregatie van de multiculturele dogma's. Heel dit machtsvertoon kon toch niet verhinderen dat er zich problemen voordeden en dat het vrij onderwijs op een zeker ogenblik afhaakte.

Minister L. Van den Bossche : Het vrij onderwijs haakte niet af, ik heb u dat ook schriftelijk geantwoord. De onderhandelingen zijn nooit afgebroken en geen enkele deelnemer heeft ooit afgehaakt. Op een bepaald ogenblik kon men zeggen dat de besprekingen in het slop waren.

De heer F. Van den Eynde : Mijnheer de minister, laat het ons nu niet hebben over woorden.

Minister L. Van den Bossche : Toch wel, woorden moeten de werkelijkheid weergeven en niet hetgeen men hoopt dat de werkelijkheid zou zijn.

De heer F. Van den Eynde : Mijnheer de minister, maak u niet druk. Blijf rustig, de avond is bijna voorbij in dit halfrond. Laat ons de zaken even duidelijk op een rij zetten. Op een zeker ogenblik hebben de kranten gewag gemaakt van zware problemen. Het woordje afgehaakt heb ik uit een krant gehaald. Ik heb u daarover een vraag gesteld en u hebt mij zeer laconiek geantwoord dat de gesprekken worden voortgezet. Ik heb uw antwoord in de loop van vorige week ontvangen, maar ik heb van u in de werkgroep van vorige maandag horen zeggen : indien dit mislukt, is

dit voor mij een casus belli. Welk net zou nog weerstand durven bieden wanneer de minister van Onderwijs met een regelrechte oorlogsverklaring dreigt. Casus belli betekent nog altijd een reden tot oorlog. Dat is waarschijnlijk dan ook de reden waarom de bisschoppen het katholieke onderwijs — ik heb dat ook vernomen — onder druk hebben gezet om het pact te aanvaarden. Overleg is voor mij nog iets anders dan een dreiging met een casus belli. Dat men met het woordje overleg nog wat anders bedoelt blijkt uit de verklaring in de commissie dat een school in drie gevallen zal worden gesanctioneerd. Ten eerste, wanneer ze weigert deel te nemen aan het overleg, ten tweede, wanneer ze het overleg blokkeert en ten derde wanneer ze zich niet aan de gemaakte afspraken zou houden.

Dat is geen overleg meer, maar een oekaze in geschenkverpakking. Nadien wuift men dan alle bezwaren weg. Men zou toch rekening moeten houden met het feit dat er letterlijk heel wat problemen zijn. Er is het Schoolpact waarin nergens is vermeld dat een school een aantal jonge vreemdelingen moet opnemen om gesubsidieerd te worden. Er is de Grondwet waarin de vrijheid van onderwijs en de gelijkheid van de Belgen is opgenomen, dus ook van de scholen.

Ik zei het u al in de commissie, er is zelfs een decreet van het voorlopig bewind dat bepaalt dat geen enkele wet die het onderwijs belemmert nog in voege mag zijn. Men blijft evenwel zaken verdedigen die moeilijk te verdedigen zijn, zoals het spreidingsplan of het feit dat men in elke school een leraar wil aanstellen als **vertrouwenspersoon** bij wie men dan terecht kan met klachten over discriminatie. Hij zal in elk geval veel klachten krijgen en als gevolg zijn dat elke leraar die een opmerking maakt aan het adres van een jonge vreemdeling, met die klacht zal worden geconfronteerd. Zodat er uiteindelijk geen opmerkingen meer zullen worden gemaakt ten overstaan van de vreemdelingen. Er ontstaat dan discriminatie van de eigen leerlingen, van het eigen volk.

Maar eerst wil ik de vraag herhalen

Van den Eynde

die ik tijdens de besloten vergadering van de werkgroep al stelde : er is sprake van pilootgemeenten, maar welke zijn die of zullen die zijn ? Ik neem immers aan dat men al weet in welke gemeenten men gaat werken. Worden er bovendien sancties vooropgesteld tegen scholen die van hun leerlingen een bepaald godsdienstig engagement verwachten ? Dit is een normale zaak voor een godsdienstig gerichte school en het thema werd al besproken in de werkgroep Migranten. Het antwoord van de minister was volgens mij gewoon onheilspellend. Hij zei : ze zullen binnen de veertien dagen wel weten wat ik ervan denk. Ik had de indruk dat hierin een zeker dreigement schuilt en vraag mij af of hij dat hier zou herhalen.

Minister L. Van den Bossche : Jazeker, hoogstpersoonlijk zelfs. Ik laat u die indruk. Ik moet mij toch niet als engeltje profileren, of wel soms ?

De heer F. Van den Eynde : Voorziet u ook in vertrouwensleraren bij wie men terecht kan voor schoolpesterijen, of blijft het een privilege van de vreemdelingskinderen ?

Voor mij is er verder nog iets uitermate belangrijk voor de kennis omtrent dit dossier. Iedereen weet dat het katholiek onderwijs grote problemen stelde. Er waren ernstige bezwaren die in de kiem werden gesmoord door de dreiging met een casus belli. Ik vraag mij af welke bezwaren het katholiek onderwijs kon hebben, men zal daarover toch grondig hebben nagedacht voor men dit met moeite accepteerde.

Het Vlaams Blok zal dit non-discriminatiepact met alle middelen bestrijden. Niet omdat wij een of andere vorm van discriminatie aanhangen, maar omdat het duidelijk is dat dit pact het monocultureel karakter van Vlaanderen in het gedrang brengt en bijgevolg ook het eigen volk zou discrimineren.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche (op de tribune) : Ik zal zeer kort zijn.

Ten eerste zijn de persberichten geen correcte weergave van de realiteit. Tot nu toe ontving ik geen formeel advies van de VLOR. Wel ben ik op de hoogte van de besprekingen en ken ik het laatste verslag waarin een aantal eensgezindheden tussen de partners rond de tafel genoteerd staan.

Indien de definitieve tekst met dit verslag overeenstemt, zal ik deze verklaring ondertekenen. Ik ben evenwel niet verplicht om deze vraag vandaag te beantwoorden.

Ten derde, pas wanneer de verklaring wordt ondertekend, is zij het voorwerp van een politieke discussie. Daarvoor kan alleen maar worden gediscussieerd over teksten die echter nog niet officieel zijn. Ik weiger dan ook hierop in te gaan.

De vraag met betrekking tot de pilootgemeenten kan ik niet beantwoorden, aangezien deze vraag in de tekst niet wordt behandeld. Mijnheer Van den Eynde, hoe u het feit dat ik binnen de veertien dagen zal antwoorden, interpreteert, laat ik aan u over.

Ik heb wel degelijk interesse voor het probleem van de schoolpesterijen. Er wordt informatie ingewonnen, ten einde na te gaan of er een verschil is met wat er vroeger gebeurde.

Ten vierde, het is mij niet bekend waarom het katholiek onderwijs zich hiertegen zou hebben verzet. Met deze vraag kunt u zich richten tot de inrichtende machten en tot het NSKO.

De voorzitter : De heer Van den Eynde heeft het woord.

De heer F. Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, dit is toch een vrij komische situatie. De minister is niet op de hoogte, hij beschikt niet over een tekst, hij weet niet wat de bezwaren waren, noch wat er in de tekst staat, noch om welke pilootgemeenten het gaat. Toch heeft hij het gesprek met een serieuze dreiging opnieuw op gang gebracht. Hij aanvaardt dat deze problematiek in de werkgroep Migranten zal worden besproken, overigens zonder enig document.

Wanneer wij naar dit document informeerden, werd ons gezegd dat er nog geen document was, maar de pers, de radio en de BRTN deelden dezelfde dag mee wat er in de VLOR was besproken. De minister is echter niet op de hoogte.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer Van den Eynde, het is niet mijn zaak van wie zij dit document hebben ontvangen. Op het ogenblik dat deze berichten door de BRTN werden uitgezonden, beschikte ik niet over dit document, zelfs niet over een verslag van de bespreking in de VLOR. Dat de berichten die op de BRTN verschijnen niet altijd juist zijn, is gebleken uit mijn onderzoek inzake NV De Wereld, waardoor werd bewezen dat er sprake was van syndicale manipulatie en ook van de manipulatie van twee journalisten.

De heer F. Van den Eynde : Mijnheer de minister, het staat vast dat u niet over een tekst beschikte.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer Van den Eynde, ik herhaal wat ik maandag heb gezegd, op het ogenblik beschik ik niet over de definitieve tekst, zelfs niet over het ontwerp.

De heer F. Van den Eynde : Maandag was deze bespreking reeds geagendeerd.

Minister L. Van den Bossche : Inderdaad en ik was op deze bespreking aanwezig, hoewel dit niet noodzakelijk was.

De heer F. Van den Eynde : Men agendeert een bespreking in samenwerking met een minister.

Minister L. Van den Bossche : Ik agendeer geen bespreking.

De heer F. Van den Eynde : Dit beweert ik ook niet, ik heb gezegd men agendeert een bespreking samen met een minister, u wordt hiervoor toch geraadpleegd.

Minister L. Van den Bossche : Ik werd hiervoor niet geraadpleegd, men heeft mij alleen gevraagd of ik die dag aanwezig kon zijn.

De heer F. Van den Eynde : Mijnheer de minister, ik ben voorzitter

Van den Eynde

van een commissie en het is mijn ervaring dat een minister eerst wordt opgebeld om na te gaan of hij op die bepaalde dag vrij is. Ik neem aan dat dit in andere commissies ook zo gebeurt.

U beschikt niet over een tekst en u wil tijdens die plenaire vergadering niet of amper antwoorden. Dit is een zeer belangrijke materie. Er bestaat een groot risico dat heel het Vlaamse onderwijs onder de gemaakte afspraken zal lijden. Het culturele verschil tussen de jonge vreemdelingen en de Vlaamse jongeren is zodanig groot dat de meeste jonge vreemdelingen een leerachterstand zullen oplopen.

Wanneer dat in de scholen wordt vastgesteld, zal men genoodzaakt zijn het niveau te verlagen, om niet als racistisch te worden bestempeld.

Dit alles is fundamenteel voor het verderzetten van het onderwijs in Vlaanderen.

Mijnheer de minister, ik kan u verzekeren dat ik u daarover nog zal interpelleren.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer Annemans werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Door mevrouw Leysen en de heer Tavenier werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

INTERPELLATIE (Regl . art. 89) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer P. Chevalier tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de recente erkenning van vijf regionale televisieverenigingen

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Chevalier tot de heer Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de recente erkenning van vijf regionale televisieverenigingen.

De heer Chevalier heeft het woord.

De heer P. Chevalier (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, ik zal gezien het late uur bijzonder kort gaan. Mijn interpellatie beperkt zich tot een onderwerp dat ik naar voren heb gebracht ter gelegenheid van een interpellatie van collega Denys in verband met de erkenning van regionale televisieverenigingen.

Mijnheer de minister, ik heb u destijds in een schrijven gewezen op een aantal mankementen in de procedure. U hebt mij geantwoord dat u de zaak ernstig zou onderzoeken en dat u de mogelijkheid zou geven aan de verschillende televisieverenigingen om beroep aan te tekenen. Na uw antwoord heb ik kennis genomen van een krantenartikel van 27 mei 1993, enkele dagen na de interpellatie dus, waarin staat dat Focus-televisie die week haar vergunning kreeg. Vervolgens heb ik u op 28 mei een brief gestuurd. U hebt mij op 4 juni daarop het volgende geantwoord, ik citeer : ik heb uw brief van 25 mei jongstleden ontvangen. Zoals ik u in de Vlaamse Raad op 25 mei jongstleden heb medegedeeld heb ik nog geen nieuwe niet-openbare regionale televisieverenigingen erkend. Daar u zeer terecht mijn aandacht vestigde op het niet toesturen van de negatieve adviezen van de Vlaamse Media-raad aan de betrokken verenigingen werd de afhandeling van de erkenningsaanvragen vertraagd. Een aan-

tal verenigingen en journalisten wensden te weten wanneer er een beslissing te verwachten is. Hen wordt steeds geantwoord dat een beslissing slechts mogelijk is na ontvangst van de dossiers en van het advies van de administratie dat spoedig wordt verwacht. Een stellingname over een dossier is slechts mogelijk nadat ik de dossiers heb onderzocht. Einde citaat. Enkele dagen nadien hebt u de vergunning toegekend.

Mijnheer de minister, ik heb daar veel én weinig commentaar bij. U was correct in uw antwoord. In uw daden was u blijkbaar anders. U hebt de vergunning toegekend aan Focus-televisie wetende dat het dossier haaks in elkaar zat. U hebt bovendien een termijn van twee dagen gegeven om in beroep te gaan. Men doet zo iets niet met een rechtsonderhorige. Men doet dat ook niet in administratieve procedures. Dat is onbehoorlijk handelen.

Mijnheer de minister, u hebt mij met een kluitje in het riet willen sturen. Ik wil niet zeggen dat u het parlement beliegt. Tot mijn grote verbazing heb ik in de onderzoekscommissie van de KS door uw partijgenoot, de heer Weyts, op een vraag van de heer Peeters of degenen die in de KS-commissie flagrante onwaarheden vertellen onder eed kunnen worden verhoord, horen antwoorden dat men tegen het parlement mag liegen.

Ik heb altijd geleerd dat in de Angelsaksische traditie van de democratie het grootste misdrijf liegen is tegenover het parlement : You don't lie to the Commons.

Mijnheer de minister, ik heb de indruk dat u toch op zijn minst hebt geprobeerd mij te belazeren. U beweert dit dossier nog te moeten onderzoeken en bovendien wou u aan de andere verenigingen de mogelijkheid geven om beroep aan te tekenen. In de praktijk stelt men dan vast dat diezelfde verenigingen twee dagen na uw antwoord in deze Raad reeds aan de pers meedelen dat zij hun vergunning krijgen. In uw brief schreef u echter dat u de boot zou afhouden en dat er geen sprake zou zijn van een vergunning. Als die ver-

Chevalier

eniging dan achteraf toch zijn vergunning krijgt, dan vraag ik mij toch af of u werkelijk meent mij en de VLD alles te kunnen wijsmaken.

Ik weet dat in dit dossier andere motieven meespelen dan louter kwaliteit. U zit nu reeds zo wat anderhalf jaar op het departement Cultuur en u heeft de pax media op gang willen brengen. Ondertussen zult u met mij hebben vastgesteld dat het in de mediawereld niet gaat om de kwaliteit en cultuur die men wil brengen. Heel binnenkort zult u waarschijnlijk worden geconfronteerd met nog andere berichten daaromtrent.

De grote jongens en meisjes vinden mekaar in dit dossier. De West-vlaamse televisie zal bestaan uit twee verschillende VZW's maar gedomineerd door een groep Roularta. Dat is zelfs strijdig met het decreet en dat weet u. De beide VZW's worden bovendien gedomineerd — ik heb daarvan de documenten — door twee politieke partijen. Dat is ook in strijd met het decreet.

Mijnheer de minister, ik zeg u één ding. Ik kan zo ongeveer bevroeden wat uw antwoord zal zijn. U zult mij zeggen dat alles is gebeurd zoals het hoort en dat u de adviezen van de Mediaraad nauwgezet heeft nagevolgd. Het gaat immers niet alleen over Focus-televisie maar ook over andere dossiers waarvan de politieke samenstelling gunstig was voor deze Executieve.

De vorige keer heb ik u gezegd dat er gelukkig nog rechtsinstanties zijn waarop ik in zekere zin mijn hoop stel. Ik kan u dan ook aankondigen dat wij met deze beslissing naar de Raad van State zullen stappen. Bovendien kan ik u zeggen dat wij wellicht de Europese Commissie zullen aanspreken, zoals trouwens ook is gebeurd met het VTM-dossier. U weet dat ik daarin toch enige ervaring heb en dat ik gelijk heb gekregen met het VTM-dossier. Ik vrees een beetje dat wij naar eenzelfde constructie zullen evolueren.

Ondanks mijn waarschuwingen, hebt

u toch de beslissing genomen. Ik vrees dat u binnenkort geconfronteerd zult worden met een beslissing van de Raad van State of van het Europees Hof.

Deze instanties zullen besluiten dat minister Weckx zijn eigen decreet dat door de Vlaamse Raad werd goedgekeurd, met de voeten heeft getreden. Ik kan dit enkel betreuren.

De VLD zal een motie indienen. Ik betreur dat wij deze stap moeten zetten.

Als één van de initiatiefnemers van dit decreet, had ik het, wars van alle commerciële druk en alle partijpolitieke druk, anders gewild.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister H. Weckx (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zetel reeds gedurende 17 jaar in het parlement. Na 11 jaar ben ik minister geworden. Ik heb veel te veel respect voor het parlement en haar leden om hen te belazeren.

De voorzitter van de commissie voor Cultuur is nog aanwezig in dit half-rond. Hij kan getuigen dat ik als minister, de gewoonte heb om met het parlement samen te werken en dat ik evenveel respect heb voor de voorstellen van de leden als voor de ontwerpen van de regering.

Op 25 mei 1993 heb ik inderdaad geantwoord dat ik nog geen nieuwe regionale televisieverenigingen erkend had.

Mijnheer Chevalier, op 27 mei 1993 heeft u mij het krantenartikel opgestuurd waarnaar u verwijst.

Vermits u met data werkt, zal ik hetzelfde doen.

Ik kan u enkel zeggen dat ik pas op 7 juni 1993 de volledige dossiers ontvangen heb zoals ze achtereenvolgens behandeld werden door de expertencommissie, de Mediacommissie en mijn administratie.

De bezwaarschriften die werden ingediend — het gaat niet over een beroepsprocedure maar over de moge-

lijkheid een bezwaar in te dienen — waren aan de dossiers toegevoegd.

De eerste interpellatie dateert van 25 mei 1993. Als ik goed kan rekenen, werden de dossiers dus ingediend 13 dagen na uw interpellatie.

Mijnheer Chevalier, u mag op uw hoofd gaan staan, maar dat is de waarheid. Alles wat u zegt, zijn pure leugens. Trouwens, u kunt dat niet weten. Ik weet nog altijd wanneer een dossier op mijn bureau komt, wanneer ik mijn beslissing neem, en ik teken mijn ministeriële besluiten op de datum die het ministeriële besluit draagt.

Het ministerieel besluit is getekend, zoals de andere vijf, op 16 juni 1993. Ik heb de dossiers dus persoonlijk behandeld tussen 7 en 16 juni. In alle wijsheid en na een grondig nazicht van de dossiers heb ik op 16 juni mijn beslissingen genomen.

Ik aanvaard dus niet dat u naar voren komt met fantastische data waarvan u geen enkel bewijs hebt.

Ik kan u hier trouwens op een rijtje geven wanneer de dossiers op mijn bureau zijn gekomen, ik mijn beslissing heb genomen en dezelfde dag het ministerieel besluit heb ondertekend.

Mijnheer Chevalier, ik zal u alles zeggen. Deze ministeriële besluiten werden door mij opgesteld en niet door de administratie noch door mijn adviseur voor het mediabeleid. Ze zijn opgesteld door de minister zelf omdat ik als jurist — u hebt trouwens naar mijn kwaliteit als jurist verwezen — er in ieder geval wou over waken dat de motivatie van deze beslissingen volledig in concordantie zou zijn met de tekst van het decreet en met de voorwaarden die u zelf, als vader van dat decreet, en u hebt hier opnieuw een kans gemist om eens te zwijgen, in het decreet hebt laten inschrijven.

Ik heb die verenigingen erkend op basis van de mij voorgelegde dossiers. De beoordeling van de dossiers gebeurde op grond van de criteria die de decreetgever heeft vastgelegd. De regelgeving bevat gedetailleerde er-

Weckx

kenningsvoorwaarden. Naast bepalingen over programma's, werking en financiering heeft de decreetgever in het bijzonder het accent gelegd op de onafhankelijkheid en op het representatief karakter van de betrokken omroepen.

Het decreet vermeldt de volgende representativiteitscriteria. Ik zal ze even opnieuw opsommen, hoewel u ze kent. Maar het is goed dat de collega's het horen en dat het in de Handelingen wordt opgenomen.

Wat de algemene vergadering betreft moeten de politieke, dat is het eerste woord van de decretale tekst, de sociale, culturele, levensbeschouwelijke en regionale geledingen van de betrokken regio vertegenwoordigd zijn.

Wat de adviesraad betreft moeten de politieke, opnieuw het eerste woord, de sociale, culturele, levensbeschouwelijke, etnische en geografische geledingen vertegenwoordigd zijn.

U weet dat een algemene representativiteitsvoorwaarde voor de raad van bestuur is ingeschreven, waarbij nog enkele beperkingen en onverenigbaarheden werden vastgelegd. Het decreet zegt uitdrukkelijk dat niet meer dan één vijfde van de raad van bestuur mag bestaan uit leden die een politiek mandaat uitoefenen.

Ik was dus bijzonder attent om de representativiteitscriteria grondig te controleren, omdat ik uiteraard ook weet dat de mogelijkheid bestaat van beroep bij de Raad van State. Dit is ook de reden waarom ik zelf de ministeriële besluiten heb geschreven en ze heb getoetst aan de inhoud van de dossiers.

Mijnheer Chevalier, ga naar de Raad van State ! Het is uw volste recht. Trouwens, op zeker ogenblik was u zelf voorzitter van een bepaalde vereniging. U heeft dan wel ontslag genomen, maar u was destijds toch voorzitter. Dit bewijst natuurlijk het best dat u inderdaad ook inging op de politieke criteria die u samen met de heer Van Rompuy in het decreet heeft ingeschreven.

VLD-Raadslid Pierre Chevalier, naast fractiegenoot Rik Daems (rechts), stelde tijdens zijn interpellatie tot cultuurminister Hugo Weckx (CVP) dat de minister het decreet betreffende de niet-openbare regionale televisieverenigingen overtrad

Mijnheer Chevalier, eerder dan u tot de Raad van State of tot de Europese Commissie te richten zou u, als vader van dit decreet, misschien beter een positieve bijdrage leveren om het regionale medium in Vlaanderen te helpen tot stand brengen. U weet dat zij het niet gemakkelijk hebben.

Als initiatiefnemer van het decreet van 23 november 1991 betreffende niet-openbare regionale televisieverenigingen en als gewezen voorzitter van een vereniging die kandidaat was voor een erkenning, heeft u aangevoerd dat u in dit medium gelooft ; **zoniet** zou u het decreet niet hebben gemaakt en geen voorzitter van een dergelijke vereniging zijn geweest.

U kunt het nog een derde keer bewijzen door ook nu uw morele steun aan de Noordwestvlaamse omroep te geven. Ik nodig u daartoe trouwens uit. Ik zou uw steun toejuichen omdat ik ervan overtuigd blijf dat de regionale televisie op echte samenwerking vanuit alle maatschappelijke geledingen binnen de regio's moeten kunnen rekenen.

De voorzitter : De heer Chevalier heeft het woord.

De **heer P. Chevalier** : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, eerst en vooral kreeg ik geen antwoord op **mijn** opmerking dat de betrokken verenigingen die negatief werden geadviseerd, slechts twee dagen tijd kregen om te antwoorden.

De opmerkingen van de minister **je-gens** mijn persoon laat ik voor zijn rekening.

Ik nam inderdaad het initiatief aangaande dit decreet. Ik nam het initiatief om een v.z.w. op te richten in het noorden van West-Vlaanderen. Bij de stichtingsvergadering van die v.z.w. nam ik echter onmiddellijk ontslag om ter zake geen politieke invloed wou uitoefenen.

Mijnheer de minister, bijgevolg vergist u zich volledig in de wijze waarop u deze houding interpreteert en u moet mij niets verwijten. En verder, mijnheer de minister, geloof ik in dat medium. Indien de zaken bij **WTV-Kortrijk** zo goed draaien, dan is dat op basis van een schema dat ik heb ontworpen.

Chevalier

Mijnheer de minister, blijkbaar kan u enige invloed uitoefenen in deze vereniging, maar ik zal nooit ingaan op uw uitnodiging om daaraan mee te werken. Ik weet immers — en ik heb bepaalde documenten dienaangaande — dat het steeds de bedoeling was van twee partijen er een zuiver partijpolitiek initiatief van te maken.

Tot slot, mijnheer de minister, zouden wij beiden enige bescheidenheid aan de dag moeten leggen. Wij kunnen uiteraard grote theorieën verkondigen, maar zoals ik u daarnet zei zijn wij het niet meer die de zaken bepalen, maar wel de commercie. In West-Vlaanderen telt slechts één belang, met name dat van de groep Roularta en in Limburg geldt slechts het belang van de groep Concentra.

Vorige week nog kwam men thuis aankloppen om te vragen of ik wou meedoen. Zij zouden zelfs iets kunnen doen voor mij. Ik weiger echter op dergelijke verzoeken in te gaan omdat er geen vermenging mag zijn van politiek en commercie.

Het was de bedoeling zowel van de heer Van Rompuy als van mij een decreet tot stand te brengen dat beantwoordde aan een aantal verzoeken, wars van politiek en van commercie.

Jammer genoeg stel ik echter vast dat de minister er een andere houding op nahield en dat hij ter zake wel toegaf.

Minister H. Weckx : Mijnheer de voorzitter, de heer Chevalier weet als mede-auteur van dit decreet — hij was toen weliswaar lid van een andere partij — perfect dat er voor de indiening van de bezwaren geen termijn in het decreet was ingeschreven.

Ik heb de verantwoordelijkheid op mij genomen om de betrokken VZW's waarvan het dossier niet volledig was of waarbij vraagtekens bleven bestaan, gevraagd om, ten eerste het negatief advies van de Vlaamse Mediaraad te betekenen en ten tweede, om binnen een bepaalde termijn, bepaling waarin overigens — ik herhaal het — niet in het decreet was voorzien en die ik er de facto heb aan

toegevoegd, hun bezwaar of hun antwoord te laten kennen.

Ik ben dus wettelijk volledig in orde op dat vlak, vermits het decreet ter zake niets zegt. Misschien is het decreet slecht gemaakt doordat een termijn om bezwaar in te dienen ontbreekt, maar dat is een ander probleem.

Voorts laat ik hem opmerken dat enige bescheidenheid hem ook zou sien. Hij had beter deze interpellatie over onderhavig decreet niet gehouden. Als vader mag hij natuurlijk zijn kind verstoten. Ik stel vast dat hij dat inderdaad doet en betreurt dat ten zeerste. Maar goed, dat is zijn recht.

In ieder geval zal het publiek nu weten op welke manier hij op zeer korte tijd — er zijn natuurlijk allerhande dingen gebeurd — zijn eigen decreet afzweert en ter zake verklaart dat het op niets trekt en dat het moet worden herzien omdat hij het helemaal anders had gewild. Mijnheer Chevalier, die woorden laat ik voor uw voor uw rekening.

Misschien komt er ooit een moment waarop dit decreet inderdaad wordt herzien. Ik heb echter op grond van het regeerakkoord de opdracht gekregen om het decreet waarvan u aan de basis ligt, uit te voeren en ik zal dat ook doen.

De voorzitter : De heer Chevalier heeft het woord.

De heer P. Chevalier : Mijnheer de voorzitter, dat men iemand verwijt te interpelleren, dat is toch godgeklaagd. Het evolueert hier in de Vlaamse Raad van kwaad tot erger.

Mijn interpellatie is niet misplaatst, want ik heb nog altijd de fierté d'auteur om te zeggen dat uw toepassing van het decreet niet de bedoeling was. Ik meen dat ik terecht die opmerking mag maken.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Chevalier werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Ik stel voor het bepalen van datum, uur en agenda voor de volgende plenaire vergadering aan het bureau en uw voorzitter over te laten.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

— **De vergadering wordt gesloten om 19.44 uur.**

VERZOEKSCHRIFTEN (Regl. art. 82)

— Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften

— Verzoekschrift van 18 december 1992 van de heer J. Briers betreffende overheidssteun aan het Festival van Vlaanderen Internationaal 1(1992-1993)

Overgezonden aan de commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften

— Verzoekschrift van 22 december 1992 van de heer J. Briers betreffende overheidssteun aan het Festival van Vlaanderen Internationaal 2(1992-1993)

Overgezonden aan de commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften

— Verzoekschrift van 15 februari 1993 van de heren J. Bullen en E.

Voorzitter

Leën betreffende de uitvoering van artikel 5 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de uitvoering van artikel 5 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs 3(1992-1993)
Overgezonden aan de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

---

BIJLAGE

VRAAG OM UITLEG

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 21)

Commissie voor Welzijn en Gezondheid

Vergadering van 22 juni 1993

Vaste verslaggever : mevrouw L. Maximus, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van mevrouw T. Merckx-Van Goey tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over het uitblijven van een Executieve Besluit houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van de Centra voor Residentiële Opvang van Jong-Volwassenen

1. Uiteenzetting van de vraag door mevrouw T. Merckx-Van Goey

Mijn vraag betreft een problematiek die me nauw aan het hart ligt, namelijk de opvang en de begeleiding van jong-volwassenen. Op 31 december 1992 liep de reglementering en dus ook de erkenning van alle Vlaamse Centra voor Residentiële Opvang van Jong-Volwassenen ten einde. Het betreft hier het besluit van de Vlaamse regering van 10 juli 1991.

Enerzijds bestaat het decreet waarbij wijzigingen aan het decreet op de bijzondere jeugdzorg werden aanvaard, en anderzijds werd ook een opvang en een voortzetting van hulpverlening aan plus-achtienjarigen goedgekeurd met tevens een regeling voor de nieuwe cliënten.

Thans zetten deze centra de opvang en de begeleiding van deze jongeren verder in de grootste rechtsonzekerheid als de Vlaamse regering geen nieuw besluit voorlegt.

Het gaat om de opvang van jongeren in een moeilijke leefsituatie. De noodzakelijke omkadering moet een opvang en begeleiding van vierentwintig op vierentwintig uur aankunnen. Daarvoor krijgen of kregen deze centra 4 hulpverleners die gesubsidieerd werden door uw departement. Het blijkt mij toch problematisch te zijn om met deze personeelsomkadering alle verplichtingen na te komen. In het kader van de bijzondere jeugdzorg is voor een bijna identieke voorziening 5 begeleiders en 1 logistieke hulp voorzien.

Kan de minister mij zeggen wanneer ze een nieuw besluit houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van de Centra voor Residentiële Opvang van Jong-Volwassenen aan de Vlaamse regering zal voorleggen ? Zal dit besluit belangrijke verschillen inhouden ten opzichte van het besluit van juli 1991.

En wat is tenslotte het antwoord van de minister op de vraag naar een betere omkadering die nodig is wegens de omvang van de dienstverlening die van deze centra wordt verwacht, ook, omdat deze centra de arbeidsrechtelijke reglementering moeten kunnen respecteren.

2. Na deze vraagstelling zei de heer G. Anthuenis dat hij twee weken geleden identiek dezelfde vraag als actuele vraag heeft ingediend. Deze actuele vraag werd door de Voorzitter van de Vlaamse Raad in plenaire vergadering niet geagendeerd omwille van het feit dat zijn fractie reeds twee actuele vragen had ingediend die reeds ontvankelijk werden verklaard als actuele vraag. Voor een derde door zijn fractie ingediende actuele vraag suggereerde de Voorzitter van de Vlaamse Raad dan dat ze eventueel kon worden omgezet in een schriftelijke vraag.

Spreker zei dat hij de getroffen regeling van de Vlaamse Raad aanvaard heeft. Wat de vraag van mevrouw Merckx betreft, deze kan hij, inhoudelijk gezien, uiteraard volledig bijtreden. Maar hij wou deze gelegenheid benutten om even te wijzen op het lot dat sommige vragen ondergaan.

De heer M. Olivier, voorzitter van de commissie antwoordde hierop dat deze opmerking in het verslag zou geacteerd worden.

3. Antwoord van mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin

De minister stelt vast dat er een actie gegroeid is vanuit de centra voor residentieel welzijnswerk. Vele brieven bereiken haar kabinet en dit antwoord kan ook een antwoord zijn op al die vragen.

Haar antwoord zal kaderen in het algemeen welzijnswerk omdat in deze brieven ook gewag gemaakt wordt van residentieële opvangcentra voor volwassenen.

Nadat de begroting 1993 gestemd werd heeft de minister opdracht gegeven aan de administratie om uitvoering te geven aan wat door mevrouw Merckx is gevraagd. De begroting voorziet een tegemoetkoming aan een aantal fundamenteel gerechtvaardigde vragen vanuit de sector. Het bedoelde besluit zal hopelijk nog deze maand voorgelegd worden aan de Vlaamse regering. Dat dit eerst nu gebeurt heeft te maken met het feit dat een aantal consultaties daaraan moesten voorafgaan om de wet correct toe te passen en de juiste voorstellen te formuleren. Er werd beloofd dat de aanpassing zou

ingaan op 1 januari 1993, maar de opdracht kon niet gegeven worden vooraleer de begroting werd gestemd. Het gaat om een extra bedrag van 87 miljoen.

Wat zal het uitvoeringsbesluit inhouden ? Wat de thuislozenzorg betreft wordt het loon van 90 naar 100 procent gesubsidieerd, plus de bijkomende erkenningen die reeds een feit zijn. Toegespit op de Centra voor Residentiële Opvang van Jong-Volwassenen dient gezegd dat zal rekening gehouden worden met de voorziene inwerkingtreding op 1 januari 1994 van de uitvoeringsbesluiten inzake het kaderdecreet betreffende het algemeen welzijnswerk.

De bepalingen van het ontwerp voorzien in de verlenging van de erkenning van 13 centra voor residentiële opvang van jongeren van 1 januari 1993 tot 31 december 1993, de toekenning van een jaarlijkse werkingssubsidie met ingang van 1 januari 1993 van 50.000 frank per centrum, de loonsubsidiëring op basis van de barema's die thans van toepassing zijn in de sector voor de bijzondere jeugdbijstand en gehandicaptenzorg eveneens met ingang van 1 januari 1993, en de eisen inzake diploma en anciënniteit die gelden in de bijzondere jeugdbijstand en gehandicaptenzorg zijn voortaan ook van toepassing, voor de centra voor residentiële opvang van jongeren.

Specifiek met betrekking tot de 13 centra voor opvang van jongeren zijn er 2 die in hun eerste proefjaar zijn. Voor beiden worden er eventuele uitbreidingen in beraad gehouden tot na de evaluatie van het eerste werkjaar. Voorts zijn er 2 centra die reeds eerder een erkenning kregen voor 12 opvangplaatsen waardoor 1 verantwoordelijke en 4 begeleiders subsidieerbaar zijn. De overige 9 kregen met ingang van 1 juni een uitbreiding van 10 naar 12 opvangplaatsen waardoor het begeleidersteam eveneens toeneemt tot 4 begeleiders naast 1 verantwoordelijke.

4. Repliek

De vraagsteller wees opnieuw op haar persoonlijke bekommernis voor de problematiek. Zij heeft haar vraag niet gesteld als verlengde van de "kettingbrieven" die de minister thans bereiken. Ze is tevreden dat na de verlaging van de burgerlijke meerderjarigheid de kwetsbare jongeren vanuit de Vlaamse Gemeenschap kunnen geholpen worden en dat de centra die voor de opvang zorgen allen onder dezelfde werkomstandigheden zullen kunnen werken.

Trefwoordenregister

Actuele interpellaties

Zie Leefmilieu
Onderwijs

Actuele vragen

Zie Arbeidsvergunningen
Beroepsopleiding
Boelwerf
Drinkwaterbeheer
HOB
Maribeloperatie
Minidecreet
Regeringsleiders
Ruiterpadennet
Tewerkstellingsconferentie
Vakantiedag
Vertrouwensartsencentra

Arbeidsvergunningen

Arbeidsvergunningen voor karakterdanceressen, blz. 2590

Arbitragehof

Zie Ingekomen stukken

Beroepsopleiding

De houding van de VDAB tegenover de erkenning van studies met volledig leerplan als beroepsopleiding, blz. 2592

Boelwerf

EG-bezwaren tegen steun aan Boelwerf, blz. 2594

Brussel

Het taalgebruik in de Brusselse ziekenhuizen, blz. 2582
Zie Met redenen omklede moties

BRTN

Meerjarenplan van de BRTN betreffende de periode 1994-1998
Bespreking, blz. 2515
Zie Stemmingen

Chinese Volksrepubliek

Culturele betrekkingen met de Chinese Volksrepubliek, blz. 2555
Zie Met redenen omklede moties

Cultuurbeleid

De culturele uitstraling van Vlaanderen in het buitenland in relatie met het totale cultuurbeleid, blz. 2547

Drinkwaterbeheer

De verankering van het drinkwaterbeheer in Vlaanderen, blz. 2602

Duinen

Voorstel van decreet houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen
Voorstel van decreet betreffende de duinen
Voorstel van decreet betreffende de kustduinen
Voorstel van decreet houdende maatregelen tot bescherming en beheer van het maritieme duinengebied
Voorstel van resolutie betreffende de bescherming van de kustduinen
Algemene bespreking, blz. 2490

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2503
Zie Stemmingen

Europese Economische Ruimte

Ontwerp van decreet betreffende de Europese Economische Ruimte
Algemene bespreking, blz. 2638
Artikelsgewijze bespreking, blz. 2638
Zie Stemmingen

Gemeentepersoneel

Het geldelijk statuut van het gemeentepersoneel, blz. 2579

Grindfonds

Ontwerp van decreet tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning
Algemene bespreking, blz. 2465
Artikelsgewijze bespreking, blz. 2474
Zie Stemmingen

Ingekomen stukken

Aanvullende verslagen, blz. 2464
Adviezen van de Vlaamse Mediaraad, blz. 2464
Arresten van het Arbitragehof, blz. 2465
Beleidsbrief, blz. 2464
In eerste lezing aangenomen artikelen, blz. 2464
Jaarverslag, blz. 2464
Kennisgevingen van het Arbitragehof, blz. 2465
Ontwerp van decreet, blz. 2463
Schriftelijke vragen, blz. 2465
Verslagen, blz. 2464
Voorstellen van decreet, blz. 2463
Voorstellen van resolutie, blz. 2463

Interpellaties

Zie Brussel
Chinese Volksrepubliek
Cultuurbeleid
Gemeentepersoneel
Onderwijs
Regionale televisieverenigingen
SST
Taalgebruik
Zwalm

Leden

Berichten van verhindering, blz. 2463, 2515, 2541, 2589
Schriftelijke vragen, blz. 2465

Leefmilieu

De bevoegdheidsafbakening inzake leefmilieu tussen de federale en de gewestelijke overheid, blz. 2605

Maribeloperatie

Een Vlaamse Maribeloperatie, blz. 2599

Met redenen omklede moties

Culturele betrekkingen met de Chinese Volksrepubliek, blz. 2560
De beslissingen omtrent de doortocht van de SST in Lembeek en Bierbeek, blz. 2572
De doortocht van de SST te Lembeek, blz. 2572
Eventuele onregelmatigheden in de gemeente Zwalm, blz. 2578
GIMV-dochter Fishlink, blz. 2636

Het taalgebruik in de Brusselse ziekenhuizen, blz. 2587

Houding van de Vlaamse regering naar aanleiding van de recente ontwikkelingen in Zuid-Afrika, blz. 2630
Problemen met de privé-partner in de NV Boelwerf-Vlaanderen, blz. 2628
Stand van zaken betreffende het dossier militaire domeinen, blz. 2627, 2629
Verbintenissen van de groep Begemann inzake de Boelwerf, blz. 2629

Miudecreet

Het verlenen van vergunningen op basis van het minidecreet, blz. 2601

Monumenten en landschappen

Ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, gewijzigd bij decreet van 13 juli 1972
Tweede lezing, blz. 2611
Zie ook Stemmingen

Motie van orde

Voorstel tot aanvulling van de agenda, blz. 2637

Omroeporganisaties

Ontwerp van decreet houdende de toekenning van zendvergunningen aan de omroeporganisaties
Algemene bespreking, blz. 2483
Artikelsgewijze bespreking, blz. 2489
Zie Stemmingen

Onderwijs

De beslissing van de Vlaamse regering inzake het toepassingspercentage voor het schooljaar 1993-1994 in het secundair onderwijs en de vermindering van het lesurenpakket, blz. 2640
Extra-kredieten voor het basisonderwijs, blz. 2541
Hervormingen in het HOB in Brugge en Kortrijk, blz. 2604
Het advies van de VLOR inzake de spreiding van de migranten in het onderwijs, blz. 2647

Ontwerp van decreet

Zie Europese Economische Ruimte
Grindfonds
Monumenten en landschappen
Omroeporganisaties
Zie ook Ingekomen stukken

Regeringsleiders

De bijeenkomst van de regeringsleiders van Vlaanderen, Wallonië en Brussel, blz. 2597

Regionale televisieverenigingen

De recente erkenning van vijf regionale televisieverenigingen, blz. 2653

Ruiterpadennet

Een ruiterpadennet in West-Vlaanderen, blz. 2601

SST

De beslissingen omtrent de doortocht van de SST in Lembeek en Bierbeek, blz. 2560

De doortocht van de SST te Lembeek, blz. 2560
Zie Met redenen omklede moties

Staatshervorming

Met redenen omklede moties over de rol van de minister van Staatshervorming, blz. 2626
Zie Stemmingen

Stemmingen

Hoofdelijke stemmingen (Ontwerp van decreet)

Goedkeuring van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, van 49 protocollen, van de Slotakte en van de Bijlagen 1 tot en met XXII, opgemaakt in Porto op 2 mei 1992, en van het Protocol tot aanpassing van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, opgemaakt in Brussel op 17 maart 1993, blz. 2639

Oprichting van het Grindfonds en regeling van de grindwinning, blz. 2618
Toekenning van zendvergunningen aan de omroeporganisaties, blz. 2620
Wijziging van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, gewijzigd bij decreet van 13 juli 1972, blz. 2613

Hoofdelijke stemming (Voorstel van decreet)

Maatregelen tot bescherming van de kustduinen, blz. 2622

Hoofdelijke stemming (Voorstel van resolutie)

Bescherming van de kustduinen, blz. 2621

Hoofdelijke stemming

Meerjarenplan van de BRTN betreffende de periode 1994-1998, blz. 2624

Hoofdelijke stemmingen (Met redenen omklede motie)

GIMV-dochter Fishlink, blz. 2636

Houding van de Vlaamse regering naar aanleiding van de recente ontwikkelingen in Zuid-Afrika, blz. 2630

Problemen met de privé-partner in de NV Boelwerf-Vlaanderen, blz. 2628

Problemen met de privé-partner in de NV Boelwerf Vlaanderen en over de verbintenissen van de groep Bege-

mann inzake de Boelwerf, blz. 2629

Rol van de minister van Staatshervorming, blz. 2626

Stand van zaken betreffende het dossier militaire domeinen, blz. 2627

Aangehouden stemmingen (Ontwerp van decreet)

Oprichting van het Grindfonds en regeling van de grindwinning, blz. 2614

Wijziging van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, gewijzigd bij decreet van 13 juli 1972, blz. 2612

Aangehouden stemmingen (Voorstel van decreet)

Maatregelen tot bescherming van de kustduinen, blz. 2622

Taalgebruik

Het taalgebruik in de Brusselse ziekenhuizen, blz. 2582

Tewerkstellingsconferentie

De resultaten van de federale tewerkstellingsconferentie, blz. 2598

Vakantiedag

Een betaalde vakantiedag op 11 juli, blz. 2596

Vertrouwensartsencentra

De financiële situatie van de vertrouwensartsencentra, blz. 2592

Verzoekschriften

blz. 2656

Vlaamse Mediaraad

Zie Ingekomen stukken

Voorstellen van decreet

Zie Duinen

Zie ook Ingekomen stukken

Voorstel van resolutie

Zie Duinen

Zie ook Ingekomen stukken

Vragen om uitleg

Blz. 2510, 2513, 2659

Werkzaamheden

Regeling, blz. 2483, 2507, 2539, 2577, 2588, 2589, 2656

Zwalm

Eventuele onregelmatigheden in de gemeente Zwalm, blz. 2573, 2577

Zie Met redenen omklede moties

